KEMPELE

TALOUSARVIO
2016

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2017 - 2018

Khall 23.11.2015
Kvalt 07.12.2015

Sisällysluettelo

1. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT ... 3
1.1. Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2016 ... 3
1.2. Kempeleen kunnan yleinen taloudellinen katsaus ... 5
1.3 Henkilöstö ... 13
1.4. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ... 17
2. STRATEGIA ... 21
2.1 Kempelesopimus ... 21
3. TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE TYTÄRYHTEISÖISSÄ ... 22
4. TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA ... 24
4.1 Tavoitteiden sitovuus ... 24
4.2 Rahamääräisten erien sitovuus ... 24
4.3 Määrärahat sitovuustasoittain ... 27
5. TULOSLASKELMAOSA TALOUSARVIOSSA ... 29
5.1 Tuloslaskelman analysointi ... 30
6. RAHOITUSLASKELMA ... 38
7. KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN PROSESSEITTAIN ... 41
7.1. Kunnanjohto ... 43
7.2. Peruspalvelut ... 51
7.3. Ympäristöpalvelut ... 66
8. INVESTOINTIOSA ... 72
8.1. Maa- ja vesialueet ... 74
8.2. Rakennukset ... 74
8.3. Muut pitkävaikutteiset menot ... 78
8.4. Kunnallistekniikka ... 79
8.5. Tietokoneohjelmistot ... 80
8.6. Koneet ja kalusto ... 81
8.7. Osakkeet ja osuudet ... 83
9. KEMPELEEN KONSERNIN TYTÄR-YHTIÖT ... 84
9.1. Kempeleen Vesihuolto Oy ... 84
9.2. Kiinteistö Oy Kempeleenkartano ... 86

1. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

1.1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2016

Suomen talouden tilanne on vakava. Julkisen talouden velkaantuminen jatkuu ja hallituksen kunnianhimoiset tavoitteet sekä rakenteellisten uudistusten aikaansaamiseksi että julkisen sektorin menojen alentamiseksi ovat edenneet tahmeasti. Vuoden 2016 talouskasvuksi ennustetaan 1,3 %. Kasvun taustalla on investointien suotuisa kehitys. Myös viennin odotetaan elpyvän. Toisaalta tuonti lisääntyy vientiä enemmän johtuen kotimaisen kysynnän virkoamisesta. Nettoviennin vaikutus jää siten negatiiviseksi. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu johtuen vaatimattomasta reaalitulojen kehityksestä. Työttömyys kasvaa ja työttömyysjaksot pitenevät entisestään. Työttömyysasteeksi ennustetaan 9,4 %. Talouden kokonaiskuva säilyy alavireisenä.

Talouden pitkään jatkunut taantuma heijastuu myös Kempeleeseen. Väestönkasvu on hidastunut ja työttömyys lisääntynyt. Kehitys näkyy sekä tulonmuodostuksen hidastumisena että julkisten palvelujen kasvavana kysyntänä. Menopaineet kasvavat samalla, kun tulovirrat ehtyvät. Yhtälö on haastava, varsinkin kun siihen lisätään vielä dynaamisen kasvukunnan isot investointitarpeet. Paikalleen ei saa kuitenkaan jähmettyä. On pysyttävä liikkeessä ja säilytettävä elinvoimaisuus. Se vaatii samaan aikaan päätöksenteossa sekä malttia että rohkeutta ja ennen kaikkea oikeita valintoja.

Kempeleen kunnalla ei ole taloudessa juuri liikkumavaraa tulevina vuosina. Menokasvu on saatu kuriin, mutta tilanteen vakauttaminen edellyttää jatkuvaa työtä. Valtionosuusjärjestelmän muutokset ja epävarma verotulokehitys edellyttävät tarkkaa menokuria. Menojen kasvu on sopeutettava tuloihin. Kempeleen kunnan investointiohjelma on raskas ja johtaa siihen, että kunnan velkamäärä kasvaa. Vuosikatetta on kyettävä vahvistamaan investointien kattamiseksi. Toisaalta kunnan strategian mukaisesti elinvoimaa vahvistavia ja uusia tulovirtoja sekä työpaikkoja mahdollistavia investointeja on uskallettava tehdä.

Talousarvion laadintaa on vaikeuttanut epävarmuus kuntakenttää koskevista valtiovallan päätöksistä ja niiden vaikutuksista. Avoimena on kasa merkittäviä talouteen ja toimintaan vaikuttavia kysymyksiä: Miten sote -uudistusta lähdetään viemään eteenpäin? Toteutuvatko hallitukset kaavailut julkisen sektorin kustannusten leikkauksista? Lyhenevätkö työntekijöiden loma-ajat? Millaiseksi uuden kuntalain mukainen luottamusmies- ja viranhaltijaorganisaatio muodostuu? Toteutuessaan etenkin kustannuskilpailukyvyn vahvistamiseen tähtäävät julkisen sektorin kustannusleikkaukset voivat helpottaa kuntien talousahdinkoa. Vuoden 2016 talousarviossa uudistusten vaikutuksiin ei ole kuitenkaan voitu varautua. Tietoa päätöksistä sen enempää kuin niiden vaikutuksistakaan ei ole käytettävissä.

Talousarvio 2016 on samaan aikaan kunnan peruspalveluja vahvistava ja tulevaisuuteen varautuva. Eri prosessien menokasvut ovat maltillisia. Poikkeuksen tähän muodostavat työttömyyden hoito ja erikoissairaanhoito, joihin tehdään merkittävät tasokorotukset perustuen kuluvan vuoden talouden toteumaennusteisiin. Uusia virkoja perustetaan vain vahvaan harkintaan perustuen. Prosessien toiminnalliset painopisteet on sidottu tiukasti Kempele -sopimuksen päämääriin. Tavoitteena on tukea henkilöstöä moninaisten muutosten ristipaineessa, säilyttää talouden tasapaino ja vahvistaa laadulla tuotettujen palvelujen avulla kuntalaisten hyvinvointia ja turvallisuutta sekä tukea yhteisöllisyyden kehittymistä, aktiivista kuntalaisuutta ja yritysten toimintaedellytyksiä.

Kunnan talouden vakavaraisuus ja kasvu edellyttävät riittävää väestönkasvua, monipuolista rakentamista, uutta yrityskantaa ja uusia työpaikkoja sekä vahvaa yhteistyötä kolmannen sektorin

toimijoiden kanssa. Nämä kaikki ovat vahvasti läsnä läpi talousarvion 2016. Maa- ja tontinluovutuspolitiikkaa monipuolistetaan. Kaavoitusta suunnataan entistä selkeämmin vastaamaan kysyntään. Elinvoimaisuuden tukeminen leimaa myös investointiohjelmaa. Peruspalveluja vahvistetaan muun muassa terveyskeskusrakentamisella ja Linnakankaan koulun ensimmäisen vaiheen laajennuksella. Digitalisaatiota edistetään panostuksilla eri yksiköiden tietotekniseen laitteistoon ja ohjelmistoihin. Vahva kunnallisteknisen infran rakentaminen puolestaan luo edellytyksiä uusien yritysten ja asukkaiden sijoittumiselle kuntaan.

Kesän ja syksyn 2015 aikana Eurooppaa ja Suomea on ravistellut poikkeuksellinen turvapaikanhakijoiden vyöry. Tämän hetken ennusteen mukaan Suomeen saapuu jopa 30 000-35 000 turvapaikanhakijaa vuoden 2015 aikana, eikä virran uskota tyrehtyvän vuonna 2016. Massiivinen liikehdintä johtuu erityisesti Lähi-idän alueen konflikteista, jotka ovat ajaneet ennennäkemättömän määrän ihmisiä hakemaan turvaa kotiseutunsa ulkopuolelta. Moni hakijoista saa todennäköisesti oleskeluluvan Suomeen. Turvapaikanhakijoiden lisäksi kuntapaikkaa tarvitsevat kiintiöpakolaiset, joita saapuu noin 800 henkilöä vuodessa.

Oulun seutu on ottanut vastaan ja hätämajoittanut tuhansia turvapaikanhakijoita (esim. Oulu, Liminka, Muhos). Myös Kempeleeseen on odotettavissa heijasteita ilmiöstä, vaikkakaan kunnalla ei ole omistuksessaan vastaanottokeskuksiksi sopivia kiinteistöjä. Kempeleen onkin syytä jo ennalta varautua tilanteeseen, jossa turvapaikanhakijoiden vastaanotto mahdollisesti tulee ajankohtaiseksi ja nimetä kotouttamisasioiden yhdyshenkilö, käynnistää lakisääteisen kotouttamisohjelman päivitys sekä tehdä Ely-keskuksen kanssa sopimus mahdollisten turvapaikanhakijoiden vastaanotosta ja siitä syntyvien kustannusten korvaamisesta.

Kempele on noin 17 000 asukkaan dynaaminen ja kehittyvä yhteisö. Kuntaorganisaation tehtävä on palvella tätä yhteisöä, sen jokaista osallista. Kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävää kehitystä alueellaan. Kunta on vahvimmillaan silloin, kun sillä on aitoa kehittämistahtoa ja se kykenee aktiiviseen vuoropuheluun jäsentensä, yhteisöjensä sekä yritystensä kanssa. Tätä kaikkea tavoitellaan yhteisesti hyväksytyssä Kempele -sopimuksessa. Tämä kaikki on ollut johtotähtenä myös talousarvion 2016 valmistelussa. Se onkin edennyt erinomaisessa yhteistyön ilmapiirissä. Kiitän valtuutettuja, konsernijohtoa ja koko henkilöstöä vahvasta sitoutumisesta itsenäisen kunnan asioiden hoitoon. Kempeleessä tahdotaan onnistua.

Tuomas Lohi
Kunnanjohtaja

1.2. KEMPELEEN KUNNAN YLEINEN TALOUDELLINEN KATSAUS

Yleinen talouskehitys

Suomen talouden tilanne on vakava. BKT:n kasvu on lähellä nollaa. Työttömyys kasvaa ja työttömyysjaksot pitenevät. Taantuman jälkeenkin kasvu jää kituliaaksi. Kansainvälisen talouden kehityksestä on aivan viime aikoina saatu jälleen huolestuttavia uutisia. Kiinan talouden kasvunäkymät ovat edelleen heikentyneet ja Venäjän talous jatkaa supistumistaan. Myös kehittyvien talouksien nopein kasvuvaihde on ohitettu ennustejaksolla. Toisaalta monien Suomelle tärkeiden kauppakumppaneiden taloudet ovat kehittyneet suotuisasti. Yhdysvaltojen talouden ennustetaan kasvavan lähes kolme prosenttia vuodessa ja Iso-Britanniassa kasvu on laaja-alaista. Euroalueellakin maltillinen talouskasvu on kääntynyt.

Vuonna 2015 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 0,2 %. Ennusteessa oletetaan hyvin maltillista suhdanteiden paranemista vuoden 2015 viimeisellä vuosipuoliskolla. Tavaroiden ja palvelujen vienti kasvaa 0,9 % ja vastaavasti tuonti laskee vain 0,2 %. Nettoviennin kontribuutio on siis positiivinen. Kysyntäeristä yksityinen kulutus on ainoa, joka tänä vuonna lisääntyy prosentin. Yksityiset investoinnit alenevat neljättä vuotta peräkkäin ja kuluvana vuonna ne supistuvat 2 %. Työllisten määrä arvioidaan 0,7 % edellisvuotta alemmaksi ja työttömyysasteen vuosikeskiarvoksi ennustetaan 9,6 %. Erityisen huolestuttavaa on pitkäaikais- ja rakennetyöttömien määrän nopea nousu. Ansiotaso nousee ennusteperiodin aikana hitaasti. Kuluvana vuonna ansiotasoindeksi nousee 1,1 % ja seuraavina kahtena vuotena ansiotason ennustetaan nousevan 1,2 %.

Vuoden 2016 kasvuksi ennustetaan 1,3 %. Kasvun taustalla on investointien suotuisa kehitys. Nettoviennin vaikutus talouskasvuun kääntyy negatiiviseksi. Huolimatta viennin asteittaisesta noususta tuonti lisääntyy vientiä enemmän johtuen kotimaisen kysynnän virkoamisesta. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu hieman kuluvasta vuodesta johtuen vaatimattomasta reaalitulojen kehityksestä. Työttömyysasteeksi ennustetaan 9,4 %. Kuluttajahintojen nousu kiihtyy, mutta pysyy maltillisena ollen noin prosentin.

Vuoden 2017 talouskasvuksi ennustetaan 1,4 % kotimainen kysyntä on talouskasvun taustalla, sillä nettoviennin vaikutus jää edelleen negatiiviseksi. Ennustehorisontin aikana Suomen talous kasvaa hiukan potentiaalista tuotantoa nopeammin, joten negatiivinen tuotantokuilu supistuu. Julkinen velka ylittää tänä vuonna 60 prosentin rajan eikä velkasuhde ole taittumassa lähivuosina joskin velkasuhteen kasvu hidastuu.

Kuluvalla vuosikymmenellä Suomen julkinen talous on muuttunut pysyvästi alijäämäiseksi pitkän jatkuneen heikon suhdannetilanteen sekä pidempiaikaisten rakenneongelmien vuoksi. Viime vuonna alijäämä oli 7 mrd. euroa, mikä on 3,3 % BKT:stä. Julkinen talous pysyy alijäämäisenä vuosikymmenen loppuun saakka, joskin mittavat sopeutustoimenpiteet pidentävät alijäämää. Julkisyhteisöjen rahoitusasemaa kuormittaa jatkuvasti väestön ikääntymisestä aiheutuva kulujen kasvu. Suomen julkinen talous koostuu valtiosta, kunnista ja sosiaaliturvarahastoista, jotka jakautuvat vielä lakisääteistä työeläkevakuutusta hoitaviin työeläkerahastoihin ja muihin sosiaaliturvarahastoihin. Paikallishallinnon alijäämä kasvoi viime vuonna hieman. Paikallishallinnon alijäämän arvioidaan pysyvän 0,8 prosentissa suhteessa BKT:hen koko ennusteperiodin. Hallitusohjelman mukaiset sopeutustoimet vahvistavat kuntataloutta lähivuosina, mutta siltä osin kuin toimet ovat täsmentyneet, ne eivät riitä kattamaan väestön ikärakenteen muutoksesta aiheutuvia kulupaineita. (Lähde: Valtiovarainministeriön julkaisu – 32a/2015, taloudellinen katsaus, syksy 2015)

Valtion vuoden 2016 talousarvioesityksen perusteella vuodelle 2016 esitetyt veroperustemuutokset vähentävät kuntien verotuloja. Kunnallisveron tuotto tulee jäämään veroperustemuutosten johdosta noin 262 miljoonaa euroa alhaisemmaksi. Kuntien yhteisövero-osuuden määräaikaisen korotuksen päättyminen aiheuttaa noin 258 miljoonan laskun kuntien verotuloihin. Kiinteistöveroon esitetään muutoksia, jotka mahdollistavat verotulojen kasvun noin 28 miljoonalla eurolla.

Hallituksen budjettiesitys sisältää lisää valtionosuusleikkauksia, kun valtionosuuksien indeksitarkistukset jäädytetään lähivuosiksi. Ensi vuonna tämä vähentää valtionosuuksia 35 miljoonalla eurolla. Kuntien valtionosuuksia kuitenkin kasvattavat niin hallituksen päätös korvata veroperustemuutoksista kunnille aiheutuva verotulojen menetys kuin valtionosuuksien täysimääräinen kustannusten jaon tarkistus. Kokonaisuudessaan hallituksen ensi vuoden budjettiesitys kohentaa kuntataloutta valtiovarainministeriön arvion mukaan 295 miljoonalla eurolla.

Yleinen taloudellinen tilanne

Muuttuja	2013	2014*	2015**	2016**	2017**
(%-muutos)					
Tuotanto (määrä)	-1,3	-0,1	0,5	1,4	1,5
Palkkasumma	0,5	0,6	1,5	1,6	1,9
Ansiotaso	2,1	1,4	1,2	1,3	1,5
Työlliset (määrä)	-1,1	-0,4	0,3	0,3	0,4
Inflaatio	1,5	1,0	0,3	1,4	1,7
(%-yksikköä)					
Työttömyysaste	8,2	8,7	8,8	8,6	8,3
Verot/BKT	43,9	44,2	44,4	44,3	44,0
Julkiset menot/BKT	57,8	58,6	59,1	58,7	58,3
Rahoitusjäämä/BKT	-2,5	-3,2	-3,4	-3,2	-3,1
Julkinen velka/BKT	55,8	59,3	62,5	64,4	66,0
Vaihtotase/BKT	-1,4	-1,2	-0,6	-0,5	-0,4
Euribor 3 kk, %	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2
10 vuoden korko, %	1,9	1,4	0,6	0,7	0,9

Kuntaliitto Kommunförbundet 2.4.2015/MP Lähde: Tilastokeskus, VM Taloudellinen katsaus, kevät

Kempeleen kunnan talouden liikkumavara

Kempeleen kunnalla ei ole kovin suurta liikkumavaraa tuleville vuosille. Vuoden 2014 tilinpäätöksessä alkuperäinen talousarvio ylittyi käyttökulujen osalta miljoonalla eurolla. Tilikauden tulos oli tappiollinen 1,6 miljoonaa euroa ja kun vanhoja varauksia purettiin, muodostui tilikauden alijäämäksi 0,7 miljoonaa euroa. Vuoden 2014 investointikulut toteutuivat nettona 3,3 miljoonaa euroa ja edelleen tälle vuodelle on alkuperäisessä talousarviossa varattu nettona 9,4 miljoonaa euroa. Tuleville vuosille investointipaineet ovat kovat. Kunnan lainakanta on 2014 tilinpäätöksessä 33,2 miljoonaa euroa eli 1.968 euroa / asukas.

Toimintakulut kasvoivat 2014 vuoteen 2013 verraten 2,5 %. Kempeleessä on kulukasvu saatu osittain kuriin, työtä tulee kuitenkin vielä jatkaa. Valtionosuusjärjestelmän muutokset sekä epävarma verotulokehitys edellyttävät tarkkaa kulukuria. Kulujen kasvu on sopeutettava tuloihin. Kempeleen kunnan investointiohjelma on raskas ja johtaa siihen, että kunnan velkamäärä kasvaa. Tästäkin syystä on erittäin tärkeää, että vuosikate on riittävä kattamaan investoinnit. Unohtaa ei sovi aikaisempina tilikausina otettua lainaa joka on lyhennettävä suunnitelman mukaisesti.

Kunnanhallitus hyväksyi 21.9.2015 / 263 § talousarvion 2016 ja taloussuunnitelman 2017 - 2018 laadintaohjeet ja raamin. Päätöksessä todetaan, että talousarvion tilikauden tuloksen tulee olla vähintään nolla.

Vuoden 2015 toisessa osavuosikatsauksessa on ennustettu tilikauden 2015 tuloksesta seuraavaa. Valtuusto hyväksyi esitetyt talousarviomuutokset kokouksessaan 9.11.2015):

- Ympäristöpalveluiden maankäytön kehittämiskorvauksia on kertynyt talousarviota enemmän
- (330.000 €). Maanmyyntivoitot pidetään talousarviossa ennallaan.
- Peruspalveluiden osalta talousarvion ylityspaineita on erikoissairaanhoidon (1,5 milj. €), Kelan työmarkkinatuen kuntaosuuden osalta (230.000 €), vammaispalveluiden sekä työtoiminnan osalta (400.000 €). Lastensuojelun loppuvuoden ennuste jää alle talousarvion (30.000 €). Työllistämisen osalta toimintatuotot ennustetaan jäävän alle talousarvion (230.000 €). Peruspalveluiden ennuste loppuvuoden osalta on, että kulumäärärahat ylittyvät 2,1 milj. € ja tulomäärärahat alittuvat 230.000 €.
- Verotuotot ovat kehittyneet hyvin ja loppuvuoden ennusteen osalta odotetaan, että määrärahaa voidaan korottaa. Kuntaliiton ennusteen perusteella verotulokohtaa voidaan korottaa (1,457 milj. €)
- Korkokuluja pienennetään 200.000 €
- Kaikki talousarviomuutokset edellyttävät, että lainanottoa lisätään 343.000 €.
- Mikäli muutokset toteutuvat, on talousarvion tilikauden tulos 0 €.

Lainsäädäntömuutoksia talousarviovuonna

Kuntalaki (410/2015) on astunut voimaan 1.5.2015 kuitenkin siten, että merkittävää osaa laista sovelletaan vasta 1.6.2017 lukien, jolloin uusi kuntavaalikausi alkaa. Käytännössä lain vaikutukset näkyvät pitkälti kuntien toiminnassa vasta seuraavan vaalikauden alusta. Kuntalain uudistuksen tavoitteena on ollut lain uudistaminen siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Laki on edelleen kunnan hallintoa ja toimintaa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Vuoden 2016 aikana on Kempeleessä valmistauduttava uuden kuntalain mukaiseen toimintaan päivittämällä mm. toimintasääntö ja konserniohje. Päivitetty kuntalaki antaa myös valmiudet toteuttaa muutoksia poliittisessa päätöksenteossa ja kunnan muussa organisaatiossa.

Uutta hankintalakia valmistellaan vuoden 2015 aikana ja tavoitteena on, että uusi laki astuu voimaan kesällä 2016. Ennakkotietojen mukaan uuden lain rakenne tulee muuttumaan, minkä tavoitteena on selkeyttää lain soveltamista. Keskeiset periaatteet ja lain tavoite eivät muutu. Lain valmistelussa on huomioitu nykyinen oikeuskäytäntö.

Prosessien talousarvioesittelyissä käsitellään useita lakimuutoksia jotka uudistuvat ja astuvat voimaan vuoden 2016 aikana (esim. varhaiskasvatuslaki uudistuu, nuorisolaki, kehitysvammaisten erityishuollosta annettu laki, lastensuojelulaki ja sosiaalihuollon ammattihenkilölaki). Toimentulotuen käsittely siirtyy 1.1.2017 alkaen Kelan hoidettavaksi. Vuoden 2016 aikana on toimintoja tarkasteltava, muuttuvan lainsäädännön mukaisesti.

Hallitus tiedotti tarkemmin sote-uudistusta ja itsehallintoalueita koskevista linjauksistaan ja aluejaon perusteista maanantaina 9. marraskuuta. Maahan perustetaan 18 itsehallintoaluetta, joista 15 järjestää itse alueensa sosiaali- ja terveyspalvelut. Kolme muuta itsehallintoaluetta järjestävät lain perusteella sosiaali- ja terveyspalvelunsa tukeutuen toiseen itsehallintoalueeseen. Itsehallintoalueille kootaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi muita tehtäviä. Jatkossa Suomen julkinen hallinto järjestetään kolmella tasolla, jotka ovat valtio, itsehallintoalue ja kunta. Vastuu sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä itsehallintoalueille 1.1.2019.

Sosiaali- ja terveydenhuollon monikanavaista rahoitusta yksinkertaistetaan ja yksilön valinnanvapautta lisätään. Valmistelu aloitetaan marraskuussa 2015. Osana uudistusta säädetään valinnanvapauslainsäädäntö. Monikanavaisen rahoituksen yksinkertaistamista ja valinnanvapautta laajentava lainsäädäntö on tarkoitus saada voimaan 1.1.2019. Valinnanvapauden tarkoituksena on vahvistaa erityisesti perustason palveluita ja turvata nykyistä nopeampi hoitoon pääsy.

Hallituksen linjaukset ovat pohjana valmisteltaessa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislakia ja itsehallintoaluelakia. Kevään 2016 lausuntokierroksen jälkeen hallitus päättää lakeja koskevasta yksityiskohtaisesta kannastaan. Linjausten tarkoituksena on luoda edellytykset palvelujärjestelmän uudistumiselle ja julkisen talouden kestävyysvajeen vähentämiselle 3 miljardilla eurolla. Lisäksi tavoitteena on palvelujen yhdenvertainen laatu ja saatavuus perustuslain mukaisesti. Uudistuksen myötä valtioneuvosto päättää sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämispäätöksestä itsehallintoalueiden esitysten ja niiden kanssa käytävien neuvotteluiden pohjalta. Itsehallintoalueiden yhteistyölle ja tehokkaalle toiminnalle luodaan puitteet yhteen toimivilla tietojärjestelmillä. Lisäksi perustetaan itsehallintoalueiden omistama valtakunnallinen yhteishankintayksikkö ja yhteiset valtakunnalliset tukipalvelut.

Itsehallintoalueen ylintä päätösvaltaa käyttää suoralla vaalilla valittu valtuusto. Itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät ja lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Hallitus päättää tammikuussa 2016 aluehallintouudistuksen valmistelusta ja itsehallintoalueille siirrettävistä tehtävistä. Lisäksi päätetään tiettyjen alueellisten tehtävien mahdollisesta siirtämisestä kunnille.

Hallituksen tavoitteena on nostaa Suomen talous kestävän kasvun ja kohenevan työllisyyden uralle sekä turvata julkisten palvelujen ja sosiaaliturvan rahoitus. Strategisen hallitusohjelmansa avulla hallitus vie eteenpäin välttämättömiä uudistuksia viidellä painopistealueella. Hallituksen strategiset tavoitteet konkretisoituvat 26 kärkihankkeessa. Lisäksi hallitus toteuttaa eläkeuudistuksen, SOTE-uudistuksen, karsii kuntien tehtäviä ja velvoitteita sekä uudistaa alue- ja keskushallintoa. Hallitus jatkaa kilpailukykyä parantavien toimenpiteiden valmistelua. Talouden saaminen uudelleen kasvuun on välttämätöntä, jotta julkisen talouden nopea velkaantuminen saadaan taitetuksi ja hyvinvointiyhteiskunnan rahoitus kestävälle pohjalle. (Lähde: www.vm.fi)

Muutokset kunnan hallinnossa

Päätöksenteossa puheenjohtajista jatkaa entisellään. Valtuusto puheenjohtajana toimii Janne Heikkinen ja hallituksen puheenjohtajana Antti Ollikainen. Valiokuntien, lautakuntien ja kunnanhallituksen jaoston puheenjohtajat on esitetty alla olevassa taulukossa.

Toimielin	Puheenjohtaja
Elinvoimavaliokunta	Jaakko Okkonen
Palveluvaliokunta	Ilpo Hettula
Resurssivaliokunta	Ahti Tahkola
Yhteisöllisyysvaliokunta	Pertti Sankilampi
Tarkastuslautakunta	Eva Maijala
Keskusvaalilautakunta	Ari Korpela
Viranomaislautakunta	Taavi Jarva
Kunnanhallituksen jaosto	Kaisu Juvani

Kunnan johtoryhmään kuuluvat kunnanjohtaja Tuomas Lohi, hallintojohtaja Virva Maskonen, peruspalvelujohtaja Marja-Leena Meriläinen, kehitysjohtaja Eija Puotiniemi, tekninen johtaja Risto

Sarkkinen, talousjohtaja Stina Mattila ja henkilöstön edustaja JHL:n pääluottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu Kristiina Ahl.

Muutokset ja kehittämistarpeet kuntien yhteistoiminnassa

Oulun kaupungin hallitus on päättänyt 5.10.2015 / 369 § tarjota Oulun-seudun kunnille Oulun Jätehuolto Oy:n osakkuutta nykyisille jätehuollon yhteistyösopimuksen tehneille kunnille. Kempeleen kunta ei ole vielä käsitellyt asiaa. Valmistelu asiassa tehdään yhdessä muiden jätehuollon liikelaitoksen toiminnassa mukana olevien kuntien kanssa.

Sosiaali- ja terveystoimen siirtyminen itsehallintoalueelle edellyttää, että kunnan viranhaltijat ja päättäjät osallistuvat itsehallintoalueen valmistelutöihin jo vuoden 2016 aikana.

Väestö

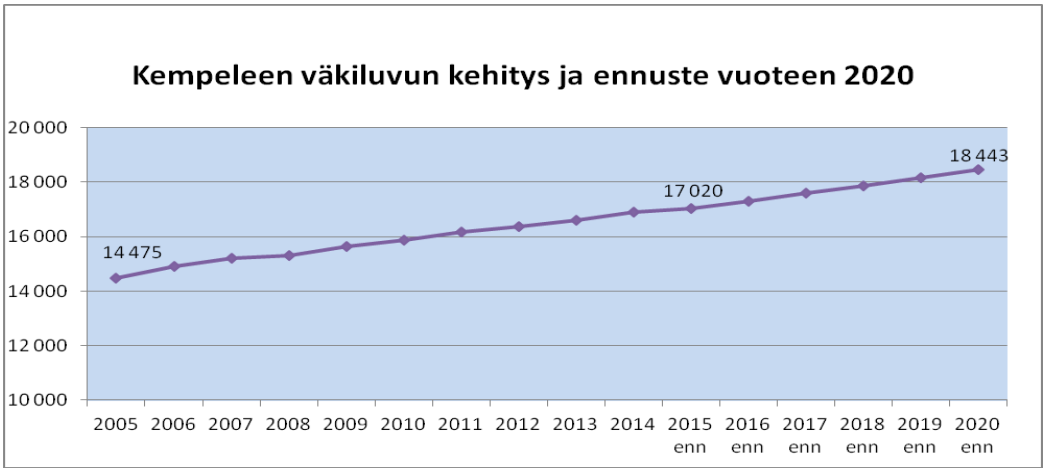

Kempeleessä asui vuoden 2014 lopussa 16.889 asukasta. Vuonna 2015 kasvuksi ennakoidaan 130 asukasta. Vuoden 2015 väkiluvun ennustetaan olevan 17.020. Suunnitelmakaudelle ennustetaan 1-2 %:n kasvua. Kempele -sopimuksen linjauksen mukaan väestönkasvu on hallittua ja riittävää valtuustokaudella 2013-2016. Tavoite vuodelle 2020 on 18.600, mutta vuoden 2015 alhaisen kasvun vuoksi ennustetta on laskettu. Väestötavoitteen toteutumiseksi kunta luo edellytykset tavoitteen mukaiselle asuntotuotannolle. Asuntotuotannon ja sen myötä väestötavoitteen toteutumiseen vaikuttaviin tekijöihin, kuten suhdanteisiin ja yksityisten tonttien toteutumiseen kunta ei voi suoraan vaikuttaa, mutta vuoden 2015 lopussa linjatuilla asuntotonttien hinnoittelu-perusteiden muutoksella uskotaan jatkossa olevan positiivinen vaikutus asuntorakentamiseen.

Asunto-ohjelmassa arvioidaan valmistuvan keskimäärin 150 asuntoa vuodessa vuoteen 2020 mennessä.

Ikärakenne-ennuste

Väestöennuste								
	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2 019**	**2 020**	**Muutos 2014-2020**
0-6 -vuotiaat	**2007**	**1 966**	**1 925**	**1 865**	**1 866**	**1 848**	**1 879**	-128
7-15 -vuotiaat	**2477**	**2 487**	**2 567**	**2 645**	**2 665**	**2 694**	**2 668**	191
16-18 -vuotiaat	**753**	**716**	**688**	**682**	**683**	**717**	**748**	-5
19-24 -vuotiaat	**951**	**1 022**	**1 110**	**1 205**	**1 253**	**1 280**	**1 270**	319
25-64 -vuotiaat	**8476**	**8 438**	**8 489**	**8 512**	**8 592**	**8 684**	**8 813**	337
65-74 -vuotiaat	**1415**	**1 514**	**1 529**	**1 607**	**1 658**	**1 724**	**1 752**	337
75-84 -vuotiaat	**665**	**713**	**798**	**846**	**914**	**929**	**994**	329
85-	**145**	**164**	**193**	**218**	**229**	**269**	**318**	173
Yhteensä	**16 889**	**17 020**	**17 300**	**17 580**	**17 860**	**18 145**	**18 443**	**1 554**
Muutos, hlö		*131*	*280*	*280*	*280*	*285*	*298*	
Muutos, %		*0,8*	*1,6*	*1,6*	*1,6*	*1,6*	*1,6*	

Ikärakenne-ennuste pohjautuu olemassa olevaan väestöön ja edellisten vuosien muuttoliikkeen ikärakennetilastoihin. Ennusteen mukaan alle kouluikäisten määrä vähenee vuoteen 2020 mennessä 128 lapsella. Sen sijaan peruskouluikäisten määrä kasvaa lähes 200 lapsella. Suurin muutos tapahtuu kuitenkin seniori-ikäluokissa, joissa kasvu on 38 %. Muutoksilla on merkittäviä vaikutuksia palvelutarpeisiin.

Työpaikat ja työllisyys

Oulun seutu

Suomen talouskehitys jatkui heikkona vuoden 2014 loppupuolella. Liikevaihto pysyi vuoden takaisella tasolla niin Oulun seudulla kuin koko maassa. Myös seudun vienti pysyi ennallaan. Seudun henkilöstömäärä kääntyi kuitenkin hienoiseen kasvuun. Talouden taantuman jatkuminen on hidastanut teollisuuden lisäksi useiden palvelualojen kasvua lukuun ottamatta majoitus- ja ravitsemistoimintaa, jossa liikevaihto kasvoi vahvasti.

Seudun talouden kannalta keskeisen informaatioalan henkilöstömäärä kääntyi vuoden loppupuolella kasvuun, mutta alan liikevaihdon kehitys jatkui epävakaana. Oulun seudun yritysten ja muiden yhteisöjen henkilöstömäärän viimeaikaiset heilahtelut ovat olleet koko maan työllisyyden vaihteluita huomattavasti voimakkaampia. Seudun henkilöstömäärän trendi kääntyi kasvuun viime vuoden toisella neljänneksellä ja trendin kasvu jatkui vuoden loppupuolella.

Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden henkilöstömäärä kasvoi puoli prosenttia. Vuodesta 2010 henkilöstömäärä on kasvanut 6 %. Koko maan työllisyyden trendin loiva lasku tasaantui viime vuoden alussa ja on sen jälkeen pysynyt ennallaan. Työllisyys oli viimeksi kuluneen vuoden aikana valtakunnallisesti viiden vuoden takaisella tasolla. (Oulun seudun elinkeinokatsaus 1/2015).

Kempele

Kempeleen työpaikkaomavaraisuus oli vuonna 2013 yhteensä 73,4 prosenttia, mikä tarkoittaa noin prosentin laskua edellisestä vuodesta. Vuonna 2013 työpaikkojen määrä tippui 75 työpaikalla. Vähennystä tapahtui eniten rakentamisen toimialalla (-123). Palvelusektorin työpaikkamäärä kokonaisuutena sen sijaan kasvoi 81 työpaikalla. Palveluiden sisällä voimakkaimmin työpaikkoja lisääntyi kuljetukseen ja varastointiin (+35) sekä kaupan aloille (+33). Yksityisen sektorin työpaikat vähentyivät 85, kuntasektori vähensi 16 työpaikkaa. Yrittäjien määrä kasvoi 24.

Viiden vuoden aikana kokonaisuutena ottaen työpaikat ovat lisääntyneet 21. Vuodesta 2008 vuoteen 2013 teollisuuden työpaikat vähenivät 449 työpaikalla. Rakentamisessa ja palveluissa sen sijaan tapahtunut myönteinen kehitys on kompensoinut menetystä. Vuoden 2014 työpaikkakehityksestä ei ole käytettävissä virallista tilastoa. Oletuksena on, että työpaikkamäärässä ei olisi tapahtunut merkittävää muutosta.

Kempeleen työpaikkojen kehitys 2007 - 2013.

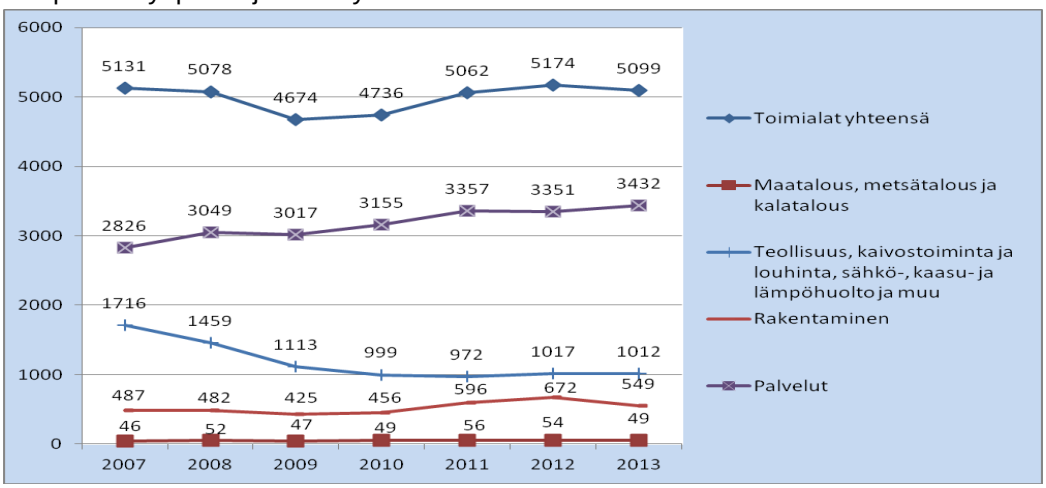

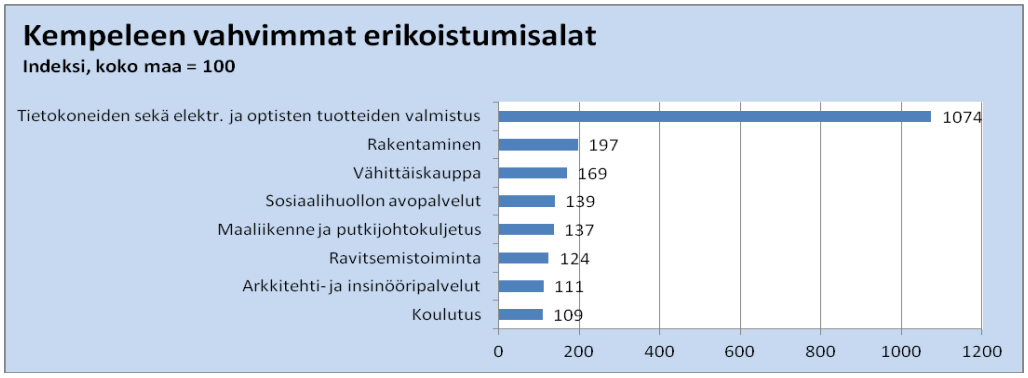

Kempeleen elinkeinotoiminnan erikoistumista voidaan tarkastella suhteuttamalla Kempeleen kunkin toimialan työpaikkaosuus koko maan vastaavaan osuuteen. Tähän indeksin perusteella Kempele on erikoistunut vahvimmin elektroniikan valmistukseen, jossa Kempeleen osuus työpaikoista on edelleen kymmenen kertaa muuta maata suurempi. Muita vahvoja toimialoja ovat rakentaminen, vähittäiskauppa, sosiaalihuollon avopalvelut sekä logistiikka. Kempeleen ja naapurikuntien työpaikkaomavaraisuuden kehitys on ollut pitkällä aikavälillä laskeva, mutta 2010-luvun alkuvuosina etenkin Kempeleessä ja Limingassa nouseva.

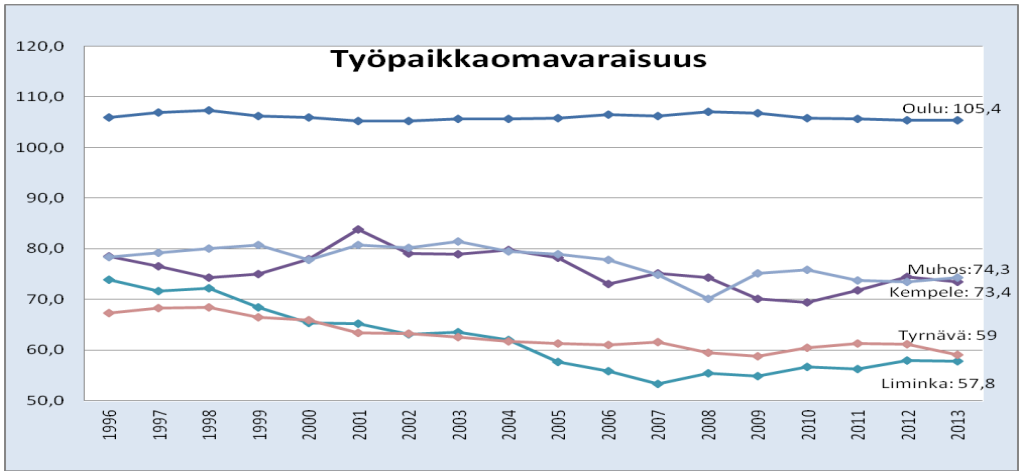

Työttömyys

Taloudellisesta yleistilanteesta johtava työllisyyden laskeva trendi on huolestuttava. Elokuun lopussa 2015 työttömänä oli Kempeleessä 1.006 henkeä eli 12,7 % työvoimasta, mikä on noin yhden prosentin korkeampi luku kuin edeltävänä vuonna vastaavana ajankohtana. Suhteellisesti eniten on lisääntynyt nuorten työttömyys. Naisten työttömyys on kasvanut voimakkaammin kuin miesten. Sen sijaan vammaisia ja pitkäaikaissairaita on työttömänä selkeästi vähemmän kuin vuosi sitten.

Työttömiä 1006 hlöä, 12,7 %, joista		Muutos edelliseen vuoteen (8/2014)
- miehiä	485 hlöä	+ 32 (7 %)
- naisia	521 hlöä	+ 81 (18 %)
- alle 20 vuotiaita	62 hlöä	23 (+59 %)
- alle 25 vuotiaita	181 hlöä	+ 45 (33 %)
- yli 50 vuotiaita	307 hlöä	+ 25 (9 %)
- yli vuoden työttömänä	300 hlöä	+ 49 (20 %)
- vammaisia tai pitkäaikaissairaita	117 hlöä	- 30 (-20 %)

1.3 HENKILÖSTÖ

Henkilöstön määrä ja rakenne

Kempeleen kunnan henkilöstömäärä 31.8.2015 oli 1.047 henkilöä. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna lisäystä on 19 henkilöä (kasvuun vaikuttaa sijaisten määrä). Vuoden 2014 tilinpäätöksessä Kempeleen kunnassa oli voimassa olevia palvelussuhteita 963.

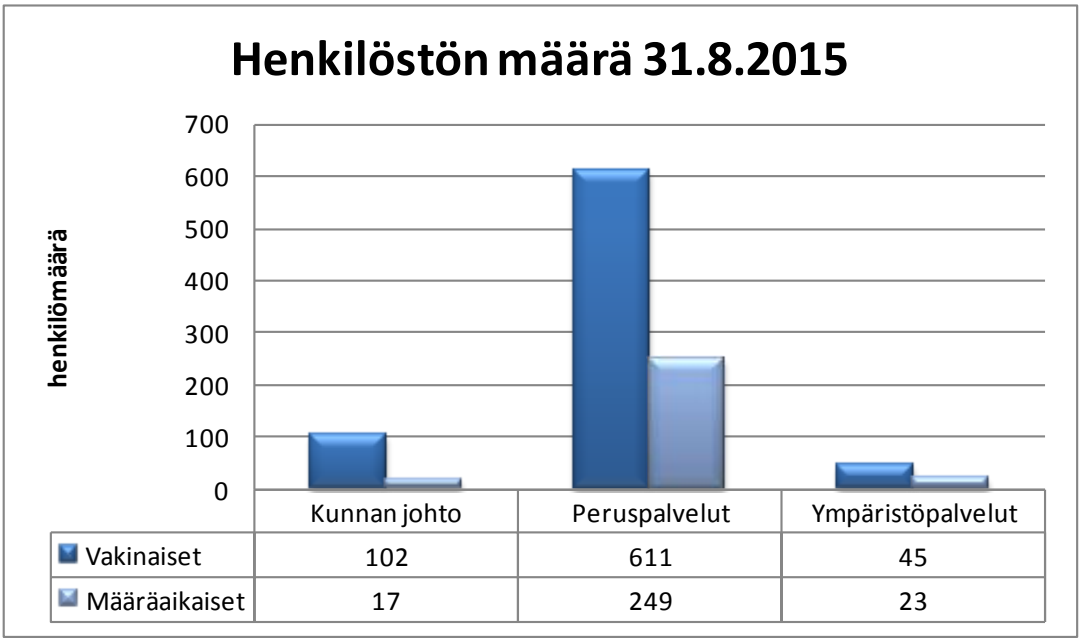

Henkilöstön määrällä tarkoitetaan palvelusuhteiden lukumäärää. Lukuun sisältyvät myös lomilla tai muilla vapailla oleva henkilöstö.

Vakituisissa palvelussuhteissa työskenteli 72,4 prosenttia ja määräaikaisissa palvelussuhteissa 26,6 prosenttia (30.8.2014) henkilöstöstä. Tilinpäätös 2014 tilanteen mukaan vakinaisissa palvelussuhteissa työskenteli 78 % ja määräaikaisissa 21 %. Työllistettyjä oli 1 %.

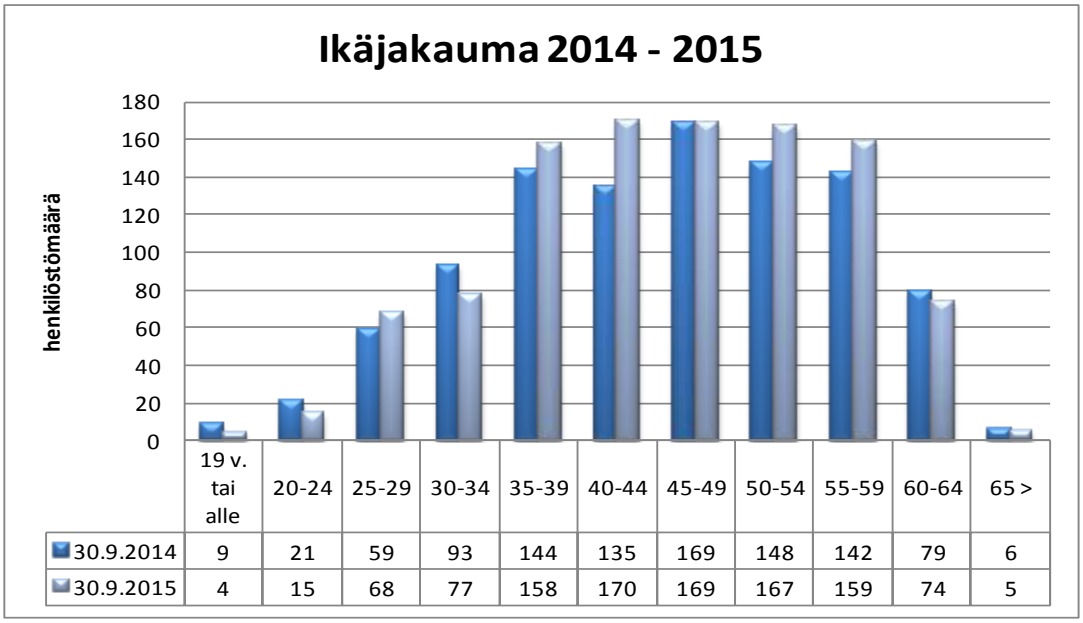

Kempeleen kunnassa koko henkilöstön keski-ikä 30.9.2015 oli 45,3 vuotta. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 47,4 vuotta. Tilinpäätöksessä 2014 vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 47,9 vuotta.

Eläköitymisennusteet prosesseittain vuosina 2015 - 2016 (vanhuuseläke)

Ammattiala	2015	2016	yht.
Kunnanjohto	2	4	6*
Peruspalvelut	16	17	33
Ympäristöpalvelut	0	1	1
Yhteensä	18	22	40

*kunnanjohto sisältää yleispalvelut mm. ateria- ja puhtauspalvelut

Eläköityminen jakautuu tasaisesti eri ammattiryhmien välille.

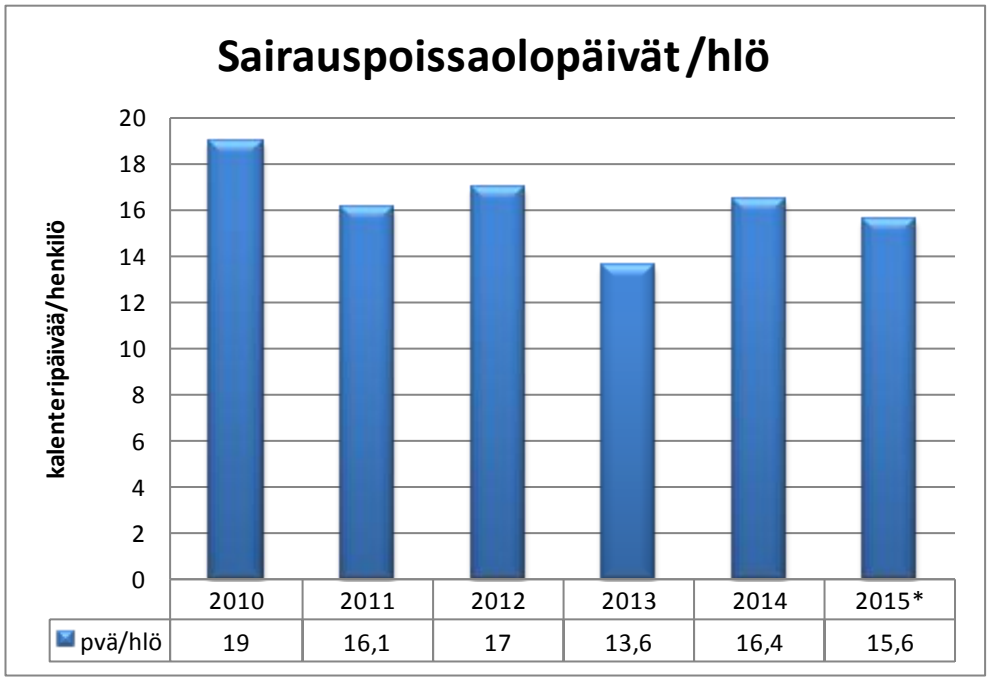

Ennuste vuoden 2015 sairauspoissaoloille (31.8.2015) on 15,6 kalenteripäivää/hlö. Vuonna 2014 toteutuma oli 16,4 kalenteripäivää/hlö. Tilinpäätös 2014 sairauspoissaolopäivää per henkilö oli 16,4 kalenteripäivää. Uutena mittarina työpäivää per henkilö oli 12,6.

Sopimuskorotukset

Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 1.3.2014–31.1.2017. Sopimuskausi muodostuu kahdesta jaksosta. Ensimmäisen jakso 1.3.2014–31.12.2015 on 22 kuukautta. Toinen jakso 1.1.2016–31.1.2017 on 13 kuukautta. Kunta-alan sopimusten kustannusvaikutus toisella eli 13 kuukauden sopimusjaksolla on 0,59 prosenttia.

Hallituksen suunnittelemia kilpailukyvyn parantavia toimenpiteitä ei ole huomioitu talousarvion laadinnan yhteydessä. Henkilöstökulut on budjetoitu voimassa olevien virka- ja työehtosopimuksien ja lakien mukaisesti.

Henkilöstömuutokset 2016

Uudet virat ja toimet

Toimialue	Nimike	Ajankohta	Palkkakustannukset € / v.	Määräraha 2016 €
Kunnan johto				
Ateria- ja puhdistuspalvelut	Yhdistelmätyöntekijä (2)	1.1.2016	62 300 €	62 300 €
Tietohallinto	Tietotekninen tukihenkilö (1)	1.1.2016	45 000 €	45 000 €
Ympäristöpalvelut	Kartoittaja (1)	1.1.2016	Katetaan osittain mittamiehen palkkavarauksesta, lisätarve 4950 €	4 950 €
Peruspalvelut				
Terveys ja toimintakyky	Kodinhoitaja / lähihoitaja (2)	1.1.2016	75 600 €	75 600 €
Ikääntyvien hoiva ja huolenpito	Lähihoitaja (2)	1.1.2016	68 600 €	68 600 €
	Lähihoitaja (0,5)	1.3.2016	34 300 €	28 600 €
Sosiaalinen turvallisuus	Työnohjaaja, työllistäminen (1)	1.1.2016	33 709 €	33 709 €
Opetus	Perusopetuksen luokanopettaja	1.8.2016	48 400 €	20 180 €
	Perusopetuksen tuntiopettaja, luokanopetus (1)	1.8.2016	47 980 €	20 000 €
	Erikoisammattimies (1)	1.1.2016	katetaan ostopalveluista	katetaan ostopalveluista

Nimikemuutokset

Toimialue	Muutos	Kustannusvaikutus / vuosi
Kunnan johto	Tietopalvelusihteerin nimikkeen muuttaminen tiedonhallinta suunnittelijaksi	Ei TA vaikutusta
Opetus	Erityisopettajan viran muuttaminen erityisluokanopettajan viraksi	3 420 €
Ympäristöpalvelut	Kiinteistötyönjohtajan työsuhteen muuttaminen virkasuhteeksi	Ei TA vaikutusta
Terveys ja tomintakyky	Euro hammaslääkärin tehtävän muuttaminen hammaslääkärin viraksi	Palkkausero huomioitu talousarviossa
Varhaiskasvatus	Perhetyöntekijän nimikemuutos varhaiskasvatuksen perheohjaajaksi	Ei TA vaikutusta

Ympäristöpalveluissa lakkautetaan mittamiehen työsuhde uudelleen organisoinnin vuoksi.

Henkilöstöstrategian painopisteet 2016

Henkilöstöhallinnon painopisteitä on muodostettu vuodelle 2016 ottaen huomioon kuntakentässä suunnitteilla olevat muutokset.

1. Henkilöstön osallistuminen oman toiminnan kehittämiseen

- Innostusvirtaamo-hanke
- Henkilöstö vahvasti mukana oman toiminnan kehittämisessä

2. Henkilöstön muutosviestintä

3. Aktiivisen tuen malli

- aktiivisen tuen mallin luominen ja käyttöönotto
- varhaisen tuen mallin linkittäminen osaksi aktiivisen tuen mallia
- korvaavatyö osaksi varhaista tukea

4. Henkilöstöedut

- henkilöstöedut: kuntosalikompensaatio, Tyky-setelit ja virkistysuimalan vuosikortti

Henkilöstöä kannustetaan oman työn kehittämiseen ja uusien toimintatapojen löytämiseen. Mikäli edellä mainitut toimenpiteet eivät ole riittäviä, työnantaja harkitsee vuoden aikana myös muita säästötoimenpiteitä. Henkilöstön lomautusvaihtoehto pyritään välttämään viimeiseen saakka.

1.4. HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

Kempeleessä hyvinvoinnin edistäminen on kaikkien kuntalaisten asia ja hyvinvointityö on osa kuntaorganisaation työntekijöiden ja esimiesten jokapäiväistä toimintaa. Hyvinvoinnin edistäminen on osa normaalia rutiininomaista työskentelyä ja päätöksentekoa toimintojen eri tasoilla. Yhteisenä tavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen. Työn kokonaiskoordinoinnista vastaa kunnanjohtaja keskeisten johtavien viranhaltijoiden tukemana.

Hyvinvointikertomuksesta nousee esiin runsaasti hyvinvointiin ja terveyteen liittyvää tietoa, jota voidaan hyödyntää palveluiden ja toimintojen suunnittelussa. Vuoden 2015 aikana on myös kerätty kuntakohtaista hyvinvointitietoa ikäihmisiltä ja nuorilta, jota on hyödynnetty palveluiden ja toimintojen suunnittelussa. Tietojen avulla kunnan hyvinvointiryhmä on nostanut vuodelle 2016 neljä keskeisintä painopistettä:

Työttömyyden vähentäminen ja työttömien hyvinvointi

Mielekäs työ ja toiminta on hyvinvoinnin perusta. Kempeleessä työttömyys on lisääntynyt ja pitkään työtä hakeneiden määrä kasvanut. Hyvinvointikertomuksen mukaan samanlainen suuntaus on ollut myös muissa vertailukunnissa.

Työttömyyden vähentämiseksi Kempeleeseen perustettiin työllistämisyksikkö vuonna 2014. Työllistämisyksikön tehtäviin kuuluu palkkatukityöllistäminen kunnan omiin yksiköihin, nuorten kesätyöllistäminen, sekä kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen vaikeasti työllistyville henkilöille. Yksiköstä tehdään keskitetysti ajanvarauspyynnöt työttömien terveystarkastuksiin sekä muu työttömille tarpeellinen palveluohjaus. Yksikkö järjestää myös työtoimintaa Toimintakeskus Zytykkeessä henkilöille, joilla ei ole edellytyksiä osallistua tavanomaiseen työhön. Työllistämisyksikön toimintaan kuuluu matalan kynnyksen työllistymispaikkoja, joihin ei vaadita aikaisempaa työkokemusta tai koulutusta. Työllistämisyksikkö tekee yhteistyötä mm. TE-toimiston asiantuntijoiden, nuorten ammatinvalintapsykologin, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Kempeleen kunta / työllistämisyksikkö osallistuu erilaisiin työllistymistä edistäviin hankkeisiin.

Vuonna 2015 kunnanhallitus on hyväksynyt työllistymistä edistävinä toimenpiteenä 100 %:sen työajan palkkatukityöhön ja kunnan oman aktivoivan työllistämiseen pitkään työtä hakeneiden henkilöiden työllistämisessä, tukityöllistämiseen varattujen määrärahojen puitteissa, mikäli valtion työllistämistukea ei ole käytettävissä.

Kempeleen kunnassa on aloitettu työttömien terveystarkastukset vuonna 2009. Vuonna 2015 toimintaa tehostettiin palkkaamalla uusi terveydenhoitaja mm. työttömien terveystarkastuksia varten.

Kempeleen kunnan vapaa-ajan palvelut järjestävät työttömiä aktivoivia toimintoja, jotka ennalta ehkäisevät, edistävät ja ylläpitävät kempeleläisten työttömien hyvinvointia ja terveyttä monipuolisesti. Kirjasto – ja kulttuuripalvelut tarjoavat luku- ja kulttuurielämyksiä sekä osallistavat erilaisiin tapahtumiin. Kirjaston uutena tavoitteena on myös kehittää yhteistyötä työllisyyskeskuksen kanssa vuoden 2016 aikana. Kansalaisopisto kannustaa työttömiä oppimaan, harrastamaan ja kokemaan. Kempeleläiset työttömät saavat ensimmäisen kurssin maksutta ja seuraavat kurssit puoleen hintaan. Kansalaisopiston kurssit ovat olleet suosittuja. Vuonna 2014 kursseille osallistui 92 työtöntä, osa heistä useammalle kuin yhdelle kurssille. Liikuntapalvelut ja Zimmari pyrkii kannustamaan työttömiä fyysisen kunnon ylläpitämiseen ja parantamiseen. Kunnan tukeman, edullisen liikuntapassin avulla, kempeleläiset työttömät pääsevät liikkumaan virkistysuimalassa ja Kempelehallin kuntosalilla puolen vuoden ajan rajoitettuna aikana. Passeja oli käytössä vuonna 2014, noin 170.

Elinkeinopolitiikan tavoitteena on säilyttää nykyiset työpaikat ja mahdollistaa uusien työpaikkojen syntyminen Kempeleessä jo toimiviin sekä kuntaan sijoittuviin uusiin yrityksiin. Lisäksi tavoitteena on edistää kunnan kilpailukykyä, yritystoiminnan kasvua ja näin myös kuntalaisten hyvinvointia. Yrityksille ja yrittäjyydelle pyritään luomaan toimintaympäristö, joka edistää yritysten syntymistä, toimintaa, kasvua, kilpailukykyä ja työllisyyttä.

Ikäihmisten hyvinvointi

Kempeleessä ikäihmisten määrä on suhteellisen pieni verrattuna vertailukuntiin, mutta vuoteen 2025 kohti mentäessä heidän määrä tulee voimakkaasti kasvamaan. Ikäihmisten palvelurakennetta uudistetaan hyvän ikääntymisen turvaamiseen ja palvelujen parantamiseen laaditun laatusuosituksen mukaisesti. Hyvinvointikertomuksen indikaattoreiden avulla voidaan seurata palvelurakenteen uudistamisen kehitystä. Seurattavia indikaattoreita ovat säännöllisen kotihoidon piirissä olevat 65 vuotta täyttäneet asiakkaat, terveyskeskuksen pitkäaikaisasiakkaat ja omaishoidontuen asiakkaat. Tapahtumassa olevan palvelurakenteen uudistamisen seurauksena kotihoidon ja omaishoidontuen piirissä olevien asiakkaiden määrä on lähtenyt vähitellen selkeään kasvuun. Pitkäaikaispaikoilla olevien potilaiden määrä tulee vähenemään. Terveyskeskuksen pitkäaikaispaikoilla olevien potilaiden määrä oli korkea vuonna 2012, jonka jälkeen raskaaksi muodostunutta ikääntyvien palvelujen palvelurakennetta lähdettiin keventämään avohuollon toimenpitein. Pitkäaikaista hoitoa ja hoivaa tarvitsevat asiakkaat hoidetaan ikähoivan toimesta joko kotihoidossa tai ympärivuorokautisessa palveluasumisessa. Palvelurakenteen uudistamisen seurauksena terveyskeskuksen vuodeosastolla keskitytään jatkossa enemmän lääketieteellistä hoitoa ja seurantaa tarvitsevien potilaiden hoitamiseen.

Kempeleessä on aloitettu kesällä 2015 kunnan omana toimintana vuoro-/tilapäishoidon tuottaminen kotihoidon ja omaishoidontuen piirissä oleville asiakkaille. Toiminnan tarkoituksena on tukea ikääntyviä asumaan omassa kodissaan kotiin tarjottavien palvelujen turvin niin pitkään kuin se on mahdollista ja heille turvallista. Tavoitteena on kehittää kotihoidon palveluja niin, että asiakkaat saavat oikea-aikaisesti oikeat palvelut. Toimintakyvyn ylläpitämiseen ja kotona asumisen mahdollistamiseen pyritään panostamaan edelleen ennalta ehkäisevillä toimenpiteillä. Painopiste on kotihoidossa, kodinomaisissa olosuhteissa ja kotona asumista tukevissa palveluissa. Myös ikäihmisten päivätoimintaa kehitetään tukemaan kotona pärjäämistä ja ehkäisemään syrjäytymistä. Lokakuussa 2015 ikäihmisten päivä- ja virkistystoiminnalle järjestyi oma toimitila, jossa on mahdollisuus tarjota päivätoimintaa useammallekin päivätoimintaryhmälle. Omaishoitoa ja omaishoitajien jaksamista tuetaan. Omaishoitajien terveystarkastuksia ja omaishoitajien vertaisryhmien kokoontumisia jatketaan. Terveystarkastuksia järjestetään vanhuspalveluiden ulkopuolella oleville 70- ja 75-vuotiaille ja hyvinvointia tukevia, ennaltaehkäiseviä kotikäyntejä 80-vuotiaille kuntalaisille. Terveystarkastusten pohjalta muodostetaan elämäntaparyhmiä. Lisäksi palveluohjausta tullaan selkeyttämään edelleen. Näillä toimenpiteillä pyritään vaikuttamaan hyvinvointikertomuksen ikäihmisten indikaattoreiden suotuisaan kehitykseen. Indikaattoreita seurataan aktiivisesti.

Vapaa-ajan palvelut edistävät ikäihmisten hyvinvointia ja terveyttä monin eri tavoin. Pääpaino on ennalta ehkäisyssä siinä, että ikäihmiset pysyisivät mahdollisimman hyvässä kunnossa, mahdollisimman pitkään.

Kansalaisopistossa on ikäihmisille lukuvuonna 2015-2016 tarjolla runsaasti kursseja. Painopisteenä on monipuolinen liikunta. Lisäksi Taitolassa on päiväsaikaan ikäihmisille suunnattuja k kursseja, joissa on mahdollisuus harrastaa monipuolisia käsityötaitoja, askartelua ja kankaanpainantaa. Hovilan ja Hovintien palvelukeskuksen asukkaiden vireyteen pyritään vaikuttamaan virike- ja keskustelukerhojen sekä yhteislauluhetkien avulla. Kempeleläiset eläkeläiset käyttävät

kansalaisopiston palveluja runsaasti. Eläkeläisiä kansalaisopiston kursseille v. 2014 osallistui 385 henkilöä, monet heistä jopa 3-4 kurssille.

Kirjaston kotipalvelu tukee ikäihmisten lukuharrastusta viemällä kirjoja ja muuta aineistoa ikäihmisten kotiin. Pääkirjastolla järjestetään luentoja ikäihmisille hyvinvointiin ja terveyteen liittyen. Lisäksi kirjasto ja -kulttuuripalvelut järjestävät kulttuuritapahtumia ikäihmisille yhteistyössä eläkejärjestöjen ja asukasyhdistysten kanssa sekä osallistuvat vanhusten viikon tapahtumiin. Liikuntapalvelut ja Zimmari pyrkii kannustamaan ikäihmisiä fyysisen kunnon ylläpitämiseen ja parantamiseen. Kunnan tukeman, edullisen liikuntapassin ja seniorikortin sekä maksuttoman veteraanikorttien avulla kempeleläiset ikäihmiset pääsevät liikkumaan virkistysuimalassa ja Kempelehallin kuntosalilla rajoitettuna aikana. Passeja ja kortteja oli käytössä vuonna 2014, yhteensä noin 653 kappaletta.

Ravinto ja liikunta

Ateria- ja puhdistuspalvelut valmistavat päivän ateriat voimassa olevien ravintosuosituksien mukaisesti eri ikäryhmille. Ruokailulla pyritään edistämään ja tukemaan väestön ravitsemuksen ja terveyden myönteistä kehitystä. Lapsille ja nuorille tarjotaan terveellisiä ateriakokonaisuuksia ja tutustutetaan erilaisiin ruokiin. Kouluissa ja päiväkodeissa nautittu ateria edistää osaltaan lasten ja nuorten tervettä kasvua ja kehitystä. Ikäihmisten terveyteen ja vireyteen voidaan vaikuttaa täysipainoisella ravitsemuksella. Ruokavalio koostetaan asiakkaille tutuista ruokalajeista ja valmistuksessa otetaan huomioon myös rakenne, maustaminen ja ravitsemukselliset erityispiirteet. Hyvä ravitsemustila edistää potilaiden toipumista ja parantaa toimintakykyä.

Liikunta on peruspalvelu, joka kuuluu kaikkien kuntien tehtäviin. Uuden liikuntalain (2015) mukaan kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle: järjestää liikuntapalveluita, terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tukea liikuntaa edistävää kansalais- ja seuratoimintaa sekä rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja.

Säännöllinen ja monipuolinen liikunta edistää kaikenikäisten terveyttä ja hyvinvointia. Liikunnan vaikutukset ovat hyvin kokonaisvaltaisia; se kehittää ja ylläpitää fyysistä, henkistä ja sosiaalista terveyttä sekä vähentää ennenaikaista kuolleisuutta. Liikunnalla on merkittävä ennalta ehkäisevä, hoitava ja kuntouttava vaikutus lukuisissa terveysongelmissa.

Liikunta ja sen edistäminen kuuluu liikuntapalveluiden lisäksi kunnan kaikkien toimialojen tehtäviin. Yhteistyön merkitys kaikkien kunnan toimintojen kanssa on liikunnan näkökulmasta keskeisessä roolissa. Kempeleen kunnassa yhteistyötä tehdään laaja-alaisesti kunnan kaikkien toimialojen ja kolmannen sektorin kanssa. Lisäksi luodaan uusia yhteistyöverkostoja yli kuntarajojen mahdollisuuksien ja tarpeiden mukaisesti.

Kempeleessä on monipuoliset ulkoliikuntamahdollisuudet. Ulkoliikuntapaikkojen edistämisen painopisteet on määritelty liikuntapaikkojen kehittämissuunnitelmassa, joka on jatkuvasti päivittyvä ympäristöpalveluiden työkalu liikunnan hyvien olosuhteiden turvaamiseksi ja kehittämiseksi Kempeleessä. Seuraavien vuosien painopisteet ovat Köykkyrin, Sarkkirannan urheilualueen, Ylikylän liikuntakorttelin sekä Linnakallion virkistysalueen kehittämisessä. Arkiliikunnan olosuhteita parannetaan kehittämällä jalankulku ja pyöräteitä vuonna 2015 valmistuneen kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelman mukaisesti. Puistojen, liikunta-alueiden ja leikkipaikkojen yhteyksiin suunnitellaan toiminnallisia liikuntavälineitä palveluverkkoajattelua hyödyntäen. Vuoden 2016 ympäristöpalveluiden ulkoliikuntapaikkojen investointeja ovat mm. Köykkyrin hiihtohissi ja Sarkkirannan pesäpallostadionin kenttä. Lisäksi maastopyöräilyn kehittämismahdollisuuksia tullaan kartoittamaan tulevana vuonna.

Sisäliikuntapaikkojen kehittäminen on Kempeleen kunnan tulevaisuuden haaste. Etenkin Ylikylän ja Honkasen alueella sisäliikuntapaikkojen vähyys tuottaa ongelmia päiväkotien, koulujen, urheiluseurojen ja yksittäisten kuntalaisten liikunnan harrastamiseen. Myös ikäihmiset tarvitsisivat paikan, jossa he voisivat liikkua sisätiloissa valoisaan päiväaikaan. Kuntalaisten kyselyissä käy ilmi, että tarvetta olisi myös uudelle, isommalle kuntosalille. Tilannetta kehitetään elinkeinopalveluiden kanssa. Tavoitteena on toteuttaa liikuntakeskus kunnan itäpuolelle, Zeppelinin läheisyyteen, lähivuosina yritysvetoisesti.

Koulujen liikuntasalien lisäksi syksyllä 2015 on otettu käyttöön aktiivisemmin päiväkotien liikuntasalien iltakäyttö. Nämä salit on todettu hyviksi pienten lasten ryhmien ohjauspaikoiksi sekä rauhallisten aikuisten pienryhmien liikuttamiseen. Päiväkotien liikuntasalien iltakäyttöä jatketaan. Puoli vuosittain toteutuvia Inbody-mittauksia jatketaan ja samalla annetaan mittauksissa käyneille henkilöille elämäntapoihin liittyvää ohjeistusta tarvittaessa. Liikuntaneuvonnan kehittämistyö aloitetaan yhteistyössä terveyspalveluiden kanssa. Starttaa Terveyttä –kuntosaliryhmiä ohjataan työttömille, eläkeläisille ja henkilökunnalle. Liikuntaan liittyviä luentoja, tilaisuuksia ja tapahtumia järjestetään. Kempelehallin kuntosalilaitteiden uusimisessa edetään suunnitelmien mukaisesti (kolme vuotta kestävä investointisuunnitelma tehty vuonna 2015). Pohjois-Pohjanmaan liikunnan kanssa jatketaan yhteistyötä. Lisäksi luodaan uusia yhteistyöverkostoja yli kuntarajojen mahdollisuuksien ja tarpeiden mukaisesti.

Urheiluseurojen kanssa kehitetään uudenlaista yhteistyötä; seurojen keskinäistä yhteistyötä ja seurojen sekä kunnan välistä yhteistyötä. Urheiluseurojen yhteistyön kehittämisessä on mukana Pohjois-Pohjanmaan liikunta ja verkostorehtori. Liikuntaan liittyviä hankemahdollisuuksia kartoitetaan. Kirjastolle hankitaan liikuntavälineitä kuntalaisten lainattavaksi.

Turvallisuus

Kempeleessä päivitetään turvallisuussuunnitelma vuoden 2015 aikana. Turvallisuutta kuvaavia indikaattoreita lisätään hyvinvointikertomukseen Sisäministeriön julkaisun (15/2014) ohjeistuksen mukaisesti. Turvallisuussuunnitelma liitetään osaksi kunnan hyvinvointikertomusta. Turvallisuusindikaattoreita osaksi hyvinvointikertomusta ovat olleet muokkaamassa myös poliisin ja pelastuslaitoksen edustajat. Varautumisen ja turvallisuuden vastuuhenkilö on kiertänyt kaikki kunnan sisäiset johtoryhmät ja esitellyt uutta suunnitelmaa. Myös kuntalaisille annettiin mahdollisuus tehdä ehdotuksia turvallisuuteen liittyen Hyvä Kasvaa Kempeleessä – tapahtumassa.

Kempeleen kunnan turvallisuus- ja varautumissuunnitelmien tilanne on hyvä. Liikenneturvallisuussuunnitelma on päivitetty 2013. Turvallisuussuunnitelma liitetään tänä vuonna osaksi hyvinvointikertomusta. Valmiussuunnitelman perusosa on valmis, mutta siihen kuuluvien liitteiden päivitys on vielä meneillään. Myös evakuointisuunnitelman päivitys on käynnissä (Pilottiprojekti Kempele2016). Valmiussuunnittelutyö jatkuu ja tavoitteena on, että toimialakohtaiset valmiussuunnitelmat ovat valmiina 2017. Tietotekniikkapalveluiden valmiussuunnitelmatyö on jo käynnistetty.

Turvallisuus teema tuodaan myös lähelle kuntalaista. Kempeleessä on järjestetty arjenturvallisuuteen keskittyvä 112- päivän tapahtuma vuodesta 2014 alkaen. Perinnettä tullaan jatkamaan ja tapahtuma järjestetään yhteistyössä paikallisten yritysten, yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Suunnitteilla on myös Sähköt poikki- kurssin järjestäminen uudelleen (edellinen 2014). Ja lukiolaisille järjestetään lukuvuonna 2015–2016 mahdollisuus osallistua Kansalaisen turvakurssille.

2. STRATEGIA

2.1 KEMPELESOPIMUS

Valtuustokausi 2013-2016

Visio	Yhteisöllinen Kempele - elinvoimainen kasvukunta			
Arvot	Luovuus	Turvallisuus	Kuntalaislähtöisyys	Yhteisöllisyys
Strategiset päämäärät	Hyvät yritystoiminnan edellytykset ja aktivoiva ympäristö	Vahva talous ja hyvinvoiva henkilöstö	Yhteisöllisyys ja aktiivinen osallisuus	Kuntalaisten hyvinvointi ja laadukkaat palvelut
Kriittiset menestys-tekijät	Hallittu ja riittävä väestönkasvu Edellytykset vahvalle yritystoiminnalle Kunnan vetovoimaisuuden lisääminen Turvallinen ja aktivoiva ympäristö	Kunnan talous on vahva Kempeleen kunta on arvostettu ja vetovoimainen työnantaja	Joustava päätöksenteko ja yhteen hiileen puhaltaminen Aktiivisen osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Palvelurakenteiden ja tuotantotapojen uudistaminen Ikäihmisten palveluiden rakenteen ja sisällön uudistaminen Palvelut järjestetään asiakaskeskeisesti ja laadukkaasti Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen Palveluiden tehostaminen tek-nologisilla ja sähköisillä mene-telmillä

3. TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE TYTÄRYHTEISÖISSÄ

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista (KuntaL 13 §). Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee ne kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Valtuuston tulee lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Valtuuston tulee ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoiteasettelussa.

Kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt:

Nimi	Koti-paikka	Kunnan omistusosuus
TYTÄRYHTEISÖT		
Kiinteistö Oy Kempeleenkartano	Kempele	100,00 %
Kempeleen Vesihuolto Oy	Kempele	86,22 %
KUNTAYHTYMÄT		
Pohjois - Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	Oulu	2,41 %
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä	Oulu	6,69 %
Pohjois -Pohjanmaan liitto	Oulu	3,10 %
YHTEIS- JA OMISTUSYHTEISÖT		
Kiinteistö Oy Tiilitori	Kempele	44,69 %
Limingan Vesihuolto Oy	Liminka	22,50 %

KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE ASETETUT TAVOITTEET					
	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Talousarvio 2016	TS 2017	TS 2018
Konsernijohdolle asetetut tavoitteet					
Konsernijohdon raportoitava valtuustolle, krt/v		2	2	2	2
Konsernin toimintatulot toimintamenoista, %	32,7	37	35	35	35
Konsernin vuosikate poistoista, %	78,2	90	80	80	80
Konsernin omavaraisuusaste, %	44,0	46	46	45	44
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	61,4	57,9	57,9	59	61
Konsernin korolliset lainat/asukas, euroa	3025	2794	3282	3377	4220
Kunnan edustajille asetetut tavoitteet					
Edustajien raportoitava tytäryhteisöstä kunnanhallitukselle/valiokunnalle, krt/v	2	2	2	2	2

Kiinteistö Oy Kempeleenkartanon tavoitteet vuodelle 2016

- vuokratalo Kangastie 18 purku
- Kempeleen kartano on hakenut Valtiokonttorilta lainaehtojen muuttamista/tervehdyttämisavustusta, päätöstä ei ole vielä saatu
- yhtiölle on valmistunut pitkän tähtäimen suunnitelmat vuosille 2016 - 2035. Suunnitelman toteuttaminen käynnistyy
- vuokratalon Hovintie 12 / vanhusten ja vammaisten palvelutalon tulevaisuudesta neuvottelemaan kunnan kanssa
- vuokratalo Hovintie 7 käyttöasteen parantaminen vuoden 2015 tasosta
- käyttöasteen parantaminen remontoimalla asuntoja kilpailukykyiseksi.

Kempeleen vesihuolto Oy:n tavoitteet vuodelle 2016

- investoinnit toteutetaan kunnan rakennussuunnitelmien mukaan ja verkostoa peruskorjataan suunnitelmallisesti
- yhtiön henkilöstä ei lisätä
- yhtiön taloudellinen tulos on positiivinen, mutta vesimaksuihin ei tehdä merkittäviä korotuksia.

4. TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio on valtuuston tärkein toiminnan ja talouden ohjauksen väline. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma suunnittelukaudeksi eli kolmeksi vuodeksi, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Talousarvio on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseksi turvataan.

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 65 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

4.1 TAVOITTEIDEN SITOVUUS

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Toiminnan ja talouden yhteen kytkennän korostamisesta seuraa, että määrärahojen tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset.

Talousarvion yleiset lähtökohdat ovat informaatiota, joita eivät ole sitovia eriä. Talousarvioasiakirjaan kirjatut keskeiset tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia.

4.2 RAHAMÄÄRÄISTEN ERIEN SITOVUUS

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu varojen käyttämiseen.

Talousarviossa osoitettua sitovaa määrärahaa ei saa ylittää. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta velvollisuutta käyttää määrärahaa kokonaisuudessaan ei ole jos asetetut tavoitteet on saavutettu.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalousosassa asetetaan kunnan varsinaiselle toiminnalle tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuusto päättää käyttötalousosan kokonaisuuksista, joille tavoitteita, määrärahoja ja tuloarvioita asetetaan.

Kempeleen kunnan käyttötalousosan rakenne on seuraava (raportointitaso):

1. Kunnanjohto
   - Kunnanjohto
   - Yleispalvelut

2. Peruspalvelut
   - Peruspalvelujohto
   - Lasten ja nuorten yhteisöllinen kasvu
   - Vapaa-aika

- Terveys ja toimintakyky
- Sosiaalinen turvallisuus
- Ikääntyneiden hoiva ja huolenpito

3. Ympäristöpalvelut
   - Ympäristöpalveluiden johto
   - Ympäristön kunnossapito
   - Tilapalvelut
   - Maankäytön valvonta ja suojelu
   - Rakennusvalvonta

Valtuustoon nähden sitovia eriä ovat seuraavat:
1. Kunnanjohto
2. Peruspalveluiden sosiaali- ja terveyspalvelut
3. Peruspalveluiden lasten ja nuorten yhteisöllinen kasvu ja vapaa-aika
4. Ympäristöpalvelut.

Peruspalvelut on talousarvion sitovuusnäkökulmasta jaettu kahteen osaan, sosiaali- ja terveyspalvelut (sisältää peruspalvelujohdon, terveys ja toimintakyky, sosiaalinen turvallisuus sekä ikääntyneiden hoiva ja huolenpito alaprosessit) sekä lasten ja nuorten yhteisöllinen kasvu ja vapaa-aika sisältävät vapaa-ajan alaprosessin. Prosesseja sitoo sekä ulkoiset, että sisäiset tuotot ja kulut.

Kunnanhallitusta sitoo bruttoperiaatteen mukaisesti koko kunnan käyttötalousosan toimintatuotot ja toimintakulut omina erinään. Lisäksi kunnanhallituksen tulee vastata, että valtuustoon nähden asetetut toiminnalliset tavoitteet sekä tilikauden tulostavoite toteutuu.

Kunnanjohtajaa sitoo kunnanjohdon toimintatuotot ja toimintakulut omanaan bruttoperiaatteen mukaan. Peruspalvelujohtajaa sitoo sosiaali- ja terveyspalveluiden toimintatuotot ja toimintakulut omanaan. Lisäksi peruspalvelujohtajaa sitoo lasten ja nuorten yhteisöllisen kasvun toimintatuotot ja toimintakulut omanaan. Teknistä johtajaa sitoo ympäristöpalveluiden toimintatuotot ja toimintakulut ominaan.

Kunnanjohtaja päättää talousarviomuutoksista kunnanjohdon sisällä. Peruspalvelujohtaja päättää talousarviomuutoksista sosiaali- ja terveyspalveluiden sisällä sekä lasten ja nuorten yhteisöllisen kasvun sisällä. Tekninen johtaja päättää talousarviomuutoksista ympäristöpalveluiden sisällä. Talousarviomuutoksia ei voida prosessien sisällä tehdä jos ei muutokselle ole esittää samassa yhteydessä täysi kate. Prosessien talousarviomuutoksilla ei saa olla minkäänlaista vaikutusta koko kunnan vuosikatteeseen.

Sisäisen valvonnan ohjeen mukaan projektit ja hankkeet jotka ylittävät talousarviovuoden on vietävä valtuuston päätettäväksi. Rahoittajan hyväksymän rahoituspäätöksen jälkeen hanke voidaan käynnistää ja hankkeelle voi syntyä kustannuksia. Vyörytykset eivät ole valtuustoon nähden sitovia eriä.

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosaan kootaan yhteen käyttötalousosan määrärahat ja tuloarviot sekä esitetään määrärahat ja tuloarviot koko kunnan tasolla budjetoitaville erille.

Valtuustoon nähden sitovia eriä ovat myös verotuotot, valtionosuudet, korkotuotot, mutta rahoitustuotot, korkokulut, muut rahoituskulut, suunnitelman mukaiset poistot sekä satunnaiset erät.

RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa esitetään varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan vaikutus kunnan maksuvalmiuteen. Sitovia eriä ovat antolainasaamisten lisäykset ja vähennykset sekä pitkäaikaisten lainojen lisäykset ja vähennykset.

Talousarviossa vuodelle 2016 on ensimmäistä kertaa merkitty antolainasaamisten lisäykseen 200.000 euroa. Määrärahalla tavoitteena on järjestää Leader-rahoituksen saaneille toimijoille tarpeen mukaan ns. puskurirahoitusta hankkeen toteuttamiseksi.

Lainan myöntämisen edellytyksenä on, että hankkeelle on saatu myönteinen päätös Leaderiltä. Lainan myöntämisen ehtona on myös huomioitava kuntalain velvoitteet koskien lainojen vakuuksia. Lainasta tulee laatia velkakirja. Kunnanhallitus päättää lainan antamisesta ao. valiokunnan ohjauksen jälkeen.

INVESTOINTIOSA

Investointiosassa varataan määrärahat ja esitetään tuloarviot investointihankkeille tai hankeryhmille, joiden kulut kirjanpidossa aktivoidaan tasetileille.

Investoinnit on valtuustoon nähden sitovia maa- ja vesialueiden, rakennusten, muiden pitkävaikutteisten kulujen, kunnallistekniikan, tietokoneohjelmien, osakkeiden ja osuuksien määrärahojen sekä koneiden ja kaluston osalta hankekohtaisesti. Hankekohtaisesti toteutetaan sitovuus bruttoperiaatetta noudattaen. Investointiosiossa eritellään tarkemmin valtuustoon nähden sitovat erät.

Investointikohteittain valtuustoon nähden sitovaa on myös hankkeen koko kustannusarvio, talousarviovuodelle varattava määräraha sekä hankkeelle asetetut tavoitteet.

TALOUSSUUNNITELMA SITOVUUS

Talousarvion sitovuus on oikeudellisesti vahvempi kuin taloussuunnitelma (vuodet 2016 - 2017) Taloussuunnitelma on velvoittava asiakirja. Siitä saa poiketa vain perustellusta syystä.

TALOUDELLISEN JA TOIMINNALLISEN TULOKSEN SEURANTA

Talousarvion toteumasta raportoidaan kuukausittain kunnanhallitukselle ja vastaava tieto saatetaan valtuustolle tiedoksi kokousaikataulun mukaisesti. Osavuosikatsaus laaditaan 30.4 ja 31.8 kirjanpidon tilanteen mukaan. Konsernitaloudesta raportoidaan 31.8 osavuosikatsauksen yhteydessä.

VALTUUTUS TILAPÄISLAINAN OTTOON VUODELLE 2016

Valtuusto myöntää toimintasäännön mukaan talousjohtajalle valtuuden ottaa 9,6 miljoonaa euroa tilapäislainaa.

4.3 MÄÄRÄRAHAT SITOVUUSTASOITTAIN

	Sitovuus *	Määrärahat	Tuloarvio
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Ulkoiset ja sisäiset tuotot ja kulut			
Kunnanjohto	B	10 888 033	6 680 613
Sosiaali- ja terveyspalvelut	B	44 269 338	3 952 014
Lasten ja nuorten yhteisöllinen kasvu ja vapaa-aika	B	38 046 037	3 015 059
Ympäristöpalvelut	B	7 916 454	7 593 121
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		63 400 000
Valtionosuudet	B		22 481 170
Korkotulot	B		
Muut rahoitustulot	B		32 000
Korkomenot	B	1 000 000	
Muut rahoitusmenot	B	20 000	
Satunnaiset erät	B		
INVESTOINTIOSA			
MAA- JA VESIALUEET **	B	550 000	325 000
RAKENNUKSET			
Terveyskeskus	B	937 300	
Linnakangastalon laajennus I	B	2 200 000	
Linnakangastalon laajennus II	B	100 000	
Zimmari-korttelin kehittäminen	B	200 000	
Vanhusten palvelutalon huonejärjestelyt	B	150 000	
Kierrätyskeskus	B	20 000	20 000
Keittiö ja ruokalat	B	60 000	
Koulujen ja päiväkotien piha-alueet	B	91 000	
Museoalueen kunnostus	B	20 000	
Kirkonkylän yhtenäiskoulun piha-alue	B	300 000	9 500
Pienet hankkeet	B	200 000	
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT			
Vihiluodon rantarojekti	B	120 000	155 400
Eteläsuomentien kanavointi	B	840 000	
VR, asema-alueen kehittäminen	B		158 900
KUNNALLISTEKNIIKKA			
Liikenneväylien rakentaminen	B	1 350 000	
Zatelliitin alueen liikennejärjestelyt	B	350 000	
Liikenneväylien päällystäminen	B	360 000	
Liikenneväylien valaistus	B	100 000	
Liikenneturvallisuus	B	50 000	
Urheilualueet	B	270 000	150 000
Puistot ja leikkipaikat	B	60 000	
TIETOKONEOHJELMISTOT	B	480 340	
KONEET JA KALUSTO			
Tietokoneet ja laitteet	B	582 830	50 000
Linnakangastalon kalusteet	B	168 000	
Opetus, nuoriso ja vapaa-aika	B	56 200	
Terveyskeskus	B	430 000	
Ympäristöpalvelut koneet ja kalusto	B	92 000	
Sosiaalitoimisto ja mielenterveyspalvelut	B	20 000	
Yritysalueen opasteet	B	60 000	10 000
Kirkonkylän yhtenäiskoulun irtaimisto	B	44 500	
Kempelehallin kalusto	B	20 000	
OSAKKEET JA OSUUDET	B		

RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	**B**	200 000	
Antolainasaamisten vähennykset	**B**		
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	**B**		9 600 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	**B**	4 920 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	**N**		
Oman pääoman muutokset	**B**		
Vaikutukset maksuvalmiuteen		90 745	
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		**117 632 777**	**117 632 777**

* N = sitovuus nettotuloarvio/-määräraha, B = bruttomääräraha/-tuloarvio
** tuloarviossa maanmyynnistä vähennetty maanmyyntivoitot, 1 975 000 e

5. TULOSLASKELMAOSA TALOUSARVIOSSA

TULOSLASKELMA Ulkoinen	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Talousarvio 2016	Suunnitelma-vuodet 2017	Suunnitelma-vuodet 2018
Toimintatuotot	**10 255 322**	**10 048 923**	**10 155 374**	**10 197 385**	**10 503 306**
Myyntituotot	2 026 003	1 552 238	1 659 610	1 709 398	1 760 680
Maksutuotot	3 871 432	4 190 874	4 112 123	4 235 487	4 362 551
Tuet ja avustukset	2 029 271	1 677 670	1 477 864	1 522 200	1 567 866
Muut toimintatuotot	2 328 616	2 628 141	2 905 777	2 730 300	2 812 209
Valmistus omaan käyttöön		**271 886**	**361 502**	**361 500**	**361 500**
Toimintakulut	**-86 441 010**	**-87 048 742**	**-90 395 931**	**-92 509 447**	**-95 654 773**
Henkilöstökulut	-42 955 498	-42 726 197	-44 089 879	-45 143 723	-46 678 611
Palvelujen ostot	-32 415 813	-33 475 860	-35 145 705	-35 937 528	-37 159 408
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 565 748	-4 652 817	-4 743 807	-4 857 660	-5 022 819
Avustukset	-5 393 044	-5 060 023	-5 503 599	-5 635 685	-5 827 299
Muut toimintakulut	-1 110 907	-1 133 845	-912 941	-934 851	-966 636
TOIMINTAKATE	**-76 185 688**	**-76 727 933**	**-79 879 055**	**-81 950 562**	**-84 789 967**
Verotulot	60 200 315	62 380 000	63 400 000	65 100 000	67 500 000
Valtionosuudet	20 189 442	20 900 000	22 481 170	23 000 000	23 800 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-799 616	-1 100 000	-988 000	-1 100 000	-1 200 000
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot	34 989	40 000	32 000	20 000	20 000
Korkokulut	-815 773	-1 100 000	-1 000 000	-1 100 000	-1 200 000
Muut rahoitustuotot	-18 832	-40 000	-20 000	-20 000	-20 000
VUOSIKATE	**3 404 453**	**5 452 067**	**5 014 115**	**5 049 438**	**5 310 033**
Poistot ja arvonalentumiset	-5 014 560	-5 420 100	-4 758 700	-5 000 000	-5 200 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 014 560	-5 420 100	-4 758 700	-5 000 000	-5 200 000
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	**-1 610 107**	**31 967**	**255 415**	**49 438**	**110 033**
Poistoeron muutos	948 281	841 900	629 100	629 100	629 100
Vapaaehtoisten varausten muutos					
Rahastojen muutos					
Tilikauden yli-/alijäämä	**-661 826**	**873 867**	**884 515**	**678 538**	**739 133**
Tavoitteet ja tunnusluvut					
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	**11,9**	**11,6**	**11,2**	**11,0**	**11,0**
Vuosikate / Poistot, %	**67,9**	**104,3**	**46,2**	**40,2**	**40,0**
Vuosikate, euroa/asukas	**202**	**319**	**290**	**287**	**297**
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	**320**	**368**	**414**	**446**	**481**
Asukasmäärä vuoden lopussa	**16 895**	**17 075**	**17 300**	**17 580**	**17 860**

Vuoden 2015 asukasmäärä on alkuperäisen talousarvion mukainen.

5.1 TULOSLASKELMAN ANALYSOINTI

Tuloslaskelmassa osoitetaan, kuinka toimintatuotot riittävät palvelutoiminnan kuluihin, lainojen korko- ja muihin rahoituskuluihin sekä omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

- Toimintakate osoittaa, kuinka paljon toimintakuluista on katettava verotuloilla ja valtionosuuksilla.
- Vuosikate kuvaa tulorahoituksen riittävyyttä. Toimintakatteen lisäksi siinä on otettu huomioon verotuotot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja –kulut.
- Tilikauden tulos kertoo tilikauden tulojen ja kulujen erotuksen.

Talousarviossa tehdään suunnitelmat tilikauden tuloksen käsittelystä tai talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

Toimintatuotot

(1000 €)	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Talousarvio 2016	TS 2017	TS 2018	Ta15-Ta16 muutos-%
Toimintatuotot	10 255	10 049	10 155	10 197	10 503	1,1

Kempeleen kunnan toimintatuotot vuodelle 2016 ovat 10,2 miljoonaa euroa. Tuotot nousevat vain 1,1 % edellisen vuoden talousarviosta.

Kunnanjohdon toimintatuotot ovat kasvaneet 2,6 % (huomioiden myös sisäiset erät). Suurin kasvu on muissa myyntituotoissa 11,3 % ja sisäisissä myyntituotoissa 3,4 % (ateria- ja puhdistuspalvelut sekä tietotekniikka). Peruspalveluiden toimintatuotot ovat laskeneet 1,3 % vuoden 2015 talousarviosta. Suurin kasvu on kotipalvelumaksut 30,5 %, muissa korvauksissa 16,2 %, virkistysuimalan myyntituotot 4 % sekä muissa korvauksissa (16,2 %), myyntituotot 125,7 % ja muissa tuotoissa 167,9 %. Vähennystä on vastaavasti tapahtunut hankkeiden osalta eli muut tuet ja avustukset valtiolta -40,5 %, hoitopäivämaksu -6,1 % ja muut sosiaalitoimen maksut -15,2 %. Ympäristöpalveluiden toimintatuotot ovat nousseet 2,7 % suurimpana eränä on maanmyyntivoittojen kasvu 7,9 %.

Suunnitelmavuosille 2017 ja 2018 on toimintatuotot korotettu sisäisten erien osalta 2,4 % ja ulkoisten toimintatuottojen osalta 3 % aina edellisen vuoden tasosta.

(1000 €)	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Talousarvio 2016	TS 2017	TS 2018	Ta15-Ta16 muutos-%
Maanmyyntivoitot	1 560	1 830	1 975	1 772	1 825	7,9

Ympäristöpalveluiden toimintatuottoihin kirjataan maanmyyntivoitot. Erä on yli 100.000 euroa suurempi kuin edellisen vuoden talousarvio. Yritystonttien tavoitetta on korotettu edellisestä vuodesta. Vuoden 2015 tilinpäätösennusteessa on todettu, että suunniteltu maanmyyntivoittojen toteutumisen on haastavaa.

Suunnitelmavuosille 2017 ja 2018 on maanmyyntivoittoja korotettu 3 % edellisen vuoden tasosta.

Toimintakulut

(1000 €)	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Talousarvio 2016	TS 2017	TS 2018	Ta15-Ta16 muutos-%
Toimintakulut	-86 441	-87 049	-90 396	-92 509	-95 655	3,8

Kempeleen kunnan vuoden 2016 toimintakulut ovat 90,4 miljoonaa euroa, mikä on 3,3 miljoonaa euroa enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa 2015. Toimintakulut nousevat 3,8 %. Raamissa toimintakulujen kasvukatto oli asetettu 1,9 %. Vuoden 2015 toteuman osalta voidaan todeta, että erikoissairaanhoito ja työllistämiseen kohdennettavat kulut ylittyvät ja näihin kulukohtiin esitetään talousarviomuutosta. Talousarvion 2016 laadinnan yhteydessä on huomioitu nämä korotuspaineet. Huomioitavaa myös, että vuoden 2015 aikana on valtuustossa hyväksytty useita käyttötalouteen ja investointimenoihin vaikuttaneita talousarviomuutoksia.

Kunnanjohdon toimintakulujen vertaus tilinpäätökseen 2014 on haastavaa, koska vuoden 2015 alusta toteutettiin talousarvionäkökulmasta suuri organisaatiomuutos kun tukipalvelukeskus purettiin.

Kunnanjohdon toimintakulut on kasvanut 1,5 % (huomioiden myös sisäiset erät). Vakinaisten palkkojen osalta kasvu on 3,1 %, lisäksi henkilösivukulut mm. varhemaksut (20,6 %) ja palkkaperusteinen eläkemaksu (5 %) ovat nousseet huomattavasti. Peruspalveluiden toimintakulut ovat kokonaisuudessaan nousseet 3,9 %. Työllistämiseen on varattu 33,2 % enemmän palkkamäärärahoja kuin vuoden 2015 talousarvioon. Erikoissairaanhoidon kuluja on korotettu 7 % vuoden 2015 alkuperäisestä talousarviosta. Merkittävää kasvua on myös seuraavissa kulukohteissa: kuljetuspalvelut 10,3 %, omaishoidontuki 13,3 %, palvelusetelikulut 16 %, työmarkkinatuen kuntaosuus 40,9 %. Ympäristöpalveluiden toimintakulut (huomioiden myös sisäiset erät) on noussut 3,7 %. Vakinaisten henkilöiden palkkakuluihin on varattu 3,3 % ja tuntipalkkoihin on varattu 3,3 % enemmän kuin vuoden 2015 talousarviossa. Merkittävää kasvua on myös seuraavissa kulukohteissa: asiantuntijapalveluiden hankintaa 21,1 % ja kuljetuspalvelut 9,9 %

Kulujen kasvu kululajeittain: Henkilöstökulut 3,2 %, palvelujen ostot 3,4 %, aineet tarvikkeet ja tavarat 2,0 %, avustukset 8,8 % ja muut toimintakulut -19,5 %. Henkilöstökulujen osuus kaikista kustannuksista on 48,8 %, palvelujen ostojen osuus 38,8 %, aineiden tarvikkeiden ja tavaroiden osuus on 5,3 %, avustusten osuus 6,1 % ja muiden toimintakulujen osuus 1,0 %.

Suunnitelmavuosille 2017 ja 2018 on toimintakulut korotettu sisäisten erien osalta 2,4 % ja ulkoisten toimintakulujen osalta 2,4 % aina edellisen vuoden tasosta.

Henkilöstökulut

Tilierittely (1000 €)	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Talousarvio 2016	TS 2017	TS 2018	Ta15-Ta16 muutos-%
Vakinaisten kk-palkat	-27 780	-28 690	-29 300	-30 004	-31 024	2,1
Määräaikaisten palkat	-1 425	-1 289	-1 120	-1 147	-1 186	-13,1
Sijaiset	-1 267	-1 237	-1 265	-1 295	-1 339	2,3
Tuntipalkat	-718	-830	-842	-863	-892	1,5
Jaksotetut palkat	-1 002	-2	0	0	0	-100,0
Erilliskorvaukset	-1 166	-1 047	-1 109	-1 131	-1 170	5,9
Kokouspalkkiot	-163	-213	-200	-205	-212	-5,9
Henkilökunnan kokouspalkkiot	-41	-49	-47	-48	-50	-3,1
Muut palkkiot	-46	0	0	0	0	0,0
Asiantuntijapalkkiot	-18	-6	-10	-10	-11	69,5
Valtion työll. Varoin palkat	-917	-767	-1 021	-1 046	-1 081	33,2
Kunnan työll.varoin palkat	-15	-80	-80	-82	-85	0,4
Eläkekulut	-7 002	-7 030	-7 233	-7 407	-7 658	2,9
Muut henkilösivukulut	-1 864	-1 783	-2 155	-2 206	-2 281	20,9
Henkilöstökorvaukset	471	294	293	300	310	-0,4
Yhteensä	**-42 955**	**-42 726**	**-44 089**	**-45 144**	**-46 679**	**3,2**

Kempeleen kunnan henkilöstökulut vuonna 2016 ovat 44,1 milj. euroa. Määrärahat nousevat edellisvuodesta 1,4 milj. euroa eli 3,2 %. Varhaiseläkekuluperusteinen ennakkomaksu vuodelle 2016 on 124 064 € (vuoden 2015 ennakkomaksu on 131 500 €). Palkkojen sivukuluprosenteista Kuel -työnantajan eläkemaksu, sosiaaliturvamaksu ja työttömyysvakuutusmaksu nousevat vuoteen 2015 verrattuna.

Suurin yksittäinen nousu henkilöstökuluissa on työllistämiseen varattavat palkkamäärärahat. Lomapalkkavelka on toteutettu talousarviossa siten, että velan määrä pysyy vakiona, näin ollen lomapalkkavelan muutos on 0.

Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 1.3.2014–31.1.2017. Sopimuskausi muodostuu kahdesta jaksosta. Ensimmäisen jakso 1.3.2014–31.12.2015 on 22 kuukautta. Toinen jakso 1.1.2016–31.1.2017 on 13 kuukautta. Kunta-alan sopimusten kustannusvaikutus toisella eli 13 kuukauden sopimusjaksolla on 0,59 prosenttia.

Talousarvion suunnitelmavuoden 2017 ja 2018 on korotettu 1,9 % aina edellisen vuoden tasosta.

Palkkakulut

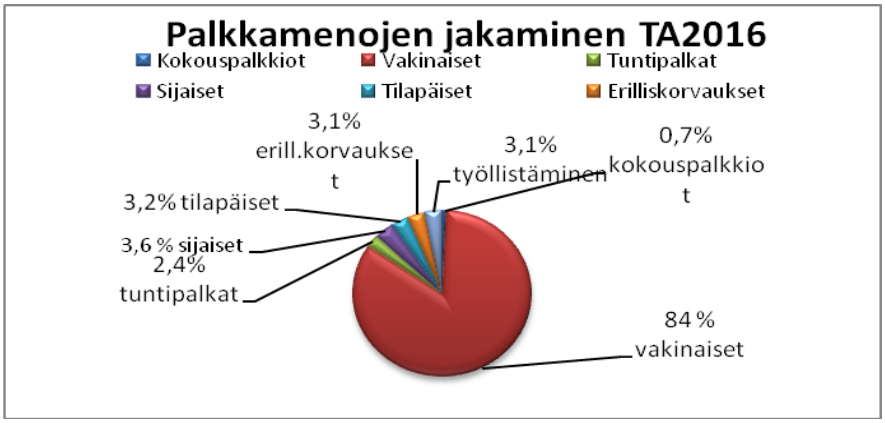

Palvelujen ostot (erikoissairaanhoito)

Tilierittely (1000 €)	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Talousarvio 2016	TS 2017	TS 2018	Ta15-Ta16 muutos-%
Asiakaspalv. ostot valtiolta	-48	-38	-23	-23	-24	-39,5
joista erikoissairaanhoito	-6					
Asiakaspalv. ostot kunnilta	-521	-526	-434	-444	-459	-17,5
Asiakaspalv. ostot kuntayhtymiltä	-17787	-17 968	-19 224	-19 686	-20 355	7,0
joista erikoissairaanhoito	-16 496	-16 648	-17 965	-18 396	-19 021	7,9
Asiakaspalv. ostot muilta	-6 847	-7 025	-7 157	-7 329	-7 578	1,9
joista erikoissairaanhoito	-170	-205	-209	-214	-221	2,0
Muut palvelujen ostot	-7213	-7 919	-8 308	-8 456	-8 743	4,9
Yhteensä	**-32 416**	**-33 476**	**-35 146**	**-35 938**	**-37 159**	**5,0**

Palvelujen ostoon on talousarviossa varattu 35,1 miljoonaa euroa, kasvu on 2,4 miljoonaa euroa (5 %). Erikoissairaanhoidon maksuosuudet ovat n. 18 miljoonaa euroa. Kasvua vuoden 2015 alkuperäiseen talousarvioon on 1,3 miljoonaa euroa, eli 7,9 %.

Kunnanjohdon palvelujen ostot (mukaan lukien sisäiset erät) nousevat 2,5 %. Suurimmat kasvut ovat kuljetuspalveluissa (36,0 %) ja sisäisissä tietotekniikkapalveluissa puhdistuspalveluissa. Peruspalveluiden palvelujen ostot nousevat 4,8 %. Merkittävin kasvu on erikoissairaanhoidon menoissa 7 %. Ympäristöpalvelujen palvelujen ostot nousevat 3,7 %. Suurin nousu on asiantuntijapalveluissa 21,1 %

Muut toimintakuluerät

Avustuksiin on varattu 5,5 miljoonaa euroa, määräraha kasvaa edellisestä vuodesta 8,8 %. Avustukset sisältävät kotitalouksille ja yhteisöille maksetut tuet ja avustukset. Kasvua on seuraavissa kulukohdissa: omaishoidontuki (13,3 %), palvelusetelikulut (16,0 %) ja työmarkkinatuen kuntaosuus (40,9 %).

Muut toimintakulut ovat vähentyneet -3,4 % €. IT leasingvuokrat vähenevät muuttuneen hankintatavan vuoksi.

Verotulot

Tilierittely (1000 €)	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Talousarvio 2016	TS 2017	TS 2018	Ta15-Ta16 muutos-%
Kunnallisvero	55 674	57 876	58 900	60 600	63 000	1,8
Yhteisövero	1 567	1 486	1 500	1 500	1 500	0,9
Kiinteistövero	2 959	3 018	3 000	3 000	3 000	-0,6
Yhteensä	**60 200**	**62 380**	**63 400**	**65 100**	**67 500**	**1,6**

Kempeleen kunnan verotulot vuodelle 2016 on arvioitu hieman yli 63 miljoonaa euroa. Arvioitu kasvu on talousarvioon 2015 nähden 1,6 % sekä 5,3 % korkeampi kuin tilinpäätöksessä 2014. Kunnan verotulolähteet ovat kunnallinen ansiotulovero, osuus yhteisöveron tuotosta ja kiinteistövero. Kunnallisveron osuus koko verotulosta on 92,9 %, yhteisöveron osuus on 2,4 % ja kiinteistöveron osuus koko verotulosta on 4,7 %.

Verotulot asukasta kohti laskettuna on 3.664 euroa, joka on hieman korkeampi kuin edellisen vuoden talousarviossa. (3.653 euroa / asukas) Kunnan tuloista edelleen 66 % muodostuu verotuloista. Yksi veroprosentti on 3,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2016 talousarvio on valmisteltu

vuoden 2015 veroprosenttien mukaan. Poikkeuksen tekee valtuuston 9.11.2015 päätös jonka perusteella rakentamattomien tonttien vero, nousee kolmesta prosenttiyksiköstä neljään prosenttiyksikköön.

Veroprosentit	2012	2013	2014	2015	2016
Ansiovero	19,5	19,5	20,5	20,5	20,5
Kiinteistöverot					
Yleinen	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95
Vakituinen asuminen	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakentamaton rakennuspaikka			3,00	3,00	4,00

Kunnallisvero

Luonnollisten henkilöiden tuotot jaetaan ansiotuloihin ja pääomatuloihin. Ansiotulojen kunnallisverot määrätään verotettavan tulon ja kunnan tuloveronprosentin perusteella. Pääomatuloista suoritetaan pelkästään valtionvero. Kunnallisveron tilityksiin vaikuttavat niiden ajoitukseen liittyvät seikat sekä mahdolliset muutokset kuntaryhmän ja kunnan jako-osuudessa. Ansiotuloverojen kehitykseen vaikuttavat eniten palkkatulojen kehitys, joka puolestaan on riippuvainen ansiotason ja työpanoksen kehityksestä. Kaikki tekijät, jotka luovat epävarmuutta työllisyyskehitykseen, muodostavat siten riskin myös ansiotuloveroennusteen osuvuudelle. Kunnallisvero on suhteellinen vero. Kunta päättää vuosittain kunnallisveroprosentin, valtio verovähennykset. Vähennysjärjestelmän laajentaminen on johtanut siihen, että Kempeleessä nimellisen ja efektiivisen kunnallisveron erotus on 4,7 %. Vuoden 2015 korkein kunnallisveroprosentti oli 22,5 ja matalin 16,5. Kuntien keskiarvona oli 19,84 joka nousi 0,1 % vuodesta 2014.

Yhteisövero

Kunnille jaetaan osa yhteisöveron tuotosta kuntakohtaisten jako-osuuksien perusteella. Yhteisöveron perusteet ja veroprosentit päättää valtio. Verovuosille 2013-2015 kuntien yhteisöveron jako-osuutta oli korotettu määräaikaisesti 5 prosenttiyksikköä. Tämä määräaikainen korotus ei ole enää voimassa 2016.

Kiinteistövero

Kunnat päättävät itse kiinteistöveroprosenteistaan laissa määrättyjen vaihteluvälien puitteissa. Kiinteistövero määräytyy kiinteistön verotusarvon ja kunnan päättämän veroprosentin mukaan. Maapohja ja rakennukset verotetaan erikseen.

Hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi kiinteistöverolain muuttamisesta on esitetty muutoksia vuosille 2016 ja 2017. Vuodelle 2016 kiinteistöverotukseen esitetään muutoksia muiden kuin vakituisten asuinrakennusten, voimalaitosten sekä rakentamattoman rakennusmaan veroprosenttien enimmäismäärään.

Muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosentin enimmäismäärää korotettaisiin siten, että se voi olla enintään 1,00 prosenttiyksikköä kunnan määräämää vakituisten asuinrakennusten veroprosentin enimmäismäärää korkeampi nykyisen 0,6 prosenttiyksikön sijasta. Voimalai-

tosrakennuksen ja –rakennelman kiinteistöveroprosentin enimmäismäärä korotettaisiin 2,85 prosentista 3,10 prosenttiin. Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentin enimmäismäärä korotettaisiin 3,00 prosentista 4,00 prosenttiin, ja rakentamattoman rakennuspaikan määritelmää tarkistettaisiin muun muassa rakennuspaikkaa koskevien rakennuskieltojen osalta.

Vuodelle 2017 esitetään muutoksia yleisen sekä vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosenttien ala- ja ylärajoihin. Yleisen kiinteistöveroprosentin vaihteluväli nousisi 0,80—1,55 prosentista 0,86—1,80 prosenttiin ja vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,37—0,80 prosentista 0,39—0,90 prosenttiin.

Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella verorasitteella. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtionosuusjärjestelmän kiinteänä osana kuntien tulopohjaa tasataan kunnan verotulojen perusteella. Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009, muut 676/2014) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä on uudistunut vuoden 2015 alusta siten, kuin järjestelmää on muutettu lailla 676/2014 (He 38/2014). Valtionosuuden määräytymisen ikäryhmitystä ja määräytymisen kriteeristöä on muutettu olennaisesti.

Valtionosuusjärjestelmän muutos astui voimaan 1.1.2015. Uudistus pohjautuu pitkälle nykyisille perusteille. Järjestelmää on yksinkertaistettu, määräytymisperusteita uusittu, vähennetty ja laskennallisuutta lisätty. Peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet.

Järjestelmään sovelletaan ikäryhmityksen lisäksi seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta. Laskennallisen osan valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisen kustannusten yhteismäärästä kunnan omarahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohti yhtä suuri.

Laskennallisen osan valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omarahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohti yhtä suuri. Tämän lisäksi kunnalle myönnetään valtionosuutta kolmen lisäosan perusteella. Lisäosissa ei ole omarahoitusosuutta. Lisäosia ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus.

Sairastavuus lasketaan sairastavuuskertoimen perusteella, jonka pohjana ovat keskeiset kansansairaudet. Niiden lukumääriä voi tarkastella kunnittain Kelan tilastosta. Peruspalvelujen valtionosuuden osana otetaan huomioon myös verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus. Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistukseen kuuluu viiden vuoden siirtymäkausi, jonka aikana valtionosuuden muutosta tasataan. Vuonna 2015 muutos voi olla enintään +/- 50 euroa asukasta kohti.

Kunnalle valtionosuusrahoitus on yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan kunta itse päättää valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä. Valtionosuuspäätökset tehdään varainhoitovuotta edeltävässä joulukuussa.

Vuosikate

Vuoden 2016 talousarviossa vuosikate on 5 miljoonaa euroa. Vuosikate heikkenee edellisen vuoden alkuperäisestä talousarviosta yli 0,4 miljoonaa euroa. Vuosikate kattaa poistot. Vuosikate asukasta kohden laskettuna on 290 €/asukas. Vuoden 2015 alkuperäisen talousarvion mukaan vuosikate per asukas oli 319 €/as.

Rahoitustuotot ja -kulut

Korot	**2012**	**2013**	**2014**	**Ta 2015**	**Ta 2016**	**Ts 2017**	**Ts 2018**
Tuotot							
Kulut	-673 947	-740 564	-815 773	-1 100 000	-1 000 000	-1 100 000	-1 200 000
Nettokulut	**-673 947**	**-740 564**	**-815 773**	**-1 100 000**	**-1 000 000**	**-1 100 000**	**-1 200 000**

Muut rahoitus-tuotot ja -kulut	**2012**	**2013**	**2014**	**Ta 2015**	**Ta 2016**	**Ts 2017**	**Ts 2018**
Tuotot	94 150	32 738	34 989	40 000	32 000	20 000	20 000
Kulut	-7 655	-15 705	-18 832	-40 000	-20 000	-20 000	-20 000
Nettotuotot	**86 495**	**17 033**	**16 157**	**0**	**12 000**	**0**	**0**

Poistot

Poistot pysyvistä vastaavista 1 000 €	**2012**	**2013**	**2014**	**Ta 2015**	**Ta 2016**	**Ts 2017**	**Ts 2018**
Poistot	-3 968	-4 588	-5 015	-5 420	-4 759	-5 000	-5 200

Investointikulut kirjataan kuluksi poistona investoinnin taloudellisena käyttöaikana. Poistojen tarkoituksena on kattaa korjausinvestoinnit. Poistot on laskettu valtuuston (8.12.2014 / 80 §) hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistot ovat yli 0,6 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuoden 2015 alkuperäisen talousarvion mukaan. Vuoden 2015 talousarviota on oikaistu vastaamaan valtuuston 2014 tekemään päätöstä.

Korkean investointitason johdosta tulevina vuosina kasvavat myös poistot. Suunnitelmavuoden 2017 ja 2018 on arvioitu toteutuneiden ja valmistuneiden investointihankkeiden mukaisesti.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on 255.415 euroa.

Aikaisempien vuosien tilikauden ylijäämistä tuloksista on tehty investointivarauksia. Näillä investointivarauksilla kunta on etukäteen kirjannut kuluksi tulevien investointihankkeiden kulut. Vuoden 2016 osalta näitä tuloksenkäsittelyeriä eli poistoeron muutosta voidaan tulouttaa noin 629.000 euroa.

Tilikauden tuloksen käsittelyerien jälkeen tilikauden ylijäämäksi arvioidaan muodostuvan 884.515 €.

Tuloslaskelman tunnusluvut

Tuloslaskelman yhteydessä on esitetty tuloslaskelman tunnusluvut vuoden 2014 tilinpäätöksen osalta, talousarviovuodelle 2015, talousarviovuodelle 2016 sekä suunnitelmavuosille 2017 ja 2018.

Toimintatuotot / toimintakulut % =
100 x Toimintatuotot / (Toimintakulut – valmistus omaan käyttöön)

Tunnusluku osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden toimintakuluista katetaan maksu- ja myyntituotoilla. Verotuloilla ja valtionosuuksilla katetaan 88,4 % toimintakuluista.

Vuosikate / poistot %:

100 x Vuosikate / Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintakulu

Kun tunnusluvun arvon on 100 % tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonalaista investointitasoa alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate, euroa / asukas
Tunnusluku on yleisesti käytetty tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa.

Kertynyt ylijäämä, € / asukas =
(Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + tilikauden yli-/alijäämä)/asukasmäärä

Pitkän aikavälin tulorahoituksen tavoitearvon tulisi olla vähintään 300-400 euroa per asukas.

6. RAHOITUSLASKELMA

Rahoituslaskelmaan kootaan tuloslaskelma- ja investointiosan tuottojen ja kulujen aiheuttama rahavirta. Lisäksi rahoituslaskelmaan merkitään lainakannan muutokset.

RAHOITUSLASKELMA	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Talousarvio 2016	TS 2017	TS 2018
Toiminnan rahavirta	**1 844 341**	**3 622 067**	**3 039 115**	**3 277 838**	**3 485 285**
Vuosikate	3 404 453	5 452 067	5 014 115	5 049 438	5 310 033
Satunnaiset erät		0			
Tulorahoituksen korjauserät	-1 560 112	-1 830 000	-1 975 000	-1 771 600	-1 824 748
Investointien rahavirta	**-3 289 758**	**-9 360 000**	**-7 428 370**	**-13 282 000**	**-12 770 000**
Investointimenot	-4 847 034	-11 595 500	-10 282 170	-15 312 000	-14 770 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	38 000	85 500	553 800	30 000	
Pysyvien vastaavien hyödykkeden		0			
luovutustulot	1 519 276	2 150 000	2 300 000	2 000 000	2 000 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-1 445 417**	**-5 737 933**	**-4 389 255**	**-10 004 162**	**-9 284 715**
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	**0**	**0**	**-200 000**	**-100 000**	**0**
Antolainasaamisten lisäykset		0	-200 000	-200 000	-200 000
Antolainasaamisten vähennykset			0	100 000	200 000
Lainakannan muutokset	**1 580 000**	**5 730 000**	**4 680 000**	**10 200 000**	**9 300 000**
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 200 000	10 500 000	9 600 000	15 300 000	14 600 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 620 000	-4 770 000	-4 920 000	-5 100 000	-5 300 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	**134 583**	**-7 933**	**90 745**	**95 838**	**15 285**
Rahavarat 31.12.	7 953 688	7 945 755	8 036 500	8 132 338	8 147 623
Rahavarat 1.1.	5 137 221	7 953 688	7 945 755	8 036 500	8 132 338
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-23 616 623	-28 491 115	-30 861 482		
Lainanhoitokate	0,8	1,1	1,0	1,0	1,0
Kassan riittävyys, pv	30	28	28	26	25
Sitova valtuustoon nähden					

Toiminnan rahavirta

Toiminnan rahavirta kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Tulorahoitus saadaan, kun vuosikatteesta vähennetään maan myyntivoitot, jotka on kirjattu tuloslaskelmaosaan muihin toimintatuottoihin sekä lisätään mahdolliset satunnaiset tuotot.

Investoinnin rahavirta

Investoinnin rahavirta saadaan, kun investointikuluista vähennetään maan myyntituotot ja investointikohteisiin saadut valtionosuudet.

Vuoden 2016 bruttoinvestoinnit ovat 10,3 miljoonaa euroa ja vastaavasti rahoitusosuuksia ja omaisuuden myynnistä saadaan yhteensä 2,9 miljoonaa euroa. Nettoinvestoinnit ovat 7,4 miljoonaa euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirta on talousarviossa jälleen kerran negatiivinen 4,4 miljoonaa euroa. Myös suunnitelmavuosien toiminnan ja investointien rahavirrat ovat voimakkaasti negatiivisia. Tilinpäätöksessä tunnusluku toiminnan ja investointien rahavirrat oli – 24,8 miljoonaa euroa. Talousarviossa 2016 vastaava tunnusluku on -31 miljoonaa euroa negatiivinen. Suositus on, että toiminnan ja investointien rahavirran tulisi tarkastelujaksolla olla vähintään 0 euroa.

Jos toiminnan ja investoinnin rahavirta on negatiivinen tarkoittaa se, että tulorahoituksella ei pystytä kokonaan maksamaan investointeja eikä lyhentämään lainoja.

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset.

Talousarviossa vuodelle 2016 on ensimmäistä kertaa merkitty antolainasaamisten lisäykseen 200.000 euroa. Määrärahalla tavoitteena on järjestää Leader-rahoituksen saaneille toimijoille tarpeen mukaan ns. puskurirahoitusta hankkeen toteuttamiseksi.

Lainan myöntämisen edellytyksenä on, että hankkeelle on saatu myönteinen päätös Leaderiltä. Lainan myöntämisen ehtona on myös huomioitava kuntalain velvoitteet koskien lainojen vakuuksia. Lainasta tulee laatia velkakirja. Kunnanhallitus päättää lainan antamisesta ao. valiokunnan ohjauksen jälkeen.

Talousarviovuodelle 2016 on aikaisempien tilikausien lainojen lyhennyksiä yhteensä 4,92 miljoonaa euroa. Koska toiminnan ja investointien rahavirta on negatiivinen, antolainausta lisätään ja aikaisempien tilikausien aikana otettua velkaa on lyhennettävä suunnitelmien mukaan, on rahoitus turvattava 9,6 miljoonan euron edestä uudella lainanottovaltuudella. Vuoden 2015 lopun velkamäärä on ennustettu olevan melkein 45 miljoonaa euroa, mikä on 70,1 % kunnan verotuloista. Vuoden 2015 osuus oli 62,3 %.

Suunnitelmavuosien osalta voidaan todeta velkaantumisen olevan erityisen voimakasta. Vuoden 2018 loppuun mennessä velkamäärä on jo 63 miljoonaa euroa, joka vastaa 100 % kunnan verotuloista. Huomioitavaa on myös alla olevasta taulukosta, että tunnusluku lainamäärää euroa / asukas heikkenee merkittävästi.

Uuden kuntalain voimaantulon myötä konsernitunnuslukujen merkitystä korostetaan. Lainamäärää tulee tarkemmin seurata myös konsernitasolla.

Lainamäärä

Lainakannan muutokset							
1000 €	**2012**	**2013**	**2014**	**Ta 2015**	**Ta 2016**	**Ts 2017**	**Ts 2018**
Lainojen lisäys	13 700	8 700	6 200	10 500	9 600	15 300	14 600
Lainojen vähennys	7 248	3 850	4 620	4 770	4 920	5 100	5 300
Lainat 31.12.	**26 820**	**31 670**	**33 250**	**38 980**	**43 660**	**53 860**	**63 160**
Lainat € / asukas	**1 637**	**1 909**	**1 968**	**2 283**	**2 524**	**3 064**	**3 536**

Kuntakonsernin lainakanta							
1 000 €	**2012**	**2013**	**2014**	**Ta 2015**	**Ta 2016**	**Ts 2017**	**Ts 2018**
Kunta	26 820	31 670	33 250	38 980	43 660	53 860	63 160
Tytäryhteisöt	20 323	13 639	12 444	11 321	11 911	11 509	11 011
Lainat 31.12.	**47 143**	**45 309**	**45 694**	**50 301**	**55 571**	**65 369**	**74 171**
Lainat € / asukas	**2 878**	**2 731**	**2 705**	**2 946**	**3 212**	**3 718**	**4 153**

Uuden kuntalain mukaan talouden seurannan kannalta on erityisesti korostettu konsernitunnuslukujen merkitystä.

Kempeleen kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ovat Kiinteistö Oy Kempeleen kartano ja Kempeleen vesihuolto Oy sekä kuntayhtymät Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, Oulun seudun koulutuskuntayhtymä ja Pohjois-Pohjanmaan liitto.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Lainanhoitokate
= (Vuosikate + korkokulut) / (Korkokulut + lainanlyhennykset)
Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvon on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvon on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys
= 365 pv x rahavarat varainhoitovuoden lopussa / Kassasta maksut varainhoitovuonna.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Riittävä tavoitearvona voidaan pitää 14-20 päivän kassan riittävyyttä.

7. KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN PROSESSEITTAIN

Tuotot ja kulut/ 1 000 € Ulkoinen + sisäinen	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Talousarvio 2016	TS 2017	TS 2018
KUNNANJOHTO					
Kunnnanjohto					
Tuotot	408	179	123	126	130
Kulut	-4 362	-2 260	-2 335	-2 385	-2 466
Netto	-3 954	-2 081	-2 212	-2 259	-2 336
Yleispalvelut					
Tuotot	7 303	6 335	6 558	6 717	6 944
Kulut	-6 680	-8 469	-8 553	-8 758	-9 056
Netto	623	-2 134	-1 995	-2 041	-2 112
KUNNANJOHTO					
Tuotot yhteensä	**7 711**	**6 514**	**6 681**	**6 843**	**7 074**
Kulut yhteensä	**-11 042**	**-10 729**	**-10 888**	**-11 143**	**-11 522**
Netto yhteensä	**-3 331**	**-4 215**	**-4 207**	**-4 300**	**-4 448**
PERUSPALVELUT					
Peruspalvelujohto					
Tuotot	26	3	3	3	3
Kulut	-617	-285	-276	-283	-292
Netto	-591	-282	-273	-280	-289
Terveys ja toimintakyky					
Tuotot	1 947	1 588	1 582	1 629	1 678
Kulut	-27 876	-27 568	-29 166	-29 866	-30 882
Netto	-25 929	-25 980	-27 584	-28 237	-29 204
Sosiaalinen turvallisuus					
Tuotot	1 311	1 257	1 362	1 404	1 446
Kulut	-9 292	-8 963	-9 789	-10 024	-10 365
Netto	-7 981	-7 706	-8 427	-8 620	-8 919
Ikääntyneiden hoiva ja huolenpito					
Tuotot	850	942	1 005	1 035	1 066
Kulut	-4 675	-4 761	-5 038	-5 159	-5 334
Netto	-3 825	-3 819	-4 033	-4 124	-4 268
Sosiaali- ja terveyspalvelut yhteensä					
Tuotot	**4 134**	**3 790**	**3 952**	**4 071**	**4 193**
Kulut	**-42 460**	**-41 577**	**-44 269**	**-45 332**	**-46 873**
Netto	**-38 326**	**-37 787**	**-40 317**	**-41 261**	**-42 680**
Lasten ja nuorten yhteisöllinen kasvu					
Tuotot	2 514	2 608	2 310	2 379	2 451
Kulut	-35 081	-35 290	-35 776	-36 634	-37 881
Netto	-32 567	-32 682	-33 466	-34 255	-35 430
Vapaa-aika					
Tuotot	630	662	705	726	747
Kulut	-2 362	-2 387	-2 270	-2 325	-2 403
Netto	-1 732	-1 725	-1 565	-1 599	-1 656
Lasten ja nuorten yhteisöllinen kasvu yhteensä					
Tuotot	**3 144**	**3 270**	**3 015**	**3 105**	**3 198**
Kulut	**-37 443**	**-37 677**	**-38 046**	**-38 959**	**-40 284**
Netto	**-34 299**	**-34 407**	**-35 031**	**-35 854**	**-37 086**
PERUSPALVELUT					
Tuotot yhteensä	**7 278**	**7 060**	**6 967**	**7 176**	**7 391**
Kulut yhteensä	**-79 903**	**-79 254**	**-82 315**	**-84 291**	**-87 157**
Netto yhteensä	**-72 625**	**-72 194**	**-75 348**	**-77 115**	**-79 766**

YMPÄRISTÖPALVELUT					
Ympäristöpalveluiden johto					
Tuotot					
Kulut	-589	-457	-446	-455	-470
Netto	-589	-457	-446	-455	-470
Ympäristön kunnossapito					
Tuotot	127	49	103	107	110
Valmistus omaan käyttöön		272	361	361	361
Kulut	-1 848	-2 711	-2 833	-2 901	-3 000
Netto	-1 721	-2 390	-2 369	-2 433	-2 529
Tilapalvelut					
Tuotot	4 850	4 992	4 995	5 117	5 290
Kulut	-3 153	-3 085	-3 161	-3 237	-3 347
Netto	1 697	1 907	1 834	1 880	1 943
Maankäytön valvonta ja suojelu					
Tuotot	1 872	2 185	2 329	2 135	2 200
Kulut	-420	-461	-514	-478	-494
Netto	1 452	1 724	1 815	1 657	1 706
Rakennusvalvonta					
Tuotot	168	168	166	171	175
Kulut	-1 237	-1 271	-1 324	-1 356	-1 401
Netto	-1 069	-1 103	-1 158	-1 185	-1 226
YMPÄRISTÖPALVELUT					
Tuotot yhteensä	**7 017**	**7 394**	**7 593**	**7 530**	**7 775**
Valmistus omaan käyttöön		**272**	**361**	**361**	**361**
Kulut yhteensä	**-7 247**	**-7 985**	**-8 278**	**-8 427**	**-8 712**
Netto yhteensä	**-230**	**-319**	**-324**	**-536**	**-576**
KÄYTTÖTALOUSOSA YHTEENSÄ					
Tuotot	**22 006**	**20 968**	**21 241**	**21 549**	**22 240**
Valmistus omaan käyttöön		**272**	**361**	**361**	**361**
Kulut	**-98 192**	**-97 968**	**-101 481**	**-103 861**	**-107 391**
Netto	**-76 186**	**-76 728**	**-79 879**	**-81 951**	**-84 790**

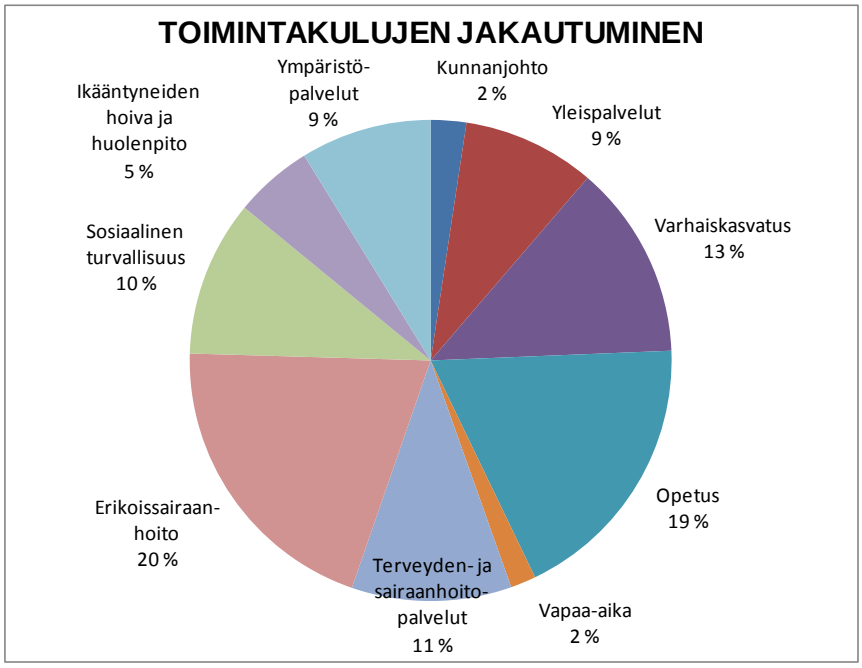

7.1. KUNNANJOHTO

Tuloslaskelma 1000 € / ulk.+ sis.	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	**7 711**	**6 514**	**6 681**	**6 843**	**7 074**
Myyntituotot	7 307	6 197	6 387	6 541	6 763
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	392	317	294	302	311
Muut toimintatuotot	12				
Valmistus omaan käyttöön	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toimintakulut	**-11 042**	**-10 729**	**-10 888**	**-11 143**	**-11 522**
Henkilöstökulut	-5 694	-5 446	-5 627	-5 760	-5 956
Palvelujen ostot	-3 745	-3 024	-3 107	-3 177	-3 285
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 135	-1 130	-1 145	-1 173	-1 213
Avustukset	-54	-73	-73	-75	-77
Muut toimintakulut	-414	-1 056	-936	-958	-991
Toimintakate	**-3 331**	**-4 215**	**-4 207**	**-4 300**	**-4 448**
Suunnitelman mukaiset poistot	-243	-288	-399	-419	-435
Tilikauden tulos	**-3 574**	**-4 503**	**-4 606**	**-4 719**	**-4 883**
Vyörytyskulut	-390	-291	-1900	-1946	-1993
Vyörytystuotot	1233	1882	3525	3610	3697
Tilikauden alijäämä	**-2 731**	**-2 912**	**-2 981**	**-3 055**	**-3 179**

Sisältää sekä kunnanjohdon että yleispalvelut.

Kunnanjohto

Tuloslaskelma 1000 € / ulk.+ sis.	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	**408**	**179**	**123**	**126**	**130**
Valmistus omaan käyttöön	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toimintakulut	**-4 362**	**-2 260**	**-2 335**	**-2 385**	**-2 466**
Toimintakate	**-3 954**	**-2 081**	**-2 212**	**-2 259**	**-2 336**
Suunnitelman mukaiset poistot	-11	-18	-18	-19	-20
Tilikauden tulos	**-3 965**	**-2 099**	**-2 230**	**-2 278**	**-2 356**
Vyörytyskulut	-92	-122	-106	-110	-112
Vyörytystuotot	1146	715	772	790	809
Tilikauden alijäämä	**-2 911**	**-1 506**	**-1 564**	**-1 598**	**-1 659**

Kunnanjohdon perustehtävä on vastata yhteistyössä valtuuston ja kunnanhallituksen kanssa kunnan palvelujen järjestämisestä, hallinnosta, taloudesta, sopimuksista ja toiminnan kehittämisestä sekä konserniohjauksesta.

Sitovat tavoitteet

Hallittu ja riittävä väestönkasvu		
Valtuustokauden tavoite 2013-2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / arviointikriteeri**
17 500 asukasta v. 2016 lopussa	17 300 asukasta	Asukasta/vuosi

Edellytykset vahvalle yritystoiminnalle		
Valtuustokauden tavoite 2013-2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / arviointikriteeri**
Työpaikkojen määrän kasvu on vakiintunut, nettolisäys 400	Aloittaneita yrityksiä 80, yritys-kanta kasvaa 100 kontaktia kunnassa toimi-viin yrityksiin 100 kontaktia uusiin/laajentaviin yrityksiin Monipuolinen yritystonttitarjonta, (hyvä näkyvyys, ok-yritystontteja, pieniä tontteja, isoja tontteja)	Tilastokeskuksen ja Uusyrityskes-kuksen tilastot Kontaktit yrityksiin, oma tilasto Yritystonttien tarjonta, lkm

Keskeiset toimenpiteet 2016

- Jatketaan yhteistyötä Uusyrityskeskuksen kanssa uusien yritysten perustamiseksi
- Jatketaan Sijoitu Kempeleeseen –toimintoa markkinoimalla yritysalueita aktiivisesti: myynti- tai vuok-raustavoite 10 tonttia (edellyttää uusien yritysalueiden kaavoituksen valmistumista)
- Palvellaan kempeleläisiä yrityksiä niiden tarpeen mukaan
- Hankitaan mainostaulu Zatelliitin yritysalueelle
- Kempeleen kunta osallistuu start up -yritysten liiketoiminnan kehittämishankkeeseen yhdessä naa-purikuntien kanssa
- Osallistutaan aktiivisesti Hankikivi jatkohankkeen työskentelyyn
- Linnakallion matkailu- ja virkistysalueen toteutumista viedään eteenpäin vuoden 2015 lopussa val-mistuvan Master Plan –suunnitelman mukaisesti
- Kempele on sitoutunut Oulun seudun Leader ry:n toimintaan alkaneelle ohjelmakaudelle. Kunnan maksuosuus mahdollistaa rahoituksen yritysten, järjestöjen ja kunnan hankkeisiin.
- Pohjois-Pohjanmaan yrittäjät ry:n hankinta-asiamies- ja sukupolvenvaihdoshankkeissa ollaan muka-na.

Kunnan vetovoimaisuuden lisääminen		
Valtuustokauden tavoite 2013-2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / arviointikriteeri**
Tiedottaminen on aktiivista	Facebookissa vähintään 1000 tykkääjää Ajankohtaisia julkaisuja FB:ssa +nettisivuilla vähintään kak-si/kk/prosessi Yrityspalveluiden uutiskirjeitä julkaistaan vähintään 6 kpl	Toimenpiteet tiedottamisessa ja markkinoinnissa

Kempele on Pohjois-Suomen vetovoimaisin kunta	Kuntaan muuttaa 2 uutta yritystä Kunta myy/vuokraa vähintään 10 kpl yritystontteja (edellyttää uusien kaavatonttien kaavoituksen valmistumista) Vanhojen yritysalueiden opastukset ja ulkoinen ilme kohenee Kempeleen kunnan arvosana elinkeinopolitiikan mittaristossa valtakunnan keskiarvoa parempi Kempele saa muuttovoittoa	Toimipaikkojen lkm Lkm Toteutuneet suunnitelmat Suomen yrittäjät ry:n Elinkeinopolittiikan mittaristo 2016 –kysely Muuttotase

Keskeiset toimenpiteet 2016

- Kehitetään kunnan nettisivujen sisältöä ja lisätään kunnan näkyvyyttä somessa ja mediassa
- Kunnan viestinnän ilme uudistetaan: viestipohjiin, kirjelomakkeisiin jne. yhtenäinen uusi ilme
- Lisätään vuorovaikutusta kunnassa toimiviin yrittäjiin päin, uutiskirjeitä toimitetaan vähintään kuusi
- Osallistutaan Zeppelinin ja Oulun seudun yhteismarkkinointiin sekä messuille
- Kaapo-hankkeen suunnitelmien pohjalta jatketaan yritysalueiden opastuksen ja ulkoisen ilmeen parantamista yhteistyössä yritysten kanssa.

Kunnan talous on vahva		
Valtuustokauden tavoite 2013-2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / arviointikriteeri**
Tilikauden tulokset ovat pääsääntöisesti positiivisia	Tilikauden tulos 0	Tilikauden tulos
Kunnan velkaantuminen on hallittua ja velkamäärä pysyy alle valtakunnan keskiarvon	2 524 €/as	Lainamäärä / asukas

Joustava päätöksenteko ja yhteen hiileen puhaltaminen		
Valtuustokauden tavoite 2013-2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / arviointikriteeri**
Poliittinen ja viranhaltijapäätöksenteko on sujuvaa, yksituumaista ja rohkeaa	Asukastyytyväisyyskyselyn tulos positiivinen Päätöksenteko säädösten mukaista - oikaisuvaatimuksia ja valituksia 0 kpl -lisälista-asioita 0 kpl Aloitteisiin vastausaika: - viranhaltijavalmistelussa 2 vk - valiokuntavalmistelussa 3 kk- Ohjeistus kunnossa - konserniohje valmis - toimintasäännön tarkistus / muutos valmis	Asukastyytyväisyyskysely ja toimielinten itsearvioinnit joka toinen vuosi Muutoksenhakujen ja kumottujen päätösten määrä Vastausaika

Keskeiset toimenpiteet 2016

- Valmistellaan päätöksentekoon uuden kuntalain edellyttämät asiat
- Luottamushenkilöiden verkkopalvelu käyttö laajennetaan valiokuntatyöhön
- Valiokunnat ja kunnanhallitus toteuttavat päivän tutustumismatkan / seminaarin ja valtuusto kahden päivän seminaarimatkan
- Valtuuston av-laiteuudistuksesta toteutetaan ensimmäinen vaihe, äänentoisto
- Kunnanhallituksessa työskenteleville uudet sähköiset työvälineet
- Kehitetään kunnanhallituksen kokoustarjoilua huomioiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Aktiivisen osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen		
Valtuustokauden tavoite 2013-2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / arviointikriteeri**
Kuntalaisilla on voimakas Kempele-henki	Monipuolisia ja erilaisia tapahtumia järjestetään eri sidosryhmien kanssa mm. - Torialue eläväksi - Pirilän lavan käyttö lisääntynyt - Vuosittainen hyvä Kasvaa Kempeleessä tapahtuma järjestetty	Tapahtumien lkm eri palvelusektoreilla
Kuntayhteisön vapaaehtoisverkostot ovat aktiivisia ja sosiaaliset verkostot ovat vahvistuneet	Tiedottamista sosiaalisen median avulla on lisätty ja tapahtumakalenteri aktiivisessa käytössä Järjestöjen yhteystietorekisteri on ajan tasalla	Tapahtumien lkm tapahtumakalenterissa Yhteystietojen käytettävyys

Keskeiset toimenpiteet 2016

- Valitaan vuoden yhteisö
- Järjestetään nuoret ja valtuustoilta
- Julkaistaan kuntatiedotteessa järjestöliite ja järjestetään yhteisöilta
- Uusitaan tapahtumakalenteri kunnan kotisivuille
- Päivitetään kotouttamisohjelma.

Palvelurakenteiden ja tuotantotapojen uudistaminen		
Valtuustokauden tavoite 2013-2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / arviointikriteeri**
Olemme edelläkävijöitä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisessä	Kempeleen TEA- viisarin pistemäärä 10 %- yksikköä korkeampi kuin valtakunnan keskiarvo	TEA- viisarin pistemäärä

Keskeiset toimenpiteet 2016

- Kunnantalon neuvontaan keskitettyä monistuspalvelua supistetaan
- Hyvinvointiin liittyvä kouluterveyskysely toteutetaan joka toinen vuosi.

Yleispalvelut

Tuloslaskelma 1000 € / ulk.+ sis.	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	**7 303**	**6 335**	**6 558**	**6 717**	**6 945**
Valmistus omaan käyttöön	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toimintakulut	**-6 680**	**-8 469**	**-8 553**	**-8 758**	**-9 056**
Toimintakate	**623**	**-2 134**	**-1 995**	**-2 041**	**-2 111**
Suunnitelman mukaiset poistot	-232	-270	-381	-399	-416
Tilikauden tulos	**391**	**-2 404**	**-2 376**	**-2 440**	**-2 527**
Vyörytyskulut	-298	-169	-1794	-1836	-1880
Vyörytystuotot	87	1167	2753	2819	2887
Tilikauden alijäämä	**180**	**-1 406**	**-1 417**	**-1 457**	**-1 520**

Kehitysnäkymät

Valtuusto päätti toukokuussa 2014 tukipalvelukeskuksen lakkauttamisesta ja organisaatio aloitti toimintansa 1.8.2014. Talousarviovuosi 2015 oli ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Organisaatiomuutokset vaikeuttavat vertailua aikaisempiin tietoihin esim. tilinpäätös 2014 tietoihin. Yleispalveluiden alaisuudessa toimii talous- ja henkilöstöhallinto, tietotekniikkapalvelut sekä ateria- ja puhdistuspalvelut.

Yleispalveluiden osalta käynnistetään keskustelu sote-alueen muodostumisen mahdollisesti tuomista muutoksista.

Taloushallinto
Taloushallinnon keskeisinä tehtävinä on 1) taloustiedon tuottaminen (talousarvio, raportointi ja tilinpäätös) 2) maksuliikenteen hoitaminen 3) perinnän suorittaminen 4) taloushallinnon järjestelmien kehittäminen ja toimintavarmuuden ylläpitäminen 5) tarvittava koulutus esimiehille / henkilöstölle.

Taloushallinnon osalta on kolmas toimintavuosi uuden taloushallinnon järjestelmän myötä. Vuoden 2015 aika käytiin YT neuvottelut talous- ja henkilöstöhallinnon osalta. Terveyskeskus Effican ja varhaiskasvatus Effican laskutukseen käyttöönotto työllistää alkuvuoden sekä kuntalain tuomat velvoitteet koskien konserniraportointia. Taloushallinnon työprosesseja käydään prosessikuvausten myötä.

Henkilöstöhallinto
Henkilöstöhallinnon keskeisinä tehtävinä on 1) Henkilöstön ja luottamushenkilöiden palkanmaksu 2) lakisääteisen tiedon tuottaminen sidosryhmille 3) henkilöstöhallinnon järjestelmien kehittäminen ja toimintavarmuuden ylläpitäminen 4) järjestää tarvittava koulutus esimiehille / henkilöstölle 5) Linjata työ- ja virkaehtosopimusten ja lainsäädännön tulkintaa työnantajan näkökulmasta henkilöstöä koskevissa kysymyksissä 6) tukea organisaatiota henkilöstöhallinnon kysymyksissä 7) työsuojelutoiminta

Henkilöstö- ja palkkahallinnon osalta Populus-järjestelmän tehokkaaseen käyttöön liittyvä toiminta jatkuu. Lisäksi palkkahallinnon puolella jatketaan vuonna 2015 aloitettua palkkasihteereiden palkanlaskenta-alueiden kiertoa sijaisjärjestelyiden turvaamiseksi. Vuoden 2015 yhtenä isona painopistealueena on ollut työaikamuotojen läpikäyminen ja työaika-asioiden yhdenmukaistaminen koko kunnassa. Yhdenmukaisen toiminnan kannalta on tarkoituksenmukaista laa-

jentaa Titania- työaikasuunnitteluohjelman käyttöä. Titania -ohjelman käytön rinnalla talousarviossa esitetään hankittavaksi lisää Timecon-työaikapäätteitä (leimauspäätteet), jotka helpottavat ja nopeuttavat Titania -ohjelman työaikojen kirjaamista ja seurantaa.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan uudet perusteet ja ohje ovat valtuuston hyväksymässä muodossa olleet voimassa vuoden 2015 alusta lähtien. Vuonna 2016 sisäinen valvonta jatkaa ensimmäisenä painopistealueenaan vuoden 2015 aikana käynnistettyä säännönmukaista riskienarviointia vieden sitä prosessitasolta yksiköihin. Keskeinen tavoite riskienarvioinnissa on, että tilivelvolliset esimiehet sekä henkilöstö kykenevät tunnistamaan oman yksikkönsä toimintaan liittyviä toiminnallisia ja taloudellisia riskejä ja ennaltaehkäisemään niitä. Tunnistettuihin ja realisoitumassa oleviin riskeihin laaditaan yhteistyössä esimiesten ja sisäisen tarkastuksen kanssa toimenpidesuunnitelma ja sille aikataulu ja vastuutus. Nämä yksikkö- ja prosessikohtaiset toimenpidesuunnitelmat ja niiden toteuttaminen ovat osa päivittäisjohtamista ja yksi sisäisen valvonnan suunnitelmallisen tarkastuksen kohteista. Toinen sisäisen valvonnan painopistealue ja sisäisen tarkastuksen kohde on organisaation omat hankkeet, projektit sekä investoinnit ja niiden arviointi. Tavoite on arvioida, ovatko jo toteutuneet ja/tai meneillään olevat suuremman kokoluokan hankkeet, projektit ja investoinnit toteutettu tarkoituksenmukaisesti johtamisen ja talouden näkökulmasta.

Hankinnat

Kansallinen hankintalaki uudistuu vuoden 2016 aikana. Suomen lainsäädäntö perustuu EU:n julkisia hankintoja koskeviin direktiiveihin. Nykyiset hankintalait ovat vuodelta 2007 ja uudet direktiivit on saatettava voimaan kansalliseen lainsäädäntöön 18.4.2016 mennessä. Hankintalain uudistus asettaa tarpeen organisaation omien hankintaohjeiden uudistamiselle. Tavoitteena on uudistaa hankintaohjeet vastaamaan uutta lainsäädäntöä ja kouluttaa hankintoja tekevät henkilöt vuoden loppuun mennessä.

Tietotekniikkapalvelut

Tietotekniikkapalveluiden keskeisinä tehtävinä ovat 1) varmistaa järjestelmien häiriötön toiminta 2) valmistella tietotekniikkapalveluiden hankinnat yhteisesti käyttäjien kanssa 3) valmius toimina poikkeusolosuhteissa.

Tietotekniikkapalveluiden keskeisenä tavoitteena vuodelle 2016 on sisäinen uudelleenorganisoituminen sekä tietotekniikkapalveluiden sisällä, että yhteistyössä prosessien kanssa. Uudelleenorganisoituminen koskee myös OM-keskusta. Tietotekniikkapalveluihin on talousarviossa varattu määräraha uudelle palvelussuhteelle. Nimike määräytyy uudelleenorganisoitumisen myötä, muutoksen yhteydessä tarkennetaan myös muita nimikkeitä. Keskeisenä tavoitteena rekrytoinnissa on kuitenkin lähituen vahvistaminen.

Uudelleenorganisoitumisen myötä tietotekniikkapalveluille laaditaan strategia vuoden 2016 aikana. ATK ohjelmistojen ja laitteiden hankintaan on varattu noin 1 miljoona euroa, joka edellyttää hyvää suunnittelua yhdessä käyttäjän kanssa.

Tietosuoja ja tietoturva

”Kempeleen kunnassa tehtiin vuonna 2015 tietotilinpäätös, jossa tarkasteltiin tietosuojan ja tietoturvan näkökulmasta kunnan tietovarantoja, tietojohtamista, tietojenkäsittelyä ja tietoturvallisuutta. Tietotilinpäätös antoi tietoa Kempeleen kunnan tietojenkäsittelyn nykytilasta, laadusta sekä kehittämistoimenpiteistä, jotka kohdistuivat tietoturvallisuuden hallintaan ja johtamiseen, tekniseen tietoturvallisuuteen sekä henkilöstöturvallisuuteen.

Tietoturvaryhmän ohjauksen mukaisesti vuoden 2016 aikana tietosuojan ja tietoturvan osalta keskitytään seuraaviin toimenpiteisiin:

- ICT-jatkuvuussunnittelutyön jatkaminen kriittisten järjestelmien ja palveluiden osalta
- tietoteknisen tietoturvallisuuden parantaminen mm. käyttäjähallintaa kehittämällä
- henkilöstön tietoturvaosaamisen kehittämiseen ja arviointiin.

Ateria- ja puhdistuspalvelut
Ateria- ja puhdistuspalveluiden keskeisinä tehtävinä on tuottaa ateria ja puhdistuspalveluita Kempeleen kunnan organisaatiolle. Yksikön tavoitteena vuonna 2016 on henkilöstön ammattiosaamisen vahvistaminen ravitsemuksen ja ympäristövastuullisuuden osalta. Yksikön tulee myös kyetä nopeasti vastaamaan tilanteisiin jos organisaatiossa tapahtuu muutoksia, jotka vaikuttavat myös ateria- ja puhdistuspalveluihin.

Sitovat tavoitteet

Kempeleen kunta on arvostettu ja vetovoimainen työnantaja		
Valtuustokauden tavoite 2013-2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / arviointikriteeri**
Dynaaminen, joustava, uudistumiskykyinen ja uusia työmuotoja mahdollistava työyhteisö, jossa työntekijöillä on mahdollisuus kehittyä ja osallistua	Prosessikuvaukset Henkilöstön kouluttaminen	Työhyvinvointi-mittaristo
Henkilöstö ja luottamushenkilöt ovat motivoituneita ja haluavat tehdä tuloksekasta ja asiakaslähtöistä työtä.	Henkilöstön kouluttaminen	Työhyvinvointi-mittaristo
Hyvät esimies- ja työyhteisötaidot	Esimiestaitojen arvosana paranee. Kehityskeskustelut käydään 100 prosenttisesti	Työhyvinvointi-mittaristo

Keskeiset toimenpiteet 2016

- Henkilöstösuunnittelu, lyhyen ja pitkä aikavälin suunnitelmat
- Koulutussuunnitelman laatiminen ja toimenpiteen arviointi
- Henkilöstön vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen omaan työhönsä
- Hyvinvointikysely, tulosten arviointi ja palaute henkilöstölle
- Tuki muutoksissa, muutosjohtamista vahvistetaan
- Yksilöllisten ratkaisujen mahdollistaminen henkilöstöjohtamisessa
- Henkilöstöhallinnon, taloushallinnon ja tietohallinnon prosessien kuvaaminen.

Palvelurakenteiden ja tuotantotapojen uudistaminen		
Valtuustokauden tavoite 2013-2017	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / arviointikriteeri**
Palvelut ovat vaikuttavia ja oikeaaikaisia.	Palaute	Tehty toimenpide tavoitteeseen nähden.

Keskeiset toimenpiteet 2016

- Tietotekniikkapalveluiden ja Om-keskuksen toimintojen uudelleenorganisointi
- Ateria- ja puhdistuspalveluiden rekrytoinneissa vahvistetaan yhdistelmäosaamista uusien henkilöiden osalta

- Toiminnan taloudellisuutta pyritään tehostamaan välttämään sijaisten käyttöä lyhytaikaisissa poissaoloissa niissä kohteissa, joissa se on mahdollista. Näissä kohteissa ko. kaltainen toimenpide aiheuttaa palvelutason uudelleen arvioinnin / laskemisen.
- Ateria- ja puhdistuspalveluissa pyritään vähentämään kouluravintoloissa syntyvää biojätemäärää. Tavoitteena on biojätteen vähentäminen. Biojätteen määrästä kerätään seurantatietoa.
- Tietotekniikkapalveluiden saatavuutta seurataan sähköisen palvelupyyntöjärjestelmän avulla. Järjestelmän tehokas käyttö edellyttää tietotekniikkapalveluiden osalta henkilöstölle jatkuvaa tiedottamista ja mahdollisesti myös järjestelmän kouluttamista. Tavoitteena on että kaikki palvelupyynnöt tulevat em. järjestelmän kautta.
- Tietosuoja ja tietoturvakoulutusta järjestetään henkilöstölle.
- Ateria- ja puhdistuspalveluiden henkilöstö suorittaa ravitsemus- ja ympäristöpassit.

Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen		
Valtuustokauden tavoite 2013-2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / arviointikriteeri**
Olemme edelläkävijöitä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisessä	Ateriapalvelut toteutetaan ravitsemussuositusten mukaisesti	Käynnistetyt toimenpiteet Kouluterveyskysely

Keskeiset toimenpiteet 2016

- Asiakastyytyväisyyskysely koululaisille ruokapalveluista
- Asiakastyytyväisyyskysely sisäisille asiakkaille ateria- ja puhdistuspalveluiden osalta
- Asiakastyytyväisyyskysely sisäisille asiakkaille tietohallinnon, henkilöstöhallinnon ja taloushallinnon osalta
- Ravitsemussuositukset ovat käytössä.

Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä		
Valtuustokauden tavoite 2013-2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / arviointikriteeri**
Kuntalaisilla on käytössään ajasta ja paikasta riippumattomia sähköisiä palveluja keskeisissä palveluprosesseissa	Laadittu sähköisten palveluiden käyttöönottosuunnitelma vuosille 2016– 2017	Sähköisten palveluiden käyttö ja toimivuus Palaute

Keskeiset toimenpiteet 2016

- Luodaan toimintaedellytykset / puitteet jossa asiaa käsitellään
- Selvitetään yhteistyössä prosessien kanssa sähköisten palveluiden kokonaisuus ja mahdollisuudet.

7.2. PERUSPALVELUT

Peruspalvelut yhteensä

Tuloslaskelma 1000 €/ ulk.+ sis.	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	**7 278**	**7 060**	**6 967**	**7 176**	**7 391**
Myyntituotot	1 812	1 504	1 555	1 602	1 650
Maksutuotot	3 655	3 952	3 853	3 969	4 088
Tuet ja avustukset	1 615	1 352	1 166	1 200	1 236
Muut toimintatuotot	196	252	393	405	417
Valmistus omaan käyttöön	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toimintakulut	**-79 903**	**-79 254**	**-82 315**	**-84 291**	**-87 157**
Henkilöstökulut	-35 232	-34 992	-36 094	-36 960	-38 217
Palvelujen ostot	-37 384	-33 429	-35 025	-35 866	-37 086
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 715	-1 583	-1 627	-1 666	-1 722
Avustukset	-5 339	-4 987	-5 430	-5 561	-5 750
Muut toimintakulut	-233	-4 263	-4 139	-4 238	-4 382
Toimintakate	**-72 625**	**-72 194**	**-75 348**	**-77 115**	**-79 766**
Suunnitelman mukaiset poistot	-447	-450	-249	-262	-272
Tilikauden tulos	**-73 072**	**-72 644**	**-75 597**	**-77 377**	**-80 038**
Vyörytyskulut	-1587	-1414	-1509	-1545	-1582
Vyörytystuotot	883		68	70	72
Tilikauden alijäämä	**-73 776**	**-74 058**	**-77 038**	**-78 852**	**-81 548**

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Tuloslaskelma 1000 €/ ulk.+ sis.	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	**4 134**	**3 790**	**3 952**	**4 071**	**4 193**
Toimintakulut	**-42 460**	**-41 577**	**-44 269**	**-45 332**	**-46 873**
Toimintakate	**-38 326**	**-37 787**	**-40 317**	**-41 261**	**-42 680**
Suunnitelman mukaiset poistot	-69	-129	-134	-141	-146
Tilikauden tulos	**-38 395**	**-37 916**	**-40 451**	**-41 402**	**-42 826**
Vyörytyskulut	-893	-620	-704	-721	-738
Vyörytystuotot	883	0	68	70	71
Tilikauden alijäämä	**-38 405**	**-38 536**	**-41 087**	**-42 053**	**-43 493**

Lasten ja nuorten yhteisöllinen kasvu ja vapaa-aika

Tuloslaskelma 1000 €/ ulk.+ sis.	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	**3 144**	**3 270**	**3 015**	**3 105**	**3 198**
Toimintakulut	**-37 443**	**-37 677**	**-38 046**	**-38 959**	**-40 284**
Toimintakate	**-34 299**	**-34 407**	**-35 031**	**-35 854**	**-37 086**
Suunnitelman mukaiset poistot	-378	-321	-115	-121	-126
Tilikauden tulos	**-34 677**	**-34 728**	**-35 146**	**-35 975**	**-37 212**
Vyörytyskulut	-694	-794	-805	-824	-843
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0
Tilikauden alijäämä	**-35 371**	**-35 522**	**-35 951**	**-36 799**	**-38 055**

Peruspalvelujohto

Tuloslaskelma 1000 €/ ulk.+ sis.	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	**26**	**3**	**3**	**3**	**3**
Valmistus omaan käyttöön	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toimintakulut	**-617**	**-285**	**-276**	**-283**	**-292**
Toimintakate	**-591**	**-282**	**-273**	**-280**	**-289**
Suunnitelman mukaiset poistot					
Tilikauden tulos	**-591**	**-282**	**-273**	**-280**	**-289**
Vyörytyskulut	-17	-7	-6	-6	-7
Vyörytystuotot	823				
Tilikauden alijäämä	**215**	**-289**	**-279**	**-286**	**-296**

Kehitysnäkymät

Peruspalveluprosessi vastaa kunnille kuuluvien opetus-, vapaa-aika-, varhaiskasvatus-, sosiaali- ja terveydenhuollon mukaisten palvelujen järjestämisestä. Peruspalvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia, sosiaalisten verkostojen kehittymistä sekä tukevat elämän hallintaa elämän eri vaiheissa. Lisäksi varhaiskasvatus ja opetuspalveluilla on kasvatus- ja opetustehtävä. Peruspalvelujen toiminnan suuntaamiseen vaikuttavat palvelujen kysyntä, toimintaympäristö, toimintaa ohjaava lainsäädäntö ja valtakunnalliset linjaukset. Palveluissa painotetaan avohuollon palveluja, ennaltaehkäiseviä, hyvinvointia ja osallisuutta edistäviä palveluja. Peruspalvelujen toiminnalliset muutokset sisältävät rakenteellisia muutoksia.

Varhaiskasvatuspalvelut ovat lakisääteisiä palveluita, joihin asiakkailla on subjektiivinen oikeus. Vuodelle 2016 on valmisteilla lakimuutoksia koskien subjektiivista päivähoidon rajaamista, ryhmäkokojen suurentamista ja päivähoitomaksujen korottamista. Lakimuutoksen edellyttämät mahdolliset toimenpiteet toteutetaan lain valmistuttua. Varhaiskasvatuspalveluissa palveluohjauksesta vastaa palveluohjaustiimi. Palveluohjaustiimin toimintaa kehitetään edelleen.

Perusopetuspalveluissa vuonna 2016 otetaan käyttöön uusi opetussuunnitelma. Perusopetuksen opetussuunnitelman valmistelutyö toteutetaan kansallisten opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Linnakangastalon 1.vaiheen laajennus käynnistyy talousarviovuonna ja laajennus valmistuu heinäkuussa 2016. Elokuussa 2016 Linnakankaalla aloittaa 1-4 luokkien lisäksi 5.luokan opetus. Linnakangastalon koulun laajennuksen 2.vaiheen suunnittelu aloitetaan kevään 2016 aikana. Linnakangastalon koulun investointien osalta yhteistyömahdollisuutta Oulun kaupungin kanssa selvitetään edelleen. Teknisen työn kalusteiden huolto järjestetään yhteistyössä ympäristöpalveluiden kanssa siirtämällä puolikas henkilöresurssi ympäristöpalveluista peruspalveluihin. Sähköisiä oppimisympäristöjä otetaan käyttöön ja laajennetaan. Talousarviovuonna toteutetaan sähköisiä ylioppilaskirjoituksia. Lukion opetussuunnitelma otetaan käyttöön 2016.

Vapaa-ajan alaprosessissa valmistellaan ja käynnistetään talousarviovuoden 2016 aikana Kempele-akatemia toiminta. Kempele-akatemiassa vapaa-ajan palveluista muodostetaan toiminnallinen palvelukokonaisuus, jossa uutena toimintamuotoina selvitetään mm. mahdollisen taide- ja liikuntakoulun toiminnan käynnistämistä. Vapaa-ajan palveluiden tehtävien nimikemuutoksia toteutetaan Kempele-akatemian käynnistämisen yhteydessä.
Museon aukioloaikaa jatketaan siten, että museo on avoinna toukokuusta syyskuun loppuun. Museolla aloitetaan kokoelman luettelointi ja dokumentointi sekä kotiseutuarkistossa olevien kuvien digitointi ja luettelointi. Museon katon huolto tehdään kesällä 2016. Museo on yksi keskeinen osa kunnan kulttuuritapahtumia ja vapaa-aikaa.

Kirjastojärjestelmä vaihtuu vuoden alussa Koha-järjestelmäksi. Kirjastolle hankitaan palautusautomaatti. Kulttuuripalveluissa järjestetään aktiivisesti tapahtumia kuntalaisille sekä vahvistetaan jo aloitettua yhteistyötä kolmannen sektorin sekä muiden toimijoiden kanssa. Kulttuuripalvelut ovat mukana koulujen kanssa lasten ja nuorten kulttuurikasvatuksessa.
Kunnan liikuntapalveluissa tehdään yhteistyötä kunnan sisäisten palveluiden/prosessien ja kolmannen sektorin kanssa sekä luodaan yhteistyöverkostoja yli kuntarajojen. Tavoitteena on Kempeleen liikuntakulttuurin edistäminen ja kehittäminen kaikissa ikäryhmissä.

Nuorisolaki uudistuu 1.1.2016 alkaen. Nuorten työpaja Zuumi jatkaa talousarviovuonna toimintaansa. Pikkuparlamentin ja nuorten foorumin asemaa nuorten omana vaikutusväylänä vahvistetaan edelleen. Nuorten foorumi suunnittelee ja toteuttaa "Nuoret ja valtuusto" -illan talousarviovuonna 2016.

Kansalaisopistopalveluissa selvitetään taiteen perusopetuksen käynnistäminen talousarviovuoden 2016 aikana ja jatketaan sekä kehitetään toiminnallista yhteistyötä Lakeuden kansalaisopiston ja kunnan eri prosessien kanssa.

Varhaiskasvatuksen, opetuksen ja vapaa-ajan palveluita kehitetään myös Hyvän kasvun ohjelman 2020- mukaisesti. Keväällä 2016 toteutetaan ohjelmaan liittyvä toimialueiden palveluja arvioiva ensimmäinen arviointikierros.

Terveyskeskuksen uudisosan rakentaminen käynnistyi syyskuussa 2015 ja hanke jatkuu vanhan osan saneerauksella 2016 - 2018 aikana. Terveydenhuoltolain muutos v. 2014 mahdollisti kansalaisille terveyskeskuksen valinnan vapauden. Valinta koskee kaikkia terveyskeskuspalveluita kokonaisuutena. Valinnan vapaus on lisännyt Kempeleen kunnan terveyskeskukselle uusia ulkokuntaisia käyttäjiä n. 250 henkilöä. Terveyskeskussairaalan valmistuttua syksyllä 2016 pitkäaikaislaitoshoitopaikkoja vähennetään edelleen. Terveyskeskussairaalassa hoidetaan lääketieteellisistä syistä sairaanhoitoa tarvitsevia potilaita. Muutoksiin liittyy henkilöstön uudelleen sijoittumista peruspalveluiden toiminnoissa. Erikoissairaanhoidon talousarvioon on varattu raamin n. 1,9 % kasvun lisäksi n. 1 miljoona euroa lisämääräraha. Lapsiperheiden kotipalveluja resursoidaan kahdella uudella perustettavalla kodin/lähihoitajan tehtävällä.

Ikääntyneiden hoiva ja huolenpito alaprosessin palvelujen painopisteenä on kotihoitopalvelujen, asumispalvelujen ja tukipalvelujen kehittäminen. Asumispalveluissa ostetaan tehostetun palveluasumisen paikkoja. Kempeleen kunnan oma vuorohoitokoti jatkaa toimintaansa. Oman tehostetun kotihoidon kautta toteutettua toimintaa kehitetään ja selvitetään mm. yöpartiotoiminnan käynnistämistä. Asumispalveluja järjestetään yhteistyössä kolmannen sektorin ja yksityisten toimijoiden kanssa. Asumispalveluja monipuolistamalla vastataan syksyllä 2016 toteutettavaan Kempeleen kunnan terveyskeskussairaalan pitkäaikaislaitoshoitopaikkojen vähentämiseen. Ikäihmisten perhehoidon palveluja käynnistetään. Vanhuspoliittinen ohjelma valmistuu talousarvio vuoden 2016 aikana. Lisäksi palvelujen kriteereitä tarkistetaan. Kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmä (optimointi) ja kotihoidon mobiilijärjestelmä otetaan osaksi kotihoidon toteuttamista

Sosiaalisen turvallisuuden alaprosessissa talousarviovuonna yhtenä painopistealueena on työllistymisen edistäminen. Työllistämisyksikkö monipuolistaa työllistämistä edistäviä palveluita. Talousarviovuoden 2016 aikana aloitetaan uutena toimintana auto- ja pienkonekorjauspajatoiminta sekä selvitetään rekrytointiyritysten mahdollisuutta osallistua pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen yrityksiin. Talousarviovuonna 2016 työllistämisyksikkö osallistuu seuraaviin työllistymistä edistäviin hankkeisiin: Seudullinen työllisyyspalveluiden kehittämishanke 2015 – 2018, Tukea ja tehoa järjestöjen työllistämiseen – hanke 2015 – 2017,Pipo 2 Kululippu työelämään - hanke 2014 – 2020,Kempeleen Kierrätyskeskus – peruskorjaus hanke 2015 – 2018. Talousarviovuonna 2016 Oulu ja Oulun seudun kunnat toteuttavat työllisyyden kuntakokeilun ns. yhden

toimijan mallina, jossa työllisyyden hoidon kokonaisvastuu, resurssit ja päätöksenteko mahdollistetaan kunnille.

Lastensuojelu – ja vammaispalveluissa keskiössä ovat avohuollon palvelut. Mielenterveysasumispalveluiden ja vammaispalvelujen toimintamalleja selvitetään. Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaiset kuljetuspalvelut kilpailutetaan. 1.1.2016 voimaan tuleva uusi isyyslaki muuttaa isyydentunnustamismenettelyä. Kehitysvammaisten erityishuollosta annettu laki uudistuu ja laki tulee voimaan keväällä 2016. Sosiaalihuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen ja määrämuotoisen kirjaamisen toimeenpanohanke eli Kansa-hanke etenee vuonna 2016. Toimeentulotuki siirtyy Kelalle vuonna 2017,muutokseen valmistaudutaan talousarviovuoden aikana.

Pirilä-kylä hanketta valmistellaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Pirilä-kylä hankkeen tavoitteena on kehittää Kempeleen kunnan Pirilä-aluetta ns. palveluintegraation kautta siten, että alue tarjoaa erilaisia palveluja Kempeleen kunnan kaiken ikäisille kuntalaisille. Palveluintegraatiossa palveluja tuottavat kunta, koulutusorganisaatio, yksityiset toimijat ja kolmas sektori.

Erilaisia yhteistyömuotoja kolmannen sektorin kanssa sekä lasten, nuorten, ikääntyneiden ja erityisryhmien osallisuutta ja pikku parlamentin, seniorineuvoston ja vammaisneuvoston toimintaa kehitetään. Myös sähköisten palvelujen käyttöönottoa ja laajentamista koko peruspalveluprosessin osalta valmistellaan.

Talousarviovuonna jatketaan valtakunnallista SOTE -uudistuksen valmistelua. Uudistus tuo merkittäviä muutoksia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin. Uudistus tarkoittaa merkittäviä muutoksia myös nykyiseen kuntapohjaiseen toimintamalliin.

Prosessikuvauksia jatketaan ja päivitetään. Tehdyistä kuvauksista nousseiden toimenpiteiden toteutusta arvioidaan. Prosessien kuvaamiseen ja valmisteluun osallistuvat kuvattavana olevasta prosessista vastaavat työntekijät sekä prosessin johto.

Terveys ja toimintakyky

Tuloslaskelma 1000 €/ ulk.+ sis.	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	**1 947**	**1 588**	**1 582**	**1 629**	**1 678**
Valmistus omaan käyttöön	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toimintakulut	**-27 876**	**-27 568**	**-29 166**	**-29 866**	**-30 882**
Toimintakate	**-25 929**	**-25 980**	**-27 584**	**-28 237**	**-29 204**
Suunnitelman mukaiset poistot	-69	-114	-134	-141	-146
Tilikauden tulos	**-25 998**	**-26 094**	**-27 718**	**-28 378**	**-29 350**
Vyörytyskulut	-486	-252	-334	-342	-350
Vyörytystuotot	60		68	70	71
Tilikauden alijäämä	**-26 424**	**-26 346**	**-27 984**	**-28 650**	**-29 629**

Kehitysnäkymät

Terveys ja toimintakyky alaprosessin palveluista säädetään mm. terveydenhuoltolaissa. Palvelujen tehtävänä on kuntalaisten elämänhallinnan edistäminen, terveyden, toiminta- ja työkyvyn sekä yleisen hyvinvoinnin tukeminen ja ylläpitäminen sekä sairauksien ennaltaehkäisy ja hoito.

Terveyskeskuksen uudisosan rakentaminen käynnistyi syyskuussa 2015 ja projekti jatkuu vanhan osan saneerauksella 2016 - 2018 aikana. Rakentamishanke aiheuttaa terveyskeskukselle vaativia tila- ja toimintamuutoksia lähivuosiksi. Kesästä 2016 lähtein neuvolatoiminnat siirtyvät väistöön tilaelementtirakennukseen ja muiden toimintojen väistöt pyritään hoitamaan uudessa ja saneerauksen alla olevassa tk-kiinteistössä. Mielenterveyspalveluiden tilakysymykset ovat edelleen ratkaisematta; mt-toimintoja on hajasijoitettuna, Tiilitorilla on merkittävä tila-ahtaus ja koettua sisäilma-ongelmaa.

Terveydenhuoltolain muutos v. 2014 mahdollisti kansalaisille terveyskeskuksen valinnan vapauden. Valinta koskee kaikkia terveyskeskuspalveluita kokonaisuutena. Valinnan vapaus on lisännyt reilun 1,5 vuoden aikana Kempeleen terveyskeskukselle uusia ulkokuntaisia käyttäjiä n 250 henkilöä. Kunnan väestönkasvun lisänä tämä on tuonut kasvavia paineita kaikille terveydenhuollon toimialoille.

Terveyskeskussairaalalle valmistuvat uudet tilat syksyllä 2016 ja siinä vaiheessa sairaalan potilaspaikat vähenevät 30 - > 20 (26). Terveyskeskussairaalassa hoidetaan jatkossa sairaanhoitoa ja/tai kuntoutusta tarvitsevia potilaita, terveyskeskussairaalassa ei silloin ole tilaa hoivapalveluille. Näihin muutoksiin liittyy myös henkilöstön uudelleen sijoittumista peruspalveluiden toiminnoissa. Tk-sairaalan laitoshoidon purku aiheuttaa kotihoito- ja hoivapalveluissa palveluntarpeiden vaativuuden ja määrän kasvua. Avohoidollisena palveluna vahvistetaan tk-sairaalan kautta toimivaa kotisairaalaa.

Neuvolan perhetyötä ja lakisääteistä lapsiperheiden kotipalvelua kehitetään ja vahvistetaan. Varhaiskasvatuksen alueelta siirtyvillä määrärahoilla palkataan kaksi uutta koti/lähihoitajaa.

Suunterveydenhuollossa yksi hammaslääkärin määräaikainen kouluvirka muutetaan vakinaiseksi viraksi.

Toisen asteen opiskeluterveydenhoitoon perustettiin 8/2015 uusi psykologin virka, siihen ei ole ollut määrärahoja. Viran määrärahat katetaan raamista ja siirrolla varhaiskasvatuksesta.

Päivystyskäynnit ja terveyskeskussairaalan hoitopäivät muissa kunnissa, ilmaishoitotarvikejakelut ja Basware -laskutuksen kustannukset ovat kohteita, jotka ovat talousarviossa hyvin todennäköisesti alimitoitetut. Terveyskeskussairaalan potilaspaikkojen vähentäminen voi lisätä tarvetta hankkia hoitopäiviä muualta mutta hoiva-asiakkaiden kohdalla nämä kustannuksien tulisi kohdentua ko. toimialueelle.

Erikoissairaanhoidon talousarvioon on varattu raamin n. 1,9 % kasvun lisäksi n 1 miljoonan euron lisämääräraha, ESH- varaus on kuitenkin vähemmän kuin v 2015 tp-ennuste.

Ulkokuntalaisten hoito ja muiden myyntipalveluiden toteuttamien (esim. tk-sairaala ja rtg) aiheuttavat lisäkuluja mutta niiden tuottamisesta saadaan myyntituotot. Näihin ennakoimattomiin tuottoihin ja kuluihin ei ole ta-varauksia mutta nettokuluja edellä mainituista ei kuitenkaan muodostu.

Sipilän hallituksen valtakunnallisten sote-ratkaisujen pohjalta varaudumme toimiympäristön muutoksiin.

Sosiaalinen turvallisuus

Tuloslaskelma 1000 €/ ulk.+ sis.	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	**1 311**	**1 257**	**1 362**	**1 404**	**1 446**
Valmistus omaan käyttöön	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toimintakulut	**-9 292**	**-8 963**	**-9 789**	**-10 024**	**-10 365**
Toimintakate	**-7 981**	**-7 706**	**-8 427**	**-8 620**	**-8 919**
Suunnitelman mukaiset poistot		-15			
Tilikauden tulos	**-7 981**	**-7 721**	**-8 427**	**-8 620**	**-8 919**
Vyörytyskulut	-220	-244	-247	-254	-259
Vyörytystuotot					
Tilikauden alijäämä	**-8 201**	**-7 965**	**-8 674**	**-8 874**	**-9 178**

Kehitysnäkymät

Sosiaalisen turvallisuuden alaprosessin tehtävät määräytyvät sosiaalihuoltolain perusteella. Suurin osa sosiaalisen turvallisuuden alaprosessin palveluista on lain säädännön mukaisesti ns. subjektiivisia oikeuksia.

Sosiaalihuoltolaki uudistui vuonna 2015. Sosiaalipalveluissa painotetaan uudistuksen myötä entistä enemmän hyvinvoinnin edistämistä ja varhaista tukea korjaavien toimien sijaan. Toimintakäytäntöjä on uuden lain myötä jouduttu muuttamaan merkittävästi. Toimintakäytäntöjä joudutaan tarkastelemaan edelleen, sillä lakimuutoksia on tulossa myös vuonna 2016.

Vuoden 2016 voimaan tuleva lastensuojelulain muutos tiukentaa kiireellisen sijoituksen kriteereitä. Kiireellistä sijoitusta ei jatkossa voi tehdä, mikäli perheelle ei ole tarjottu kiireellisesti kotipalvelua tai perhetyötä. Näin ollen kyseisiä palveluita tulee olla tarjolla myös päivystysluonteisesti.

Sosiaalihuollon ammattihenkilölaki tulee voimaan 2016. Laki tiukentaa sosiaalityöntekijöiden sijaisten kelpoisuusvaatimuksia.

1.1.2016 voimaan tuleva uusi isyyslaki muuttaa isyydentunnustamismenettelyä. Uudistuksen myötä avoliitossa asuvien on mahdollista tunnustaa isyys neuvola käyntien yhteydessä jo ennen lapsen syntymää.

Kehitysvammaisten erityishuollosta annettu laki uudistuu ja laki tulee voimaan keväällä 2016. Lakimuutos korostaa kehitysvammaisten henkilöiden itsemääräämisoikeutta palveluja järjestettäessä. Toiminnallisia muutoksia aiheuttaa myös valmisteilla olevan vammaispalvelu- ja kehitysvammalain yhteensovittaminen yhdeksi erityislaiksi.

Perustoimeentulotuen myöntäminen siirtyy kansaneläkelaitoksen hoidettavaksi vuoden 2017 alussa, mutta kunnat vastaavat kustannuksista edelleen. Lisäksi kunnat vastaavat täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä ja maksamisesta. Vuoden 2016 aikana valmistaudutaan muutokseen mm. tarkastelemalla toimeentulotukihenkilöstön tehtävänkuvia.

Sosiaalihuollon asiakirjalaki muuttui vuonna 2015 ja aiheuttaa edelleen muutoksia mm. kirjaamiskäytäntöihin.

Sosiaalihuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen ja määrämuotoisen kirjaamisen toimeenpanohanke eli Kansa-hanke etenee vuonna 2016. Kansa-hankkeen tavoitteena on sosiaalihuollon asiakastietojen saatavuuden laajentaminen paikallisesta valtakunnalliseksi ja yhtenäisten asiakastietojen sekä kirjaamiskäytäntöjen käyttöönotto. Kansan käyttöönotto edellyttää organisaatiolta valmistelevia toimenpiteitä vuoden 2016 aikana.

Vuoden 2015 alussa voimaan tullut työttömyysturvalain työmarkkinauudistus lisäsi kuntien roolia työllistämispalveluissa. Lakiuudistuksen jälkeen kunnat maksoivat yli 300 päivää työttömänä olleiden työmarkkinatuesta 50 % (aikaisemmin yli 500 päivää) ja 70 % yli 1000 päivää työttömänä olleiden työmarkkinatuesta. Muutoksen myötä kuntien maksuosuudet kasvoivat merkittävästi. Kempeleessä kasvu on ollut kaksinkertaista vuonna 2015. Vuoden 2016 osalta kulut tulevat nykyisen työllisyystilanteen valossa pysymään vähintään vuoden 2015 tasolla. Kustannusten kasvua pyritään hillitsemään aktiivisen työllistämisen sekä kuntouttavan työtoiminnan avulla. Pääpaino työllistämisessä on pitkään työttömänä olleissa sekä nuorissa työttömissä. Työllistettävät sijoittuvat kunnan omiin yksiköihin. Jotta pitkäaikaistyöttömiä työllistyisi myös yrityksiin, selvitetään rekrytointiyritysten mahdollisuuksia osallistua toimintaan yritysten osalta.

Kempeleen kunta on mukana työvoiman palvelukeskusten toiminnan käynnistämisessä. Palvelukeskukset ovat lakisääteisiä ja työllistämistä edistäviä monialaisia yhteispalvelukeskuksia.

Talousarviovuoden aikana aloitetaan uutena pajatoimintana auto- ja pienkonekorjaus pajan toiminta.

Erityistyöllistettyjen ryhmän ohjaaja vakinaistetaan vuonna 2016.

Kesätyöseteli myönnetään kaikille vuonna 2016 17- vuotta täyttävälle Kempeleläiselle nuorelle. Mikäli kesätyöseteleitä jää käyttämättä, jaetaan käyttämättömät setelit harkinnalla myös muille 16-18 -vuotiaille Kempeleläisille. Nuorten kesäyrittäjyystoimintaa tuetaan edelleen vuoden 2015 tapaan.

Päihdehuollon laitos- ja kuntoutushoito ostetaan edelleen Järvenpään sosiaalisairaalalta. Sosiaalipäivystys järjestään edelleen seutukunnallisesti siten, että Oulun kaupunki tuottaa palvelun.

Asumispalveluiden osalta sekä lastensuojelussa, kehitysvammahuollossa, vammaispalveluissa että mielenterveyspalveluissa painopiste on kotiin annettavissa palveluissa ja kevyissä asumispalveluissa.

Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaiset kuljetuspalvelut kilpailutetaan ja soveltamisohjeet yhtenäistetään lähiseudun kuntien kanssa yhteistyössä.

Ikääntyneiden hoiva ja huolenpito

Tuloslaskelma 1000 €/ ulk.+ sis.	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	**850**	**942**	**1 005**	**1 035**	**1 066**
Valmistus omaan käyttöön	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toimintakulut	**-4 675**	**-4 761**	**-5 038**	**-5 159**	**-5 334**
Toimintakate	**-3 825**	**-3 819**	**-4 033**	**-4 124**	**-4 268**
Suunnitelman mukaiset poistot					
Tilikauden tulos	**-3 825**	**-3 819**	**-4 033**	**-4 124**	**-4 268**
Vyörytyskulut	-170	-117	-117	-119	-122
Vyörytystuotot					
Tilikauden alijäämä	**-3 995**	**-3 936**	**-4 150**	**-4 243**	**-4 390**

Kehitysnäkymät

Ikääntyneiden hoiva ja huolenpito alaprosessin palvelujen painopisteenä on kotihoito- ja asumispalvelujen sekä tukipalvelujen kehittäminen. Palvelut ovat muun muassa sosiaalihuolto-, vanhuspalvelu- ja terveydenhuoltolain mukaisia palveluja.

Kotihoitoa kehitetään talousarviovuonna 2016 käynnistämällä runsaasti palveluja tarvitseville kotihoidon asiakkaille tehostettu kotihoito, jolloin palvelua on mahdollista saada ympäri vuorokauden. Tarkoituksena on saada kotihoidon asiakkaille normaaleja ja erikokoisia vuokra-asuntoja. Näin mahdollistuu runsaiden kotihoidon palvelujen vieminen niitä tarvitseville asiakkaille ympärivuorokauden jo vuoden 2016 aikana. Tämän toiminnallisen tavoitteen toteutuminen on riippuvainen tontin asemakaavan muuttamisesta vuokra-asumisen mahdollistavaksi. Vuoden 2016 käynnistetään vähitellen myös yöpartiotoimintaa. Näillä toimin tavoitteena on ikääntyvien kotona asumisen tukeminen mahdollisimman pitkään vanhuspalvelulain hengen mukaisesti.

Kotihoidon vuorokodissa on ympärivuorokautinen hoiva ja valvonta. Asiakkaiden runsaan hoitoisuuden vuoksi yksikössä työskennellään pareittain. Joustavan tilapäishoidon ja omaishoidon vapaiden järjestymiseksi käynnistetyn vuorokodin sekä kotihoidon asiakkaiden määrällisen kasvun ja asiakkaiden lisääntyneen hoitoisuuden vuoksi perustetaan kotihoitoon kaksi (2) uutta lähihoitajan toimea 1.1.2016 alkaen. Lisäksi osa-aikaisen (50 %) kodinhoitajan eläköitymisen seurauksena muutetaan kodinhoitajan osa-aikainen toimi kokoaikaiseksi (100 %) lähihoitajan toimeksi 1.3.2016 alkaen. Näihin uusiin toimiin on tehty määrärahavaraukset vuoden 2016 talousarviokirjan raamista.

Palveluohjausta tullaan selkeyttämään tehtävänimikkeitä yhdenmukaistamalla. Ikääntyvien hoiva ja huolenpidossa olevien kolmen (3) palveluohjaajan nimikkeet (palveluohjaaja, vanhuspalveluohjaaja ja kotipalveluohjaaja) yhdenmukaistetaan ja muutetaan palveluohjaaja-nimikkeiksi ja heidän vastuualueet ja tehtäväkuvat selkiytetään.

Terveyskeskuksen laajennus- ja perusparannushankkeen etenemisen myötä terveyskeskuksen vuodeosaston hoitopaikkojen määrä vähenee vuoden 2016 aikana 10 hoitopaikalla. Tämä tarkoittaa 10 pitkäaikaispaikalla olevan potilaan siirtymistä ikähoivaan tehostetun palveluasumisen piiriin.

Ikääntyvien hoiva ja huolenpitoon kohdistuu paineita asiakkaiden oikea-aikaisten ja tarpeenmukaisten palvelujen järjestämiseksi ja tuottamiseksi. Kotiin hoidetaan jatkossa pitempään yhä enemmän iäkkäämpiä ja huonokuntoisempia asiakkaita. Kempeleessä yhtenä tekijänä näihin on ikääntyvien määrällinen kasvu, terveyskeskuksen sairaalan pitkäaikaishoitopaikkojen purkaminen ja kunnan oman tehostetun palveluasumisen mallin ja siihen liittyvän toiminnan puuttuminen. Nämä luovat osaltaan paineita kotiin vietävien palvelujen jatkuvalle kehittämiselle ja vaihtoehtoisten mallien etsimiselle. Tehostetun palveluasumisen paikkoja ostetaan vuonna 2016 tarkoituksenmukaisesti.

Kotiin vietävien kotipakkausaterioiden kuljettaminen on kotihoidon toteuttamaa tukipalvelua. Vuonna 2015 tätä toimintamallia ja samassa yhteydessä myös palvelutalon keittiön toimintamallia hieman muutettiin. Toteutusta jatketaan vuonna 2016 tehtyjen toiminnallisten muutosten keinoin. Kotipakkausaterioiden määrän kasvaessa on kuitenkin varauduttava toimintamallin uudelleen tarkasteluun.

Palvelujen kriteerit tarkistetaan ja vanhuspoliittinen ohjelma valmistuu. Ikäihmisten perhehoitoa käynnistellään.

Lasten ja nuorten yhteisöllinen kasvu

Tuloslaskelma 1000 €/ ulk.+ sis.	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	**2 514**	**2 608**	**2 310**	**2 379**	**2 451**
Valmistus omaan käyttöön	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toimintakulut	**-35 081**	**-35 290**	**-35 776**	**-36 634**	**-37 881**
Toimintakate	**-32 567**	**-32 682**	**-33 466**	**-34 255**	**-35 430**
Suunnitelman mukaiset poistot	-373	-318	-105	-111	-115
Tilikauden tulos	**-32 940**	**-33 000**	**-33 571**	**-34 366**	**-35 545**
Vyörytyskulut	-615	-757	-767	-786	-804
Vyörytystuotot					
Tilikauden alijäämä	**-33 555**	**-33 757**	**-34 338**	**-35 152**	**-36 349**

Kehitysnäkymät

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuspalvelut ovat lakisääteisiä palveluita, joihin asiakkailla on subjektiivinen oikeus. Kempeleessä varhaiskasvatusta järjestetään kunnallisissa ja yksityisissä päiväkodeissa, perhepäivähoidossa, ryhmäperhepäiväkodeissa sekä avoimen päiväkodin ryhmissä. Lisäksi maksetaan lakisääteistä ja kunnallista kotihoidontukea sekä lakisääteistä ja kunnallista yksityisenhoidon tukea. Kunnallista kotihoidontukea maksetaan alle kaksi vuotiaalle lapselle, jolla on oikeus myös lakisääteiseen kotihoidontukeen. Yksityisen hoidon tukea maksetaan muissa kunnissa olevien yksityisten päiväkotien asiakkaille, yksityisille perhepäivähoitajille ja perheiden palkkaamille työsuhteisille hoitajille.

Esiopetus ja siihen liittyvä täydentävä päivähoito, lukuun ottamatta Ketolanperän esiopetusta, järjestetään varhaiskasvatuksessa sekä kunnallisissa että yksityisissä päiväkodeissa. Vuoden 2017 aloittava esiopetusikäryhmä on arviolta 60 lasta pienempi kuin edellisinä vuosina. Tämän perusteella vuonna 2016 selvitetään esiopetuksen järjestäminen pelkästään kunnallisissa yksiköissä elokuusta 2017 alkaen. Uutta esiopetussuunnitelmaa valmistellaan ja se otetaan käyttöön elokuussa 2016.

Uusi varhaiskasvatuslaki astui voimaan 1.8.2015. Laki tarkensi päiväkotien lapsimäärää siten, että aikaisemman aikuinen/lapsi suhdeluvun sijaan astui voimaan ryhmäkokosäädös: yhdessä ryhmässä saa olla kolmen työntekijän mukainen lapsimäärä. Lisäksi jokaiselle lapselle tehtävät varhaiskasvatussuunnitelmat tulivat pakollisiksi. Laissa määritellään varhaiskasvatuksen kymmenen tavoitetta, jotka koskevat varhaiskasvatuksen sisältöä ja puitteita. Lain toinen vaihe tulee käsittelyyn myöhemmin, jolloin on tavoitteena koota kaikki varhaiskasvatusta koskeva lainsäädäntö yhteen. Tällä hetkellä useat sosiaalihuollon lait ohjaavat myös varhaiskasvatusta.

Vuodelle 2016 on valmisteilla lakimuutoksia koskien subjektiivista päivähoidon rajaamista, ryhmäkokojen suurentamista ja päivähoitomaksujen korottamista. Lakimuutoksen vaatimiin toimenpiteisiin ryhdytään heti lain valmistuttua.

Kempeleen ”Varhaiskasvatuksen tilatarveselvityksen” mukaan työryhmä esittää Honkasen päiväkodin, Puukoulun esikoulupäiväkodin (vuokrattu tilaelementti) ja Rentolantiellä olevien ryhmäperhepäiväkotien tilalle uudisrakennusta Puukoulun esiopetuspäiväkodin tontille. Myös huonokuntoiseen Kirkkotien päiväkodin tilalle esitetään rakennettavaksi uudisrakennus Kirkon kylän koulun läheisyyteen.

Esimiestyön ja palveluohjaustiimin välineenä käytetään vuoden 2015 lopulla käyttöönotetun Effica Fakta tilastointityökalun avulla saatuja tietoja. Kunnallisten hoitopaikkojen täyttöasteet pyritään pitämään mahdillisimman korkeana. Palveluseteliä myönnetään määrärahan puitteissa.

Sähköistä työajan seurantaa toteutettu ympärivuorokautisessa päiväkodissa ja jatketun hoidon ryhmäperhepäivähoitokodeissa. Vuoden 2015 aikana on kokeiltu Sarkkirannan päiväkodissa työajanseurannassa leimauslaitetta ja kokemuksen myötä laitteita lisätään myös muihin päiväkoteihin.

Metsolan ryhmäperhepäiväkodin lakkautettua 1.8.2015 yhden työntekijän työsuhde muutetaan lastenhoitajan työsuhteeksi ja siirretään Santamäkitalon päiväkodin esiopetusryhmään, josta on puuttunut yksi työsuhde. Kaksi muuta perhepäivähoitajan työsuhdetta siirretään Sarkkirannan päiväkodin lastenhoitajiksi, jossa yksi ryhmä on toiminut ilman vakinaista työvoimaa. Ryhmän lastentarhanopettajaksi on siirretty Kirkkotien päiväkodin lastentarhanopettaja 1.8.2015 alkaen. Touhulan ryhmäperhepäiväkodista on lopetettu jatkettu hoitoaika elokuussa 2015. Näin vapautuva perhepäivähoitajan työsuhde muutetaan lastentarhanopettajan työsuhteeksi 1.8.2016 alkaen. Perhetyöntekijän nimike muutetaan varhaiskasvatuksen perheohjaajaksi ja hänen työsuhteensa siirretään erityispäivähoidon alaisuuteen.

Opetus

Uuden perusopetuksen opetussuunnitelman valmistelu jatkuu keväällä 2016. Opetussuunnitelman ja siihen liittyvä tuntijako otetaan käyttöön 1.8.2016. Elokuussa 2016 otetaan käyttöön myös kevään aikana valmistuva lukion uusi opetussuunnitelma. Opetussuunnitelmien lisäksi toimintaa ohjaavat Hyvän kasvun ohjelmassa 2020 määritellyt tavoitteet ja toimenpiteet. Linnakangastalon koulun 1.vaiheen laajennus käynnistyy talousarviovuonna. Laajennus valmistuu heinäkuussa 2016. Elokuussa 2016 Linnakangastalon koululla aloittaa 1-4 luokkien lisäksi 5.luokan opetus. Aikaisemmin Kirkonkylän yhtenäiskoulun 5.luokalle siirtyvät Ketolanperän koulun oppilaat tulevat elokuusta 2016 alkaen 5. luokalle Ylikylän yhtenäiskouluun. Linnakangastalon koulun 5. luokkien jääminen Linnakangastalon kouluun aiheuttaa henkilöstöjärjestelyjä 1.8.2016 alkaen. Linnakangastalon koulun laajennuksen 2.vaiheen ja samalla yhtenäiskoulun suunnittelu aloitetaan kevään 2016 aikana.

Koulut ovat aktiivisesti mukana kansallisissa kehittämisprojekteissa ja kansainvälistämiseen liittyvissä hankkeissa. Opetusryhmien pienentämiseen liittyvää Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustusta ei talousarviovuonna haeta. Teknisen työn kalusteiden huolto järjestetään yhteis-

työssä ympäristöpalveluiden kanssa siirtämällä puolikas henkilöresurssi ympäristöpalveluista peruspalveluihin. Koulujen toiminnassa otetaan käyttöön sähköinen oppimisympäristö. Joustavia ja yksilöllisiä opetusjärjestelyjä kehitetään.

Nuorten työpaja Zuumi jatkaa talousarviovuonna toimintaansa. Zuumi edistää nuorten koulut-tautumis- ja työllistymismahdollisuuksia sekä vahvistaa kokonaisvaltaisesti nuorten hyvinvointia. Etsivä nuorisotyö on mukana Time out -toimintamallissa, jossa mahdollistetaan aktiivisen tuen tarjoaminen nuorille miehille kutsunnoissa ja varus- tai siviilipalvelun keskeytyessä. Lasten ja nuorten talotoiminnassa mahdollistetaan nuorten osallisuutta. Koulujen nuorisotyössä nuorisotyö osallistuu syksyllä 2016 10-luokan ja lukion ryhmäytyksiin. Pikkuparlamentin ja nuorten foorumin asemaa nuorten omana vaikutusväylänä vahvistetaan edelleen. Nuorten foorumi suunnittelee ja toteuttaa "Nuoret ja valtuusto" -illan talousarviovuonna 2016. Nuorisolaki uudistuu 1.1.2016.

Vapaa-aika

Tuloslaskelma 1000 €/ ulk.+ sis.	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	**630**	**662**	**705**	**726**	**747**
Valmistus omaan käyttöön	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toimintakulut	**-2 362**	**-2 387**	**-2 270**	**-2 325**	**-2 403**
Toimintakate	**-1 732**	**-1 725**	**-1 565**	**-1 599**	**-1 656**
Suunnitelman mukaiset poistot	-5	-3	-10	-10	-11
Tilikauden tulos	**-1 737**	**-1 728**	**-1 575**	**-1 609**	**-1 667**
Vyörytyskulut	-79	-37	-38	-38	-39
Vyörytystuotot					
Tilikauden alijäämä	**-1 816**	**-1 765**	**-1 613**	**-1 647**	**-1 706**

Kehitysnäkymät

Museo
Vuonna 2016 museon aukioloaikaa jatketaan siten, että museo on avoinna yleisölle toukokuun alusta syyskuun loppuun. Näin mahdollistetaan mm. koulujen ja päiväkotien vierailut museolla. Lisäksi aloitetaan kokoelman luettelointi ja dokumentointi sekä kotiseutuarkistossa olevien valokuvien digitointi ja luettelointi henkilöresurssien puitteissa. Museon tiilikaton huolto tehdään kesällä 2016. Tallipuoji kengitetään 2016. Museosta tehdään keskeinen osa kunnan kulttuuritapahtumia ja vapaa-aikaa.

Kirjasto
Kirjastojärjestelmä vaihtuu vuoden alussa Kohaksi, joka on avoimen lähdekoodin kirjastojärjestelmä. Maksut ja käyttösäännöt muuttuvat samassa yhteydessä ja kuljetukset toteutetaan päivittäin. Kirjasto jatkaa yhteistyötä koulujen ja päiväkotien kanssa lasten lukemisharrastuksen edistämiseksi. Kempeleen koulujen 1. – 2. lk. suorittavat lukudiplomin osana koulutyötä. Kirjavinkkaukset ja kirjastonkäytön opetukset annetaan kaikille alakoulun luokille. Talousarviovuonna kirjastoon hankitaan palautusautomaatti.

Kulttuuri
Kulttuuri järjestää tapahtumia kuntalaisille sekä vahvistaa yhteistyötä 3. sektorin sekä muiden toimijoiden ja kuntien kanssa. Yhteistyötä jatketaan koulujen ja päiväkotien kanssa sekä osallistutaan lasten kulttuurikasvatukseen. Lapsille ja nuorille järjestetään kulttuuritapahtumia ja osallistutaan vanhusten viikontapahtumiin. Lisäksi järjestetään Hyvä kasvaa Kempeleessä – tapahtumaa. Ikäihmisille järjestetään luentoja terveydestä ja hyvinvoinnista.

Liikunta
Liikuntapalveluiden tavoitteena on Kempeleen liikuntakulttuurin edistäminen ja kehittäminen kaikissa ikäryhmissä. Liikuntapalvelut tekevät yhteistyötä kaikkien kunnan sisäisten palveluiden/prosessien ja kolmannen sektorin kanssa sekä luodaan uusia yhteistyöverkostoja yli kuntarajojen. Liikuntaan liittyviä luentoja, tilaisuuksia ja tapahtumia järjestetään yhteistyössä eri palveluiden ja kolmannen sektorin kanssa. Kempelehallin kuntosalilaitteiden uusimisessa edetään suunnitelmien mukaisesti. Starttaa Terveyttä – kuntosaliryhmiä ja Inbody-mittauksia jatketaan. Urheiluseurojen kanssa pyritään kehittämään uudenlaista yhteistyötä. Liikuntaan liittyviä hankemahdollisuuksia kartoitetaan. Kirjastolle hankitaan liikuntavälineitä kuntalaisten lainattavaksi.

Sitovat tavoitteet

Aktiivisen osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen		
Valtuustokauden tavoite 2013-2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / Arviointikriteeri**
Kuntayhteisön vapaaehtoisverkostot ovat aktiivisia ja sosiaaliset verkostot ovat vahvistuneet	Yhteistyö eri verkostojen kanssa	Yhteistyöverkostojen määrä Tapahtumien määrä ja palaute

Keskeiset toimenpiteet 2016
Terveys- ja toimintakyky
- Yhteistyö perheiden kanssa

Sosiaalinen turvallisuus
- yhteistyö seurakunnan, eri seurojen ja kolmannen sektorin kanssa

Ikääntyneiden hoiva ja huolenpito
- yhteistyö seurakunnan, eri seurojen ja kolmannen sektorin kanssa

Varhaiskasvatus
- yhteistyö urheilu- ja liikuntaseurojen, seurakunnan ja kolmannen sektorin kanssa.

Opetus
- pikkuparlamentin osallisuuden lisääminen

Vapaa-aika
- yhteistyö ja tapahtumien järjestäminen urheilu- ja liikuntaseurojen, seurakunnan ja kolmannen sektorin kanssa.

Palvelurakenteiden ja tuotantotapojen uudistaminen		
Valtuustokauden tavoite 2013-2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / Arviointikriteeri**
Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluja on uudistettu rakentamalla asiakaskeskeinen palvelukokonaisuus	Palveluista tehdään prosessikuvaukset Perhetyön ja nuorisotyön kehittämistä jatketaan	Tehdyt asiakaslähtöiset prosessikuvaukset Lapsi- ja nuorisopoliittisen ohjelman arviointi
Palvelut ovat vaikuttavia ja oikeaaikaisia	Avohoitopalveluiden lisääminen Palvelurakenteiden ja toimintamallien uusiminen	Uudistetut toimintamallit

Keskeiset toimenpiteet 2016
Terveys- ja toimintakyky
- Pitkäaikaislaitoshoito tk-sairaalassa vähenee ja loppuu uudisrakennuksen valmistuessa
- Kotisairaalatoiminnan vahvistaminen avopalveluiden tukemisessa

- Vastaanottotoiminnassa virka-ajan päivystys keskitettynä ilman aluejakoa mutta ei kiireellinen vastaanotto jatkuu väestövastuun mallilla toistaiseksi. Hyvä Potku -hankkeen toimintamallin jatkojalostus.
- Neuvolan ja lapsiperheiden perhetyön yhteistä kehittämistä jatketaan ja vahvistetaan

Sosiaalinen turvallisuus
- Uuden sosiaalihuoltolain mukanaan tuomat muutokset/toimenpiteet
- Prosessikuvausten mukanaan tuomat muutokset/toimenpiteet

Ikääntyneiden hoiva ja huolenpito
- Vanhuspoliittisen ohjelman valmistuminen
- Ikääntyvien palveluiden kriteerien tarkistaminen
- Palveluohjauksen kehittäminen
- Kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmä ja kotihoidon mobiili osaksi kotihoidon toteuttamista

Varhaiskasvatus
- Varhaiskasvatussuunnitelman valmistelu
- Esiopetussuunnitelman valmistelu
- Palveluiden organisointi vastaamaan mahdollista lain muutosta
- Palveluohjauksen toimintatapojen kehittäminen

Opetus
- Koulun yhteydessä tapahtuvaa nuorisotyötä kehitetään
- Lukion verkostoituminen ja yhteistyö ammattiopiston kanssa jatkuu
- Perusopetuksen opetussuunnitelman valmistelu

Vapaa-aika
- Kempele-akatemian valmistelu ja käynnistäminen
- Museon aukioloaikojen jatkaminen
- Selvitetään taiteen perusopetuksen (musiikki) käynnistäminen
- Jatketaan ja kehitetään toiminnallista yhteistyötä Lakeuden kansalaisopiston kanssa.

Ikäihmisten palveluiden rakenteen ja sisällön uudistaminen		
Valtuustokauden tavoite 2013-2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / Arviointikriteeri**

Ikääntyneiden palvelurakenne:
- 93 % asuu kotona
  ○ 13–14 % kotihoidon piirissä
  ○ 5-6 % saa omaishoidon tukea
- ymp.vrk hoito ja hoiva 7 %
 	
Avohoidon lisääminen ja laitoshoidon purkaminen (0 %)
	- 93 % asuu kotona, heistä 13–14 % kotihoidon piirissä ja 5-6 % saa omaishoidon tukea
	- ymp.vrk hoito ja hoiva 7 %
	
	Laitoshoidon purkaminen
		Eri palveluja saavien määrä ja osuus 75 vuotta täyttäneistä

Keskeiset toimenpiteet 2016

Terveys- ja toimintakyky
- Pitkäaikaislaitoshoito tk-sairaalassa vähenee ja loppuu uudisrakennuksen valmistuessa.
- Kotisairaalatoiminnan vahvistaminen avopalveluiden tukemisessa

Sosiaalinen turvallisuus
- Sosiaalityön palvelut ikäihmisille

Ikääntyneiden hoiva ja huolenpito
- Kotihoidon tehostaminen
- Kotona asumisen tukeminen
- Palveluohjauksen kehittäminen
- Palvelujen oikea-aikaisuus

Vapaa-aika
- Palveluissa huomioidaan ikääntyneiden vapaa-ajan palvelujen tarpeet.

Palvelut järjestetään asiakaskeskeisesti ja laadukkaasti		
Valtuustokauden tavoite 2013-2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / Arviointikriteeri**
Kuntalaiset ovat mukana palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa (palvelumuotoilu)	-aloitteiden hyödyntäminen palvelujen järjestämisessä -pikkuparlamentin, seniorineuvoston ja vammaisneuvoston osallisuuden lisääminen	Uusien työmenetelmien käyttöönoton seuranta Asukas/asiakastyytyväisyysmittauksien tulokset

Keskeiset toimenpiteet 2016

Terveys- ja toimintakyky
- Asiakaspalautteiden ja toiveiden huomioiminen palveluiden järjestämisessä

Sosiaalinen turvallisuus
- Asiakaspalautteiden ja toiveiden huomioiminen palveluiden järjestämisessä

Ikääntyneiden hoiva ja huolenpito
- Asiakaspalautetiedon kerääminen
- Seniorineuvoston roolin vahvistaminen

Varhaiskasvatus:
- Vanhempaintoimikuntien vahvistaminen toiminnan suunnittelussa

Opetus
- Lasten ja nuorten osallisuutta kehitetään tiivistämällä koulujen oppilaskuntien hallitusten, pikkuparlamentin sekä lasten- ja nuortenfoorumin yhteistä työtä aktiivisena osana Kempeleen kuntaa

Vapaa-aika
- Hyvän kasvun ohjelman arvioinnissa huomioidaan myös vapaa-ajan alaprosessin palvelut
- asiakaspalautteiden huomioiminen palvelujen järjestämisessä.

Hyvinvointi ja terveyserojen kaventaminen		
Valtuustokauden tavoite 2013-2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / Arviointikriteeri**
Olemme edelläkävijöitä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisessä	Hyvinvointikertomuksen indikaattoreiden tulosten huomioiminen palvelujen järjestämisessä	Käynnistetyt toimenpiteet Kts hyvinvointikertomuksen mittarit

Keskeiset toimenpiteet 2016

Terveys- ja toimintakyky
- Pitkäaikaistyöttömien terveystarkastukset
- Neuvolan ja lapsiperheiden perhetyön yhteistä kehittämistä jatketaan ja vahvistetaan
- Elämäntapaohjauksen ja ryhmätoimintojen kehittäminen ja jatkaminen

Sosiaalinen turvallisuus
- Pitkäaikaistyöttömien terveystarkastukset
- Tukityöllistämisessä painopiste pitkäaikaistyöttömissä
- Toteutetaan varhaisen puuttumisen menetelmiä

Ikääntyneiden hoiva ja huolenpito
- Kuntouttavaa hoitotyönotetta vahvistetaan
- Ennaltaehkäisevät terveystarkastukset 70- ja 75-vuotiaille sekä hyvinvointia tukevat kotikäynnit 80-vuotiaille

Varhaiskasvatus
- Jokaiseen yksikköön on valittu liikuntavastaava.
- Lasten liikunnan perusvalmiuksia kehitetään eri tavoilla

Opetus

- Hyvinvointikertomuksen Kautta Nousseet Kehittämiskohteet Huomioidaan Hyvän Kasvun Ohjelmassa Sekä Esi- Ja Perusopetuksen opetussuunnitelmissa

Vapaa-aika

- Hyvinvointikertomuksen kautta nousseet kehittämiskohteet huomioidaan Hyvän kasvun ohjelmassa.

Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä		
Valtuustokauden tavoite 2013-2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / Arviointikriteeri**
Kuntalaisilla on käytössään ajasta ja paikasta riippumattomia sähköisiä palveluja keskeisissä palveluprosesseissa	Peruspalveluprosessin sähköisten palvelujen kehittäminen	Sähköiset palvelut

Keskeiset toimenpiteet 2016

Terveys- ja toimintakyky

- Sähköisten palveluiden käytön kehittäminen, mm. lomakepohjat, Some-kanavat
- Sähköisen potilastiedon arkiston käytön lisääminen, oma KanTa-palveluiden käyttöön kannustaminen

Sosiaalinen turvallisuus

- Sähköisten palveluiden kehittäminen (sähköiset lomakkeet)
- Facebook- ja twitter -palveluiden käyttö tiedottamisessa

Ikääntyneiden hoiva ja huolenpito

- Sähköisten palveluiden kehittäminen, mm. lomakkeet

Varhaiskasvatus:

- Tilastointia ja toiminnan arviointia kehitetään Fakta-tilastointityökalun avulla
- Työajan seurantaan otetaan käyttöön sähköiset kirjaamiset

Opetus

- Sähköisten palveluiden kehittäminen

Vapaa-aika

- Sähköisten palveluiden kehittäminen

7.3. YMPÄRISTÖPALVELUT

Tuloslaskelma 1000 €/ ulk.+ sis.	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	**7 017**	**7 394**	**7 593**	**7 530**	**7 775**
Myyntituotot	4 657	4 770	4 803	4 918	5 085
Maksutuotot	217	239	259	267	275
Tuet ja avustukset	22	9	18	19	20
Muut toimintatuotot	2 121	2 376	2 513	2 326	2 395
Valmistus omaan käyttöön	**0**	**272**	**361**	**361**	**361**
Toimintakulut	**-7 247**	**-7 985**	**-8 278**	**-8 427**	**-8 712**
Henkilöstökulut	-2 029	-2 288	-2 369	-2 424	-2 506
Palvelujen ostot	-3 038	-3 226	-3 367	-3 400	-3 515
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 717	-1 950	-1 972	-2 019	-2 088
Muut toimintakulut	-463	-521	-570	-584	-603
Toimintakate	**-230**	**-319**	**-324**	**-536**	**-576**
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 326	-4 682	-4 111	-4 319	-4 492
Tilikauden tulos	**-4 556**	**-5 001**	**-4 435**	**-4 855**	**-5 068**
Vyörytyskulut	-136	-177	-185	-189	-194
Vyörytystuotot					
Tilikauden alijäämä	**-4 692**	**-5 178**	**-4 620**	**-5 044**	**-5 262**

Ympäristöpalveluiden johto

Tuloslaskelma 1000 €/ ulk.+ sis.	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	**-589**	**-457**	**-446**	**-455**	**-470**
Toimintakate	**-589**	**-457**	**-446**	**-455**	**-470**
Suunnitelman mukaiset poistot					
Tilikauden tulos	**-589**	**-457**	**-446**	**-455**	**-470**
Vyörytyskulut	-47	-9	-8	-8	-8
Vyörytystuotot					
Tilikauden alijäämä	**-636**	**-466**	**-454**	**-463**	**-478**

Ympäristöpalvelut huolehtivat Kempeleen kunnan fyysisen ympäristön toimivuudesta ja turvallisuudesta. Prosessi vastaa siitä, että kunnallistekniset palvelut, tilapalvelut ja lakisääteiset rakennusvalvonnan viranomaispalvelut toimivat kuntalaisten tarpeiden mukaisesti.

Talousarvion toimintatuottojen arviointi on ollut haasteellista, sillä ympäristöpalveluiden tuotot muodostuvat pääsääntöisesti maanmyyntituotoista ja tällä hetkellä tonttikauppa on ollut varovaista. Ympäristöpalveluiden toimintakulut on saatu tavoitteiden mukaisiksi.

Ympäristöpalveluiden toimintojen kehittämistä jatketaan siirtämällä rakennusvalvonta omaksi yksikökseen, jolloin sen toiminta saadaan entisestään läpinäkyvämmäksi. Maankäytössä mittaustoiminnan organisointi on myös ratkaistava kevään 2016 aikana. Lisäksi muutoksi on tulossa asuntotoimen viranomaistoimintaan.

Kunta osallistuu edelleen vähähiilisyydestä kilpailuetua kunnille – hankkeeseen.

Ympäristön kunnossapito

Tuloslaskelma 1000 €/ ulk.+ sis.	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	**127**	**49**	**103**	**107**	**110**
Valmistus omaan käyttöön		**272**	**361**	**361**	**361**
Toimintakulut	**-1 848**	**-2 711**	**-2 833**	**-2 901**	**-3 000**
Toimintakate	**-1 721**	**-2 390**	**-2 369**	**-2 433**	**-2 529**
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 110	-2 204	-1 959	-2 059	-2 141
Tilikauden tulos	**-3 831**	**-4 594**	**-4 328**	**-4 492**	**-4 670**
Vyörytyskulut	-24	-37	-48	-50	-51
Vyörytystuotot					
Tilikauden alijäämä	**-3 855**	**-4 631**	**-4 376**	**-4 542**	**-4 721**

Kehitysnäkymät

Ympäristön kunnossapidon palvelualue huolehtii Kempeleen kunnan katualueiden, puistojen, viheralueiden, yleisten alueiden ja ulkoliikuntapaikkojen ylläpidosta, suunnittelusta ja rakentamisesta sekä kunnan joukkoliikenteestä.

Kunnan nopea kasvu tuo haasteita ympäristön kunnossapidolle ja rakentamiselle tulevina vuosina. Myös kunnallistekniikan korjausvelan kehityssuunta on kasvussa ja korvausvelan kasvu tulee saada pysäytettyä. Laadukkaalla kunnossapidolla pystytään osaltaan vaikuttamaan korjausvelan kehitykseen. Kaavoitettujen alueiden kasvu ja vanhan katuverkon rapistuminen tuo määrärahojen riittävyyteen haasteita.

Tilapalvelut

Tuloslaskelma 1000 €/ ulk.+ sis.	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	**4 850**	**4 992**	**4 995**	**5 117**	**5 290**
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	**-3 153**	**-3 085**	**-3 161**	**-3 237**	**-3 347**
Toimintakate	**1 697**	**1 907**	**1 834**	**1 880**	**1 943**
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 216	-2 478	-2 152	-2 260	-2 351
Tilikauden tulos	**-519**	**-571**	**-318**	**-380**	**-408**
Vyörytyskulut	-21	-86	-86	-87	-89
Vyörytystuotot					
Tilikauden ylijäämä	**-540**	**-657**	**-404**	**-467**	**-497**

Kehitysnäkymät

Tilapalveluiden palvelualue vastaa kunnan omistaman kiinteistöomaisuuden hallinnasta, huollosta ja kunnossapidosta. Väestön kasvu tuo haasteita erityisesti koulutilojen riittävyyteen. Linnakangastalon laajennuksen rakentaminen aloitetaan alkuvuodesta ja laajennus valmistuu syyslukukaudelle. Terveyskeskuksen laajennusosa valmistuu loppuvuodesta 2016 ja vanhan osan peruskorjaus aloitetaan tämän jälkeen. Terveyskeskushanke on kokonaisuutena valmis 2018. Honkasen alueelle suunnitellun liikuntahallin suunnitelmia tarkennetaan.

Maankäyttö, valvonta ja suojelu

Tuloslaskelma 1000 €/ ulk.+ sis.	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	**1 872**	**2 185**	**2 329**	**2 135**	**2 200**
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	**-420**	**-461**	**-514**	**-478**	**-494**
Toimintakate	**1 452**	**1 724**	**1 815**	**1 657**	**1 706**
Suunnitelman mukaiset poistot					
Tilikauden tulos	**1 452**	**1 724**	**1 815**	**1 657**	**1 706**
Vyörytyskulut	-22	-11	-10	-10	-11
Vyörytystuotot					
Tilikauden ylijäämä	**1 430**	**1 713**	**1 805**	**1 647**	**1 695**

Kehitysnäkymät

Maankäyttö huolehtii kunnan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteisestä ohjaamisesta (yleiskaavoitus), kunnan maaomaisuuden riittävyydestä asuntotuotannon ja elinkeinoelämän tarpeisiin (maanhankinta), maa-alueiden käytön yksityiskohtaisesta järjestämisestä, rakentamisesta ja kehittämisestä (asemakaavoitus) sekä kunnan omistamien rakentamisalueiden riittävyydestä ja luovuttamisesta (tonttivaranto/tontinluovutus). Lisäksi maankäyttö osallistuu Oulun kaupunkiseudun kuntien väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseen (MALPE, seuturakennetiimi).

Valtuuston hyväksymät maapoliittinen ohjelma ja asunto-ohjelma antavat hyvän lähtökohdan pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen maankäytön kehittämiseen sekä Kempele sopimuksen tavoitteiden mukaiseen yritys- ja asuntotuotannon toteuttamiseen. Maakuntakaavan 1-vaihe on hyväksyttävänä ympäristöministeriössä ja sen lisäksi kunnassa on vireillä taajaman osayleiskaava ja Linnakankaan osayleiskaava yksityiskohtaisemman asemakaavoituksen pohjaksi. Kuntakeskusta, Zeppelin-Zatelliitti työpaikka- ja yritysaluetta sekä Linnakankaan matkailu- ja virkistysaluetta ollaan aktiivisesti kehittämässä ja niille tullaan toteuttamaan yleissuunnittelua ja asemakaavoitusta v. 2016 aikana.

Yritysalueiden tonttivaranto on parantunut Riihivainion logistiikka-alueen kaavoituksella ja Hakamaan alueelle tullaan hyväksymään asemakaava v.2016 kesällä pienempiä yritystontteja varten. Kunnan asuntotonttien varannot vastaavat 5-10 vuoden tonttireserviä, mutta kunnan länsiosassa niitä ei ole laisinkaan. Tilanteen parantamiseksi v. 2016 aikana käynnistetään Paituri-Savikorpi alueen asemakaavoitus omakoti- ja rivitalotonteille. Lisäksi tulevan vuoden aikana tullaan jatkamaan v.2011 Pirilän alueelle käynnistettyä asemakaavahanketta mm. ikäihmisten asuntotuotannon toteuttamiseksi. Kuntakeskuksen asemakaavoitus tulee osaltaan parantamaan kuntakeskuksen palvelurakennetta ja asuntotuotantoa v.2017-2020 aikana. Lisäksi maanhankintaa tullaan suuntaamaan Kirkonkylän koulun alueelle.

Kunta on viime vuosina hankkinut raakamaata keskeisiltä kehittämisalueilta ja tämä periaatteessa mahdollistaa asemakaavojen laatimisen ja tonttiluovutuksen kunnan haluamassa aikataulussa. Kunnalla on kuitenkin tällä hetkellä vireillä runsaasti merkittäviä kaavahankkeita ja tämä aiheuttaa paineita kaavoitusresursseihin. Tonttien luovutus on viimeisen 2 vuoden aikana jäänyt tavoitteistaan. Tilanteen parantamiseksi on tarkasteltu eri tonttien luovutushintoja ja siirrytty osittain myös tonttien vuokraukseen. Näiden toimenpiteiden myötä on ollut havaittavissa tontin luovutuksen piristymistä, mutta vuokrauskäytäntö tuo omat haasteensa myyntituottojen saavuttamiseen.

Rakennusvalvonta

Tuloslaskelma 1000 €/ ulk.+ sis.	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	**168**	**168**	**166**	**171**	**175**
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	**-1 237**	**-1 271**	**-1 324**	**-1 356**	**-1 401**
Toimintakate	**-1 069**	**-1 103**	**-1 158**	**-1 185**	**-1 226**
Suunnitelman mukaiset poistot					
Tilikauden tulos	**-1 069**	**-1 103**	**-1 158**	**-1 185**	**-1 226**
Vyörytyskulut	-22	-34	-33	-34	-35
Vyörytystuotot					
Tilikauden ylijäämä	**-1 091**	**-1 137**	**-1 191**	**-1 219**	**-1 261**

Kehitysnäkymät

Rakennusvalvonta huolehtii lainsäädännön määrittelemistä viranomaistoiminnoista kunnassa. Rakennusvalvontaan sisältyy myös suojelutoiminta sekä kunnan maksuosuus Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen toiminnasta.

Kempeleen kunta on toiminut pilottikuntana sähköisen rakennuslupahakemuksen kehittämisessä ja tämä toiminta vakiinnutetaan tulevina vuosina. Rakennus- ja huoneistotietojen ylläpitäminen on valtakunnallisesti siirtymässä kuntien vastuulle, kun aiemmin tietoja on ylläpidetty VRK:n (maistraatti) toimesta. VRK:n uudistus aiheuttaa välttämättömiä perusparannustarpeita rakennus- ja huoneistorekisteriin. Perusparannustyö on aloitettu lokakuussa 2015 ja sen kesto on arviolta 1-2 henkilötyövuotta. Työn jatkamista varten on talousarvioon esitetty palkkavaraus määräaikaisen henkilön työsuhteelle.

Sitovat tavoitteet

Edellytykset vahvalle yritystoiminnalle		
Valtuustokauden tavoite 2013-2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / arviointikriteeri**
Kaavoitus on ajan tasalla	Hakamaan yritysalueen asemakaava tuodaan hyväksymiskäsittelyyn kesä-elokuussa. Taajaman osayleiskaavan ja poikittaisyhteyden tilaa vaativien kaupallisten tonttien asemakaavoitusta (2. vaihe) jatketaan maakuntakaavan tultua voimaan. Lisäksi selvitetään Oulun seudun sähkön biovoimalaitoksen sijoittumista moottoritien varteen Ouluntullin eteläpuolelle. Selvitystyön yhteydessä tarkistetaan Ollakan yritysalueen asemakaavoituksen tavoitteita ja toteuttamista.	Kaavahankkeiden eteneminen

Yritystonttien tarjontaa on lisätty 40 ha	Hakamaan ja poikittaisyhteyden tilaa vaativien kaupallisten tonttien asemakaavoitus (2. vaihe) toteuttavat aiemmin kaavoitettujen yritysalueiden kanssa valtuustokauden tavoitteen.	Tonttivarannon lisäys, ha

Turvallinen ja aktivoiva ympäristö		
Valtuustokauden tavoite 2013 - 2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / arviointikriteeri**
Kehittämishankkeet ovat edenneet ja ympäristö koetaan aktivoivaksi ja turvalliseksi	Liikenneturvallisuussuunnitelmaa toteutetaan Liikunnan olosuhteita parannetaan	Toteutuneet liikenneturvallisuushankkeet Hyvinvointikertomuksen turvallisuus ja elinympäristömittarit

Keskeiset toimenpiteet 2016

- Liikenneturvallisuussuunnitelman toteuttaminen.

Aktiivisen osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen		
Valtuustokauden tavoite 2013 - 2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / arviointikriteeri**
Kuntayhteisön vapaaehtoisverkostot ovat aktiivisia ja sosiaaliset verkostot ovat vahvistuneet	Pidetään yllä vuoropuhelua kuntalaisten ja kunnassa toimivien vapaaehtoisjärjestöjen kanssa	Osallistujien palaute

Keskeiset toimenpiteet 2016

- Asukkaiden ja yhteisöjen osallistaminen ympäristön suunnittelussa ja toteutuksessa.

Palvelurakenteiden ja tuotantotapojen uudistaminen		
Valtuustokauden tavoite 2013 - 2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / arviointikriteeri**
Palvelut ovat vaikuttavia ja oikeaaikaisia	Saadaan tarkempaa tietoa talvikunnossapidon laadusta Rakennuslupien käsittelyaika alle kolme viikkoa Kaikki kunnan omistamat tilat ovat aktiivisessa käytössä. 0,5% kiinteistökannasta on vuokratiloja Kunta on mukana vähähiilisyyshankkeessa Pidetään liikuntapaikkojen ja leikkipuistojen palveluverkkosuunnitelmat ajan tasalla	Talvikunnossapidon laadun mitattu toteutuma Käsittelyaika Tilojen käyttöaste Vuokratilojen osuus tiloista Energiatehokkuus

Keskeiset toimenpiteet 2016

- Toteutetaan tehostettua talvikunnossapidon laadun seurantaa
- Päivitetään liikuntapaikkojen ja leikkipaikkojen palveluverkkosuunnitelmat.

Palvelut järjestään asiakaskeskeisesti ja laadukkaasti		
Valtuustokauden tavoite 2013 - 2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / arviointikriteeri**
Kuntalaiset ovat mukana palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa	Asukkaita ja yhteisöjä on kuultu ympäristön suunnitteluproses-seissa	Asu-kas/asiakastyytyväisyysmit-tauksien tulokset

Keskeiset toimenpiteet 2016

- Asukkaiden ja yhteisöjen osallistaminen ympäristön suunnittelussa ja toteutuksessa.

Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen		
Valtuustokauden tavoite 2013 - 2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / arviointikriteeri**
Olemme edelläkävijöitä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisessä	Liikunnan olosuhteet on huomi-oitu kaavoituksessa ja ympäris-tönsuunnittelussa	Asukas/asiakastyytyväisyysmit-tauksien tulokset

Keskeiset toimenpiteet 2016

- Liikunnan olosuhteiden huomioon ottaminen kaavoituksessa ja ympäristön suunnittelussa ja toteu-tuksessa
- Vihervuosi 2016 – viihtyisä viherympäristö teemalla toteutetaan erilaisia tempauksia.

Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä		
Valtuustokauden tavoite 2013 - 2016	**Tavoitetaso 2016**	**Mittari / arviointikriteeri**
Kuntalaisilla on käytössään ajasta ja paikasta riippumattomia sähköisiä palveluja keskeisissä palveluproses-seissa	Sähköisen rakennuslupamenet-telyn käyttö on vakiintunut	Hankkeen eteneminen

Keskeiset toimenpiteet 2016

- Otetaan käyttöön katuvalojen älykäs ohjausjärjestelmä.

8. INVESTOINTIOSA

INVESTOINNIT	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Talousarvio 2016	TS 2017	TS 2018
INVESTOINTITULOT					
MAA- JA VESIALUEET	**1 519 276**	**2 150 000**	**2 300 000**	**2 000 000**	**2 000 000**
RAKENNUKSET	**38 000**	**85 500**			
Kierrätyskeskus			20 000	30 000	
Kirkonkylän yhtenäiskoulun piha-alue			9 500		
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT					
VR, asema-alueen kehittäminen			158 900		
Vihiluodon rantarojekti			155 400		
KUNNALLISTEKNIIKKA					
Köykkyrin hiihtohissit			150 000		
KONEET JA KALUSTO					
Tietokoneet ja laitteet			50 000		
Yritysalueen opasteet			10 000		
INVESTOINTIMENOT					
MAA- JA VESIALUEET	**-809 375**	**-550 000**	**-550 000**	**-550 000**	**-550 000**
RAKENNUKSET	**-2 005 869**	**-5 764 000**	**-4 278 300**	**-10 503 000**	**-4 840 000**
Uudisrakentaminen					
Terveyskeskus			-937 300	-4 700 000	-620 000
Linnakangastalon laajennus II			-2 200 000		
Linnakangastalon laajennus II			-100 000	-4 500 000	-4 000 000
Zimmari-korttelin kehittäminen			-200 000	-300 000	
Korjausrakentaminen					
Vanhusten palvelutalon huonejärjestelyt			-150 000		
Kierrätyskeskus			-20 000	-30 000	
Muut korjaukset					
Keittiö ja ruokalat			-60 000	-45 000	-45 000
Lukion ilmanvaihto				-200 000	
Koulujen ja päiväkotien piha-alueet			-91 000	-50 000	
Museoalueen kunnostus			-20 000		
Kirkonkylän yhtenäiskoulun piha-alue			-300 000	-400 000	
Ketolanperän koulun lämmitysjärjestelmä				-103 000	
Pienet hankkeet			-200 000	-175 000	-175 000
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	**-79 664**	**-260 000**	**-960 000**	**-250 000**	**-250 000**
Vihiluodon rantarojekti			-120 000		
Zeppeliinin liittymät				-250 000	-250 000
Eteläsuomentien kanavointi			-840 000		
KUNNALLISTEKNIIKKA	**-1 417 083**	**-3 543 000**	**-2 540 000**	**-2 330 000**	**-8 330 000**
Liikenneväylien rakentaminen			-1 350 000	-1 400 000	-1 400 000
Zatelliitin alueen liikennejärjestelyt			-350 000		-5 000 000
Liikenneväylien päällystäminen			-360 000	-460 000	-460 000
Liikenneväylien valaistus			-100 000	-150 000	-150 000
Liikenneturvallisuus			-50 000	-50 000	-50 000
Urheilualueet			-270 000	-160 000	-160 000
Puistot ja leikkipaikat			-60 000	-110 000	-1 110 000
TIETOKONEOHJELMISTOT	**-288 341**	**-393 000**	**-480 340**	**-350 000**	**-350 000**
KONEET JA KALUSTO	**-246 702**	**-1 085 500**	**-1 473 530**	**-1 329 000**	**-450 000**
Tietokoneet ja laitteet			-582 830	-400 000	-400 000
Linnakangastalon kalusteet			-168 000		
Opetus, nuoriso ja vapaa-aika			-56 200		
Terveyskeskus			-430 000	-859 000	
Ympäristöpalvelut koneet ja kalusto			-92 000	-50 000	-50 000
Sosiaalitoimisto ja mielenterveyspalvelut			-20 000		
Yritysalueen opasteet			-60 000		
Kirkonkylän yhtenäiskoulun irtaimisto			-44 500		
Kempelehallin kalusto			-20 000	-20 000	
OSAKKEET JA OSUUDET	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
INVESTOINTITULOT	**1 557 276**	**2 235 500**	**2 853 800**	**2 030 000**	**2 000 000**
INVESTOINTIMENOT	**-4 847 034**	**-11 595 500**	**-10 282 170**	**-15 312 000**	**-14 770 000**
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ	**-3 289 758**	**-9 360 000**	**-7 428 370**	**-13 282 000**	**-12 770 000**

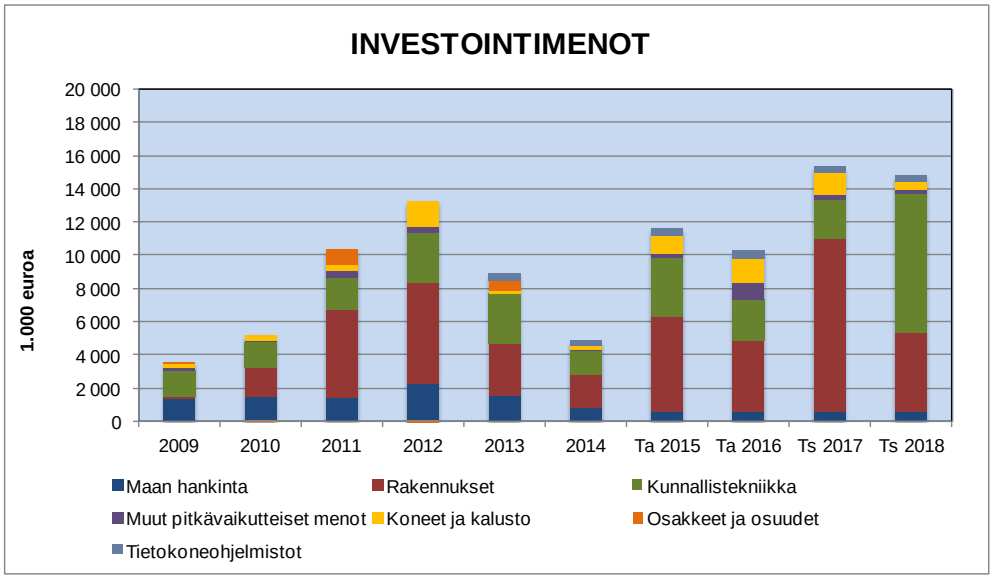
INVESTOINTIMENOT
1.000 euroa
20 000
18 000
16 000
14 000
12 000
10 000
8 000
6 000
4 000
2 000
0
2009
2010
2011
2012
2013
2014
Ta 2015
Ta 2016
Ts 2017
Ts 2018
Maan hankinta
Rakennukset
Kunnallistekniikka
Muut pitkävaikutteiset menot
Koneet ja kalusto
Osakkeet ja osuudet
Tietokoneohjelmistot

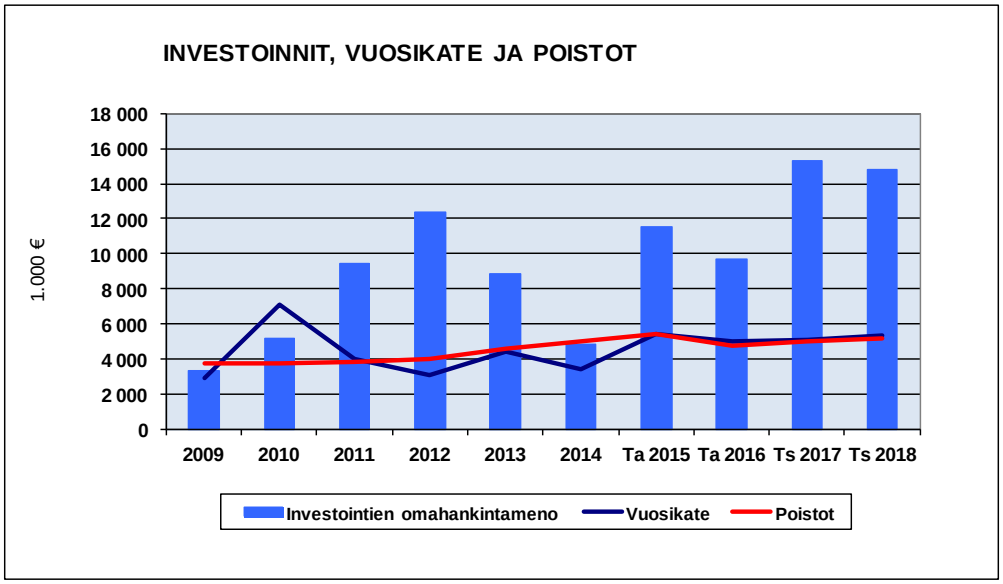
INVESTOINNIT, VUOSIKATE JA POISTOT
1.000 €
18 000
16 000
14 000
12 000
10 000
8 000
6 000
4 000
2 000
0
2009
2010
2011
2012
2013
2014
Ta 2015
Ta 2016
Ts 2017
Ts 2018
Investointien omahankintameno
Vuosikate
Poistot

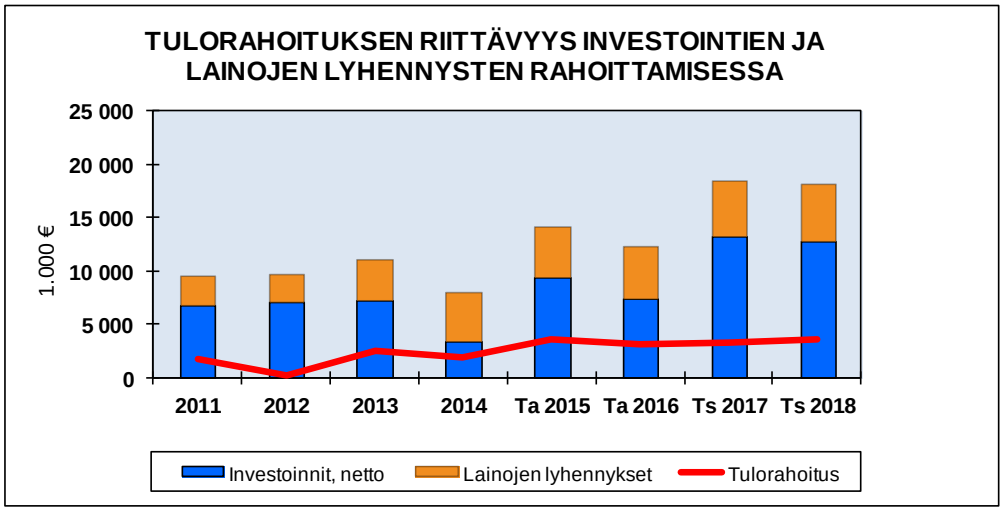
TULORAHOITUKSEN RIITTÄVYYS INVESTOINTIEN JA LAINOJEN LYHENNYSTEN RAHOITTAMISESSA
1.000 €
25 000
20 000
15 000
10 000
5 000
0
2011
2012
2013
2014
Ta 2015
Ta 2016
Ts 2017
Ts 2018
Investoinnit, netto
Lainojen lyhennykset
Tulorahoitus

8.1. MAA- JA VESIALUEET

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot			2 150 000	2 300 000	2 000 000	2 000 000
Menot			-550 000	-550 000	-550 000	-550 000
Netto	0	0	1 600 000	1 750 000	1 450 000	2 000 000

Maa-alueiden hankinta
Maahankintaa tehdään Hakamaan, Ollakan ja Kirkonseudun/Savikorven keskeisiltä rakentamisalueilta. Määrärahan käytöstä vastaa kunnanhallitus.

Maanmyyntituotot
Maanmyyntituotot muodostuvat seuraavasti:

- omakotitonttien myyntituotot 1.550.000 €
- paritalotontit 120.000 €
- rivitalotonttien myyntituotot 150.000 €
- yritystonttien myyntituotot 480.000 €

Maanmyyntituottoja arvioidaan saatavan yhteensä 2.300.000 €, josta kirjataan käyttötalousosaan maaomaisuuden hallinnan palveluyksikköön maksettujen tonttien myyntivoitoksi 1.978.000 €.
Määrärahan käytöstä vastaa kunnanhallitus.

8.2. RAKENNUKSET

Uudisrakentaminen

Terveyskeskus

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot	-15 076 405	-379 380	-509 339	-937 300	-4 700 000	-620 000
Netto	15 076 405	-379 380	-509 339	-937 300	-4 700 000	-620 000

Terveyskeskuksen peruskorjaus- ja laajennustyömaa on alkanut uudisosan rakentamisella. Laajennusosa valmistuu syksyllä 2016 ja se rakennetaan leasing-rahoitteisesti. Peruskorjausosa aloitetaan heti uudisrakentamisen jälkeen ja siihen varataan 900.000€. Peruskorjauksen leasingrahoitus on kilpailutettu, mutta rahoituksen käytöstä ei ole vielä tehty päätöstä. Peruskorjaus tehdään kahdessa vaiheessa ja se valmistuu 2017. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Linnakangastalon laajennus I

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot	-2 200 000	0	0	-2 200 000		
Netto	-2 200 000	0	0	-2 200 000	0	0

Linnakangastalon laajennuksen suunnittelu on aloitettu pikaisesti kesällä 2015. Hankkeella valmistaudutaan kolmannen yhtenäiskoulun valmistumiseen. Laajennus tehdään jo olemassa olevan rakennuksen katolle ja

sillä saadaan seitsemän uutta opetustilaa. Hankkeen aikataulu on erittäin tiukka, sillä tilojen tulisi olla käytettävissä syksyllä 2016. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Linnakangastalon laajennus II

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot	-8 600 000	0	0	-100 000	-4 500 000	-4 000 000
Netto	-8 600 000	0	0	-100 000	-4 500 000	-4 000 000

Kasvavan oppilasmäärän ja erikoisluokkatilojen välttämättömän tarpeen myötä muodostetaan kuntaan kolmen yhtenäiskoulun kokonaisuus. Nämä muodostavat toiminnallisesti ja taloudellisesti optimaalisen kokonaisuuden. Samalla ratkaisussa kunnan kouluinvestoinnit keskitetään yhteen kohteeseen ja luovutaan Ylikylän II-vaiheen rakentamisesta.
Linnakangastalon laajennuksen seuraava vaiheen suunnittelu aloitetaan vuonna 2016 ja rakentaminen vaiheistuu kahdelle vuodelle. Hankkeen tulisi valmistua 2018.

Zimmari-korttelin kehittäminen (sis. liikuntasali)

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot	-500 000	0	0	-200 000	-300 000	0
Netto	-500 000	0	0	-200 000	-300 000	0

Zimmarin korttelin kehittäminen on aloitettu pyytämällä eri toimijoilta tarjouksia sen toteuttamiseksi. Kunta varautuu omalla osuudellaan mahdollisiin pieniin rakennustoimenpiteisiin.
Mikäli ulkopuolisten toimijoiden kanssa hanketta ei saada eteenpäin, varautuu kunta liikuntasalin rakentamiseen tulevina vuosina. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Korjausrakentaminen

Vanhusten palvelutalon huonejärjestelyt

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot	-150 000			-150 000		
Netto	-150 000	0	0	-150 000	0	0

Vanhusten palvelutalon sisätilojen uudelleenjärjestelyillä pyritään helpottamaan tilan käyttöä.
Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Kierrätyskeskus

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot	70 000	0	20 000	20 000	30 000	0
Menot	-70 000	0	-20 000	-20 000	-30 000	0
Netto	0	0	0	0	0	0

Oulun Seudun Leaders:n hallitus on tehnyt 31.8.2015 myönteisen rahoituspäätöksen Kempeleen kunnan hakemaan Kempeleen kierrätyskeskus hankkeeseen (hankenumero 7462). Hankkeessa uusitaan kierrätyskeskuksen vesikate, ikkunat, ovet ja ulkoseinäpinnat. Hankerahoitus käytetään korjauspalveluihin, materiaaleihin, rakennustelineiden ja laitteiden vuokriin sekä kuljetuksiin.

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 70 000 € ja se jakautuu seuraavasti:

1. Vesikatto 2015 20 000 €
2. Ikkunat ja ovet 2016 20 000 €
3. Julkisivut 2017 30 000 €

Määrärahan käytöstä vastaa sosiaalijohtaja.

Muut korjaukset

Keittiö ja ruokailu

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot	-60 000		-67 000	-60 000	-45 000	-45 000
Netto	-60 000	0	-67 000	-60 000	-45 000	-45 000

Määrärahalla uusitaan Linnakangastalon kalustoa mm. keittiön uuni ja kuljetusvaunut sekä Terveyskeskuksen kalustoa ja Sarkkirannan päiväkodin kalustoa mm. linjaston uusiminen. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja, kuultuaan ateria- ja puhdistuspäällikköä.

Lukion ilmanvaihto

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot	-200 000	0	0	0	-200 000	0
Netto	-200 000	0	0	0	-200 000	0

Lukion ilmanvaihto uusitaan pääosin vuonna 2017. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja

Koulujen ja päiväkotien piha-alueet

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot	-141 000	0	0	-91 000	-50 000	0
Netto	-141 000	0	0	-91 000	-50 000	0

Kohta sisältää Kokkokankaan päiväkodin, Ylikylän yhtenäiskoulun sekä Ketolanperän koulun piha-alueiden kunnostusta. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Museoalueen kunnostus

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot	-20 000	0	0	-20 000	0	0
Netto	-20 000	0	0	-20 000	0	0

Päärakennuksen kattoa korjataan museoviraston ohjeistuksen mukaan. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Kirkonkylän yhtenäiskoulu, katu- ja piha-alueet

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot	9 500	38 000	0	9 500	0	0
Menot	-700 000	-178 493	0	-300 000	-400 000	0
Netto	-690 500	-140 493	0	-290 500	-400 000	0

Yhtenäiskoulun katu- ja piha-alueiden kunnostus aloitetaan Piriläntien päästä. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Ketolanperän koulun lämmitysjärjestelmän uusinta

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	-103 000	0	0	0	-103 000	0
Netto	-103 000	0	0	0	-103 000	0

Koulun öljylämmitysjärjestelmän muuttamista uusiutuvalla energialla valmistellaan toteutettavaksi vuonna 2017. Ketolanperän koulu on ainut kunnan kiinteistö, jossa lämmitykseen käytetään öljyä. Kunta on mukana monikunnallisessa vähähiilisyyshankkeessa. Määräraha on arvioitu maalämpövaihtoehdolla. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Pienet hankkeet

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot			-212 000	-200 000	-175 000	-175 000
Netto	0	0	-212 000	-200 000	-175 000	-175 000

Pienet hankkeet eriteltynä

Kempelehallin tekniikan uusintaa	-50 000
Sarkkirannan huoltorakennuksen ilmanvaihto ja automaattisuihkut	-12 000
Zimmarin iv-kone, liukumäki, poistumistievalot, saunojen panelointi, porealtaan laatoitus	-85 000
Ketolanperän koulun kiinteistöautomaation uusinta	-13 000
Linnakangastalon pesuhuoneiden lattialaatoitus	-13 000
Kirkonkylän koulun D-talon keittiön lattiapinnoite	-12 000
Lukion sähköisten kirjoitusten tilamuutostyöt	-15 000

Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

8.3. MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT

Vihiluodon rantarojekti

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot	155 400			155 400		
Menot	-155 400	0	-35 400	-120 000		
Netto	0	0	-35 400	35 400	0	0

Hankkeessa ruopataan Vihiluodon ranta-aluetta siten, että Kempeleessä säilyy pala merenrantaa. Rahoitushakemuksen vaatimat rakennussuunnitelmat sekä vesilupahakemus on valmiit ja hanke kilpailutetaan vesiluvan myöntämisen jälkeen kesällä 2016. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

VR, asema-alueen kehittäminen (LIVI) ja poikittaisyhteyden rakentaminen

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot	0	0	0	158 900	0	0
Menot	0	-33 071	-220 000	0	0	0
Netto	0	-33 071	-220 000	0	0	0

Kempeleen kunnan ja Liikenneviraston välisen sopimuksen mukaisesti toteutetaan korvaava yhteys Kokkokankaantieltä moottoritien alitse. Liikennevirasto on sitoutunut maksuosuudellaan korvaavan yhteyden toteutuskustannuksiin. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Zeppeliinin liittymät

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot	-500 000				-250 000	-250 000
Netto	-500 000	0	0	0	-250 000	-250 000

Varaus (2017) Ketolanperäntien tuleviin liittymäjärjestelyihin Zimmarin ja Zeppeliinin kohdalla alueen kehittyessä. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Eteläsuomentien kanavointi

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot	-840 000			-840 000		
Netto	-840 000	0	0	-840 000	0	0

Liikennevirasto toteuttaa Eteläsuomentien ja Komeetantien liittymäjärjestelyt (kanavointi, liikennevalot ja alikulku) vuoden 2016 aikana. Hankkeella on EAKR-rahoitus joka on huomioitu kunnan nettomaksuosuudessa. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

8.4. KUNNALLISTEKNIIKKA

Liikenneväylien rakentaminen

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot			-1 230 000	-1 350 000	-1 400 000	-1 400 000
Netto	0	0	-1 230 000	-1 350 000	-1 400 000	-1 400 000

Liikenneväylien rakentaminen vuonna 2016 sisältää uusien asuinalueiden katurakentamista Linnakankaalle, Merisaran ja Hakamaan yritystonttikatuja sekä sadevesiviemäröintihankkeita Sarkkirannassa ja Haapamaalla.

Perusparannustöitä tehdään Ristisuontiellä, Haukkasuontiellä, Tanttutiellä sekä Kempeleen pääpyörätiellä kuntakeskuksen ja Zeppeliinin välillä. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Zatelliitin alueen liikennejärjestelyt

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot	305 200		253 200			
Menot	-14 537 000	0	-1 532 000	-350 000		-5 000 000
Netto	-14 231 800	0	-1 278 800	-350 000	0	-5 000 000

Zatelliitin alueella toteutetaan vuonna 2016 Komeetantien ja Zatelliitintien rakentamista. Eritasoliittymän rakentaminen kytkeytyy osaksi Vt4 Kempele – Kello hanketta ja odottaa valtion rahoituspäätöstä. Hankkeen aloitus ajoittunee vuodelle 2018 ja rakentaminen jakautuu usealle vuodelle.
Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Liikenneväylien päällystäminen

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot		0	-324 000	-360 000	-460 000	-460 000
Netto	0	0	-324 000	-360 000	-460 000	-460 000

Liikenneväyliä päällystetään tiepoliittisen ohjelman periaatteiden mukaisesti asuntoalueilla ja aikaisempina vuosina peruskorjatuilla kaduilla. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Liikenneväylien valaistus

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot		0	-102 000	-100 000	-150 000	-150 000
Netto	0	0	-102 000	-100 000	-150 000	-150 000

Vanhoja katuvalaisimia uusitaan LED-valaisimiksi sekä rakennetaan uutta valaistusta uudiskohteille.
Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Liikenneturvallisuus

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot		0	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Netto	0	0	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000

Toteutetaan liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisia pieniä liikenneturvakohteita ohjelman mukaisesti. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Urheilualueet

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot			71 000	150 000		
Menot			-200 000	-270 000	-160 000	-160 000
Netto	0	0	-129 000	-120 000	-160 000	-160 000

Urheilualueiden investoinnit koostuu Sarkkirannan pesäpallokentän hiekkatekonurmesta, Köykkyrin kehittämisestä yleissuunnitelman mukaisesti sekä Peipontien ja Juurussuontien kenttien kunnostamisesta. Köykkyrin kehittämiseen haetaan leader-avustusta uuden hiihtohissin osalta.
Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Puistot ja yleiset alueet

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot			-105 000	-60 000	-110 000	-1 110 000
Netto	0	0	-105 000	-60 000	-110 000	-1 110 000

Uusi leikkipuisto rakennetaan Kokkokankaalle. Varaudutaan vuodelle 2018 Linnakallion virkistysalueen maisemointitöihin. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

8.5. TIETOKONEOHJELMISTOT

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot		-378 332	-393 000	-480 340	-350 000	-350 000
Netto	0	-378 332	-393 000	-480 340	-350 000	-350 000

Valtuustoon nähden sitova erä on tietokoneohjelmistot kokonaisuudessaan. Järjestelmien sitovat hankintapäätökset tehdään sen jälkeen kun prosessit ovat mahdollisuuksien mukaan laatineet mm. käyttöönottosuunnitelmat toteutusaikatauluineen. Toimenpiteellä varmistetaan järjestelmähankinnan tehokas käyttö.
Määrärahan käytöstä vastaa talousjohtaja
Suunnitelma:

- Valtuuston äänentoistojärjestelmän päivittäminen
- Tietohallinnon taustajärjestelmien päivittäminen
- Taloushallinnon järjestelmien päivittäminen

- Lisenssit
- Terveyskeskus Effica potilasjärjestelmän päivittäminen
- Kirkonkylänkoulun kielistudion päivittäminen
- Ympäristöpalveluiden järjestelmien kehittäminen
- Kirjastojärjestelmä
- Työajanseuranta

Määrärahan käytöstä vastaa talousjohtaja.

8.6. KONEET JA KALUSTO

Tietokoneet ja laitteet

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot				50 000		
Menot		0	-392 000	-582 830	-400 000	-400 000
Netto	0	0	-392 000	-532 830	-400 000	-400 000

Valtuustoon nähden sitova erä on tietokoneet ja laitteet kokonaisuudessaan. Määrärahasta katetaan opetustoimen laitehankinnat. Alustavan suunnitelman mukaan esityskalusto uusitaan Kirkonkylän koululla. Tavoitteena on myös jatkaa Kirkonkylän yhtenäiskoulun tietokoneiden hankintaa. Lisäksi on talousarviossa varauduttu Linnakankaan koulun laajennusosan hankinnoille. Koulujen hankintoja valmistellaan yhdessä tietotekniikkapalveluiden ja opetuksen kanssa.

Lukion TVT-hankkeeseen on saatu opetusministeriöltä myönteinen 50.000 € rahoituspäätös. Avustuksen saaminen edellyttää 62.500 € hankintoja. Määrärahavaraukset on sisällytetty tähän investointikohtaan. Terveyskeskuksen laajennusosan kalustamiseen on varattu määräraha.
Määrärahan käytöstä vastaa talousjohtaja.

Linnakangastalon kalusteet

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot		0	0	-168 000	0	0
Netto	0	0	0	-168 000	0	0

Määräraha käytetään Linnakangastalon koulun laajennusosan kalustamiseen.
Määrärahan käytöstä vastaa sivistysjohtaja.

Opetus, nuoriso ja vapaa-aika

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot		0	0	-56 200	0	0
Netto	0	0	0	-56 200	0	0

Ylikylän yhtenäiskoulun liikuntavälineet	- 6 000
Ketolanperän koulun teknisenluokan kalusteet	- 7 000
Santamäkitalon koulun ompelukoneet varusteineen	- 9 000
Linnakangastalon koulun oppilaspöydät ja tuolit	- 4 000
Kirkonkylän yhtenäiskoulun teknisentyön välineet	- 10 500
Kirkonkylän yhtenäiskoulun pulpetit	- 5 700
Lukion kemianluokan kuivauskaapit	- 3 000
Lukion aulan sohva	- 1 000
Kirjaston palautusautomaatti	- 10 000

Määrärahan käytöstä vastaa sivistysjohtaja.

Terveyskeskus

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot				-430 000	-859 000	0
Netto	0	0	0	-430 000	-859 000	0

Terveyskeskuksen uudisrakentamiseen ja saneeraukseen liittyvät irtaimistohankinnat.
Määrärahan käytöstä vastaa terveysjohtaja.

Ympäristöpalvelut koneet ja kalusto

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot				-92 000	-50 000	-50 000
Netto	0	0	0	-92 000	-50 000	-50 000

Vuoden 2016 hankinta sisältää ruohonleikkurin (40.000 €), kiinteistöjen hiekoitussiilot (14.000 €) sekä kiinteistöhuollon päivystysauto varusteineen (38.000 €).
Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Sosiaalitoimisto ja mielenterveyspalvelut

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot				-20 000		
Netto	0	0	0	-20 000	0	0

Mielenterveyspalvelujen ja - sosiaalitoimiston toimitilojen kalustaminen (Terveys ja toimintakyky sekä Sosiaalinen turvallisuus)

- Toimitilojen kalusteiden ajanmukaistamista; asiakasaula, toimisto- ja taukotilat

Määrärahan käytöstä vastaa sosiaalijohtaja.

Yritysalueen opasteet

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot				10 000		
Menot				-60 000	0	0
Netto	0	0	0	-50 000	0	0

Kempeleen kuntaan on laadittu yritysalueiden yleinen kehittämissuunnitelma, jossa otetaan kantaa mm. alueiden opastukseen, siistimiseen sekä aitaukseen. Suunnitelman toteuttaminen aloitetaan vuonna 2016 Riihivainion, Paiturin ja Hakamaan yritysalueiden opastuksen parantamisella. Yritykset osallistuvat kustannuksiin omalla osuudellaan. Määrärahan käytöstä vastaa kehitysjohtaja.

Kirkonkylän yhtenäiskoulun irtaimisto

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot				-44 500	0	0
Netto	0	0	0	-44 500	0	0

Määrärahalla hankitaan liikuntasalin irtaimistoa mm. penkit ja tuolit. Määrärahan käytöstä vastaa sivistysjohtaja.

Kempelehallin kalusto

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot			-25 000	-20 000	-20 000	0
Netto	0	0	-25 000	-20 000	-20 000	0

Määrärahalla hankitaan kuntosalilaitteita. Määrärahasta vastaa sivistysjohtaja.

8.7. OSAKKEET JA OSUUDET

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Tilinpäätös-ennuste 2015	Talousarvio 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018
Tulot						
Menot						
Netto	0	0	0	0	0	0

9. KEMPELEEN KONSERNIN TYTÄR-YHTIÖT

9.1. KEMPELEEN VESIHUOLTO OY

Yhtiö perustettiin 9.1.1964 ja se on ollut kunnan tytäryhtiö vuodesta 1969 lähtien. Kempeleen kunta omistaa 86,22 % osakkeista ja Limingan kunta 10,1 %. Kaikkiaan osakkaita on 25.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Kempeleen Vesihuolto Oy:n toimialana on ylläpitää toiminta-alueellaan vesihuoltolain tarkoittamaa vesi- ja viemäröintilaitosta sekä toimia muulla kunnallisteknisellä toimialalla. Yhtiön tarkoituksena on toimia yleishyödyllisellä pohjalla voittoa jakamatta siten, että toiminta lisää alueen viihtyvyyttä ja hyvinvointia ja elvyttää sen tuotannollista toimintaa. Toiminnan perustana on vesihuoltolaki (681/2014).

Vesiyhtiön toiminnallisena tavoitteena on toimittaa riittävästi hyvää vettä ja ympäristön haasteiden vaatimat viemäripalvelut asiakaslähtöisesti ja edullisella hinnalla siten, että palvelut vastaavat käyttäjien tarpeita.

Vesijohtoverkosto kattaa Kempeleen rakennetut alueet. Liittymisaste on 99,7 %. Vesijohtoja on 298 km. Vedenkulutus on keskimäärin 2 250 m^3/vrk. Vesi otetaan Kempeleenharjun tärkeältä pohjavesialueelta (11 244 011) Tuohinon, Honkasalmen ja Monkkasen pohjavedenottamoista.

Pohjavesi vaatii käsittelyn ennen verkostoon johtamista. Tuohinon käsittelykapasiteetti on 5 000 m^3/vrk. Monkkasesta saadaan 500 m^3/vrk. Veden mikrobiologisen laadun varmistamiseksi laitoksilla on uv-valolla tapahtuva desinfiointi. Vesijohtovesi on täyttänyt talousvesiasetuksen 442/2014 laatuvaatimukset ja -suositukset.

Jätevesiviemäröinti kattaa asemakaava-alueet, Ketolanperän pohjoisosan sekä Tuohinon ja Monkkasen vedenottamoiden lähialueet. Lisäksi verkoston ulkopuoleltakin on liittynyt yli sata taloa rakentamalla oman viemärin talostaan yhtiön viemäriin saakka. Viemärin liittymisaste on 93,0 %. Viemäriverkostoa on 192 km ja jätevedenpumppaamoita 52 kpl.

Henkilöstöä on Lakeuden Keskuspuhdistamo mukaan luettuna 16 henkilöä. Tuotannossa on käyttöpäällikkö ja 4 ammattityöntekijää. Verkostotöissä ja rakentajapalvelussa verkostopäällikkö, verkostomestari ja 6 ammattityöntekijää. Toimistotyöntekijöitä on 2. Lisäksi yhtiöillä on yhteinen toimitusjohtaja.

Liitteenä on yhtiön tilinpäätös-/ budjettiyhteenveto 2014–2018. Liiketoiminnan tulos on ollut tasapainossa.

Maksujen perusteet ovat vesihuoltolain perusteella annetun valtakunnallisen suosituksen mukaiset. Vesi maksaa 0,97 euroa/ m^3 ja jätevesi 1,26 euroa/ m^3, sis. alv 24 %. Normaalikokoisen omakotitalon perusmaksu vedestä on 7,09 euroa/ kk ja viemäröinnistä 5,68 euroa/ kk. Muilla kiinteistöillä perusmaksut ovat kerrosalaperusteiset.

Budjetoidut investoinnit vuodelle 2016 ovat 0,6 milj. euroa ja 2017 saman verran. Ne kyetään maksamaan ilman lainaa tulorahoituksella.

1 000 €	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Talousarvio 2016	TS 2017	TS 2018
TULOT					
Vesi- ja jätevesimaksut	1984	2080	2092	2105	2118
Muut tulot	194	184	185	190	190
Liikevaihto	**2178**	**2264**	**2277**	**2295**	**2308**
Liiketoim. muut tuotot	12	13	13	13	13
MENOT					
Materiaalit ja palvelut	819	832	829	820	824
Henkilöstökulut	487	490	501	526	526
Poistot ja arvonalenemiset	695	780	736	752	756
Liiketoiminnan muut kulut	214	205	207	208	211
Liikevoitto	**-25**	**-30**	**17**	**2**	**4**
Rahoitustuotot ja -kulut	18	18	19	19	19
Voitto ennen tilinp. siirt.	-7	-12	36	21	23
Tilinpäätössiirrot	9	5	-10	-7	-8
Tilikauden tulos	**2**	**-7**	**26**	**14**	**15**
RAHOITUSLASKELMA					
INVESTOINNIT	1419	464	623	600	580
RAHOITUS					
Liittymismaksut	309	216	230	250	310
Tulorahoitus (poistot+tulos)	688	768	772	773	779
Valtion avustus	48	30	0	0	0
Lainojen muutos	0	0	0	0	0
Rahoitustulos	**-374**	**550**	**379**	**423**	**509**

9.2. KIINTEISTÖ OY KEMPELEENKARTANO

Kiinteistö Oy Kempeleenkartano kuuluu Kempeleen kunnan kuntakonserniin. Yhtiö aloitti toimintansa 01.01.1993, jolloin kaikki kunnan omistamat aravavuokratalot siirtyivät yhtiön omistukseen.

Kunnanvaltuusto on 12.08.1993 tehnyt päätöksen, jonka mukaan Kiinteistö Oy Kempeleenkartano toimii Kempeleen kunnan vuokra-asuntojen tuottajana.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Kiinteistö Oy Kempeleenkartanon toimialana on vuokra-asuntotarpeen tyydyttäminen Kempeleessä. Tämän toteuttamiseksi yhtiö vuokraa, omistaa, hallitsee ja rakennuttaa asuinkiinteistöjä sekä antaa vuokralle asuntoja ja asuinkiinteistöjä.

Yhtiön tavoitteena on
- tuottaa hyvänlaatuista, toimivia ja haluttuja vuokra-asuntoja, joiden vuokrataso on kohtuullinen ja käyttöaste lähellä 100 %
- ylläpitää asuntojen kunto sellaisena, että niiden rakenteellinen kunto ei iän myötä huonone
- toteuttaa asuntojen uustuotanto kunnan asunto-ohjelman mukaisesti
- hoitaa yhtiön talous liiketaloudellisesti kannattavasti
- pitää yhtiön kassavaranto 1-2 kuukauden vuokratuottojen suuruisena ja tilikauden tulos vuosittain noin +/- 0 €.

Yhtiön osakepääoma on 2.111.770,16 €. Kempeleen kunta omistaa yhtiön kaikki osakkeet.

Yhtiöllä on tällä hetkellä vuokratalokohteita eri puolilla Kempelettä 25 kpl, joissa on yhteensä 445 asuntoa. Asunnot ovat pieniä ja isoja kaksioita sekä kolmioita.

Yhtiö on saanut 8.10.2015 Ara:lta purkuluvan vuokratalokohteelle Kangastie 18. Kohteessa on yhteensä 8 asuntoa (5 kpl 2h+k+s ja 3 kpl 3h+k+s). Tontti on vuokrattuna Kempeleen kunnalta. Kohteen purkutavoite on kesällä 2016. Tontin vuokrasopimus tullaan purkamaan Kempeleen kunnan kanssa sen jälkeen, kun rakennukset on purettu. Kohteen purkamiseen saadaan ARAlta purkuavustusta. Purkuavustuksen jälkeisen osuuden maksaa Kempeleen kunta.

Aravalainoituksesta johtuen yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa, eikä se jaa myöskään osinkoa. Asunnoista peritään omakustannusvuokraa, jolla katetaan sekä talon hoito- että pääomakulut. Vuoden 2016 talousarvion mukaan perittävät vuokrat vaihtelevat talokohtaisesti välillä 8,80 – 10,82 €/m^2/kk.

Yhtiö on hakenut Valtiokonttorilta lainaehtojen muuttamista/tervehdyttämisavustusta, mutta päätöstä ei ole vielä saatu.

Yhtiö ja Kempeleen kunta ovat yhteistyössä teettäneet v. 2014 PWC:llä selvitystyön yhtiön taloudellisesta tilanteesta. Yhtiölle on valmistunut pitkän tähtäimen suunnitelmat ja sen mukaisesti yhtiön hallitus on hakenut Kempeleen kunnalta omavelkaista takausta 3,3 milj. €:n summalle seuraavalle viidelle vuodelle.

Asuntohakemuksia yhtiön asuntoihin saapuu vuosittain noin 300 kpl. Asunnon saa vuosittain 35 – 40 % hakijoista. Vuokrauksen käyttöaste on 91 % (tilanne 30.9.2015).

Yhtiön henkilökuntaan kuuluu tällä hetkellä vakinaiset toimitusjohtaja, kiinteistösihteeri ja kiinteistönhoitaja. Lisäksi yhtiöllä on tällä hetkellä määräaikainen osa-aikainen kiinteistösihteeri ostopalveluna kunnalta ja määräaikainen suunnittelija.

1 000 €	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	TS	TS
RAHANLÄHTEET	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Hoitotuotot					
Vuokrat	2854	3115	3177	3235	3300
Käyttökorvaukset ja muut kiinteistön tuotot	7	2	3	3	3
Rahoitustuotot					
Korkotuotot	5	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	2	0	0	0	0
Nostetut lainat	0	0	665	513	407
Rahan lähteet yhteensä	2868	3117	3845	3751	3710
RAHANKÄYTTÖ					
Hoitomenot					
Kiinteistön hoitokulut	-1709	-1785	-1785	-2000	-2100
Liittymismaksut	0	0	0	0	0
Rakennukset ja rakennelmat	0	0	-665	-513	-407
Koneet ja kalusto	-27	0	0	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	0	0	0
Sijoitukset	0	0	0	0	0
Rahoitusmenot					
Lainojen korot	-258	-281	-250	-208	-205
Lainojen lyhennykset	-955	-973	-915	-916	-905
Rahankäyttö yhteensä	-2949	-3039	-3615	-3637	-3617
Yli/alijäämä tilikaudelta +/-	-81	78	230	114	93
Yli/alijäämä edellisiltä tilikausilta +/-	-8	-89	-11	219	333
Yli/alijäämä 31.12.	-89	-11	219	333	426